

EUROOPAN KESKUSPANKKI

PANKKIVALVONTA

Valvontakäsikirja

Yhteisen valvontamekanismin toiminta
ja käytännöt

Tämä julkaisu on vanhentunut.
Uusi versio on saatavana
[EKP:n pankkivalvontasivuilla](#).

BANKENTOEZICHT

Maaliskuu 2018

BANKTILLSYN BANKU UZRAUDZĪBA

BANKŲ PRIEŽIŪRA NADZÓR BANKOWY

VIGILANZA BANCARIA

BANKFELÜGYELET

BANKING SUPERVISION

SUPERVISION BANCAIRE BANČNI NADZOR

MAOIRSEACHT AR BHAINCÉIREACHT NADZOR BANAKA

BANKING SUPERVISION

PANGANDUSJÄRELEVALVE

SUPERVISÃO BANCÁRIA

BANKOVNÍ DOHLÉD

БАНКОВ НАДЗОР

BANKTILLSYN

BANKENAUF SICHT

ΤΡΑΠΕΖΙΚΗ ΕΠΟΠΤΕΙΑ PANKKIVALVONTA

SUPRAVEGHERE BANCARĂ BANKOVÝ DOHLAD

SUPERVIŽJONI BANKARJA

SUPERVISIÓN BANCARIA

BANKING SUPERVISION

SUPERVISÃO BANCÁRIA

BANKENAUF SICHT

Sisällys

Valvontakäsikirjan käyttö	3
Johdanto	3
Toimintaperiaatteet	4
Eurojärjestelmän ja yhteisen valvontamekanismin strategiset linjaukset	4
Eurojärjestelmän ja yhteisen valvontamekanismin organisatoriset periaatteet	6
1 Yhteisen valvontamekanismin toiminta	9
1.1 Organisaatio	9
1.2 Valvonnan organisointi	11
1.3 Päätöksenteko yhteisessä valvontamekanismissa	18
1.4 Yhteistyö muiden toimielinten ja viranomaisten kanssa	32
2 Valvontasykli	43
2.1 Sääntelyn ja valvontaperiaatteiden kehittäminen	44
2.2 Menetelmien ja kriteerien määrittely ja laadinta	45
2.3 Jatkuva valvonta	47
2.4 Pankkivalvonnan tehostaminen	47
3 Kaikkia laitoksia koskevat menettelyt yhteisessä valvontamekanismissa	51
3.1 Toimilupahakemusten sekä merkittävän omistususuuden hankintaa ja sijoittautumisoikeuden käyttöä koskevien ilmoitusten arvioinnit	52
3.2 Laitosten merkittävyyden arviointi	60
4 Merkittävien laitosten valvonta	63
4.1 Strateginen ja operatiivinen suunnittelu	63
4.2 Riskianalyysit keskeisten riskien ja heikkouksien määrittämiseksi ja arvioimiseksi	67
4.3 Valvontatietojen keruu	70

4.4	Ylimmän hallintoelimen jäsenten sopivuuden ja luotettavuuden arviointi	75
4.5	Jatkuva valvonta	80
4.6	Valvojan arviointiprosessi	83
4.7	Sisäisten mallien jatkuva valvonta	91
4.8	Paikalla tehtävät tarkastukset	92
4.9	Hakemusten, lupapyyntöjen ja ilmoitusten arviointi	92
4.10	Kriisitilanteiden ehkäiseminen ja hallinta	98
4.11	Valvontavaltuudet, täytäntöönpanotoimet ja seuraamukset	102
4.12	Laitosten suojajärjestelmien hyväksyttävyyssarvioinnit ja seuranta	109
5	Vähemmän merkittävien laitosten valvonta	110
5.1	Kansallisten valvontaviranomaisten käytäntöjen yleisvalvonta	111
5.2	Normien laatiminen vähemmän merkittävien laitosten valvontaa varten	112
5.3	Analyttinen ja metodologinen tuki	113
5.4	Laitos- ja sektorikohtainen yleisvalvonta	115
	Sanasto	122
	Lyhenneluettelo ja säädösviitteet	126

Valvontakäsikirjan käyttö

Valvontakäsikirjassa kuvataan yhteisen valvontamekanismin (YVM) organisaatorakenne ja määrittää euroalueen yhteisen pankkivalvonnan menetelmät, prosessit ja menettelyt. Siinä myös kerrotaan, miten valvontamekanismi tekee yhteistyötä muiden viranomaisten kanssa.

Käsikirjassa esitellään ensin valvontamekanismin organisaatio ja valvontatehtävät ja kerrotaan sitten yksityiskohtaisemmin käytännön valvontatyöstä.

Valvontakäsikirja ei ole oikeudellisesti sitova, siinä ei aseteta uusia sääntelyvaatimuksia, eikä se korvaa pankkivalvontaan sovellettavassa EU-lainsäädännössä asetettuja vaatimuksia. Siinä esitetään käytännöt ja periaatteet, joita yhteisessä pankkivalvonnassa noudatetaan. Käsikirjassa kuvatuista yleisistä periaatteista voidaan poiketa vain erityisissä ja riittävästi perustelluissa tapauksissa. Tällöinkin on kuitenkin noudatettava unionin lainsäädännön yleisiä periaatteita ja varsinkin valvottavien laitosten yhdenvertaisen kohtelun periaatetta, suhteellisuusperiaatetta ja luottamuksensuojan periaatetta. Linjaus noudattelee myös Euroopan unionin tuomioistuimen vakiintunutta oikeuskäytäntöä. Siinä tämän käsikirjan kaltainen sisäinen ohjeistus määrittää käytäntönsä, joista unionin toimielimet voivat poiketa vain perustelluissa tapauksissa. Euroopan unionin tuomioistuin katsoo esimerkiksi 28.6.2005 yhdistetyissä asioissa C-189/02 P, C-202/02 P, C-205/02 P–C-208/02 P ja C-213/02 P antamansa tuomion kohdassa 209 seuraavaa: *”Yhteisöjen tuomioistuin on jo aiemmin katsonut hallinnon sisäisten toimenpiteiden osalta, että vaikkei niitä voitaisikaan pitää oikeussääntöinä, joita hallinto on joka tapauksessa velvollinen noudattamaan, niissä vahvistetaan kuitenkin käytäntönsä, joissa ilmaistaan noudatettava käytäntö ja joista hallinto voi poiketa erityistapauksissa vain sellaisin perustein, jotka ovat sopusoinnussa yhdenvertaisen kohtelun periaatteen kanssa. Tällaiset toimenpiteet ovat näin ollen yleisesti sovellettavia toimia, joiden lainvastaisuuteen kyseessä olevat virkamiehet ja toimihenkilöt voivat vedota niiden perusteella tehtyjä yksittäisiä päätöksiä vastaan nostamiensa kanteiden tueksi.”*

EKP on laatinut käsikirjan kansallisten toimivaltaisten viranomaisten (jäljempänä ”kansalliset valvontaviranomaiset”) avustuksella ja julkaisee sen osana avoimuuspyrkimyksiään.

Johdanto

Yhteinen valvontamekanismi luotiin Euroopan pankkiunionin ensimmäiseksi osaksi (ns. pilariksi). Kaksi muuta osaa ovat yhteinen kriisinhallintamekanismi sekä eurooppalainen talletussuojajärjestelmä, josta vielä keskustellaan. Kaikki kolme osaa perustuvat yhteiseen sääntökirjaan, jota sovelletaan kaikissa EU-maissa. Yhteisen pankkivalvonnan tavoitteena on edistää luottolaitosten toiminnan turvallisuutta ja

Toimintaperiaatteet
Strategiset linjaukset
Organisatoriset periaatteet

vakautta sekä rahoitusjärjestelmän vakautta varmistamalla, että euroalueen pankkivalvonta on korkeatasoista ja kaikkia pankkeja valvotaan samalla tavalla.

Yhteisessä valvontamekanismissa kokonaisvastuun pankkivalvonnasta kantaa Euroopan keskuspankki (EKP), mutta se hoitaa valvontatehtäviään yhdessä kansallisten valvontaviranomaisten kanssa. Tämän rakenteen ansiosta kaikkia euroalueen valvottavia laitoksia voidaan valvoa tehokkaasti ja yhdenmukaisesti ja samalla voidaan hyödyntää mahdollisimman hyvin kansallisten valvontaviranomaisten paikallista erityisosaamista.

Yhteiseen valvontamekanismiin osallistuvat viranomaiset ovat määritelleet mekanismin toiminta- ja valvontaperiaatteet, joihin ne nojautuvat hoitaessaan EU:n lainsäätäjän EKP:lle antamia tehtäviä.

Toimintaperiaatteet

EKP hoitaa valvontatehtäviään yhteisessä valvontamekanismissa, joka muodostuu EKP:stä ja kansallisista toimivaltaisista viranomaisista. EKP vastaa mekanismin toiminnan tehokkuudesta ja yhdenmukaisuudesta. Tarkoituksena on valvoa pankkeja tiiviisti ja tehokkaasti ja edistää siten pankkijärjestelmän vakavaraisuutta ja turvallisuutta sekä finanssijärjestelmän vakautta.

Näihin tavoitteisiin pyrittäessä uskottavuus ja tilivelvollisuus ovat äärimmäisen tärkeitä. Tehtävät suoritetaan avoimesti, mutta salassapitovaatimuksia noudatetaan täysimääräisesti. Yhteinen valvontamekanismi pyrkii viestimään tehokkaasti Euroopan kansalaisille. Se sitoutuu noudattamaan lainsäädäntöä suhteissaan eurooppalaisiin ja kansallisiin viranomaisiin tinkimättä kuitenkaan riippumattomuuden periaatteesta.

Yhteisessä valvontamekanismissa valvontakäytäntöä kehitetään vaativimpien kansainvälisten standardien mukaan. Pankkien vakavaraisuusvalvontaan liittyvää EU:n politiikkaa toteutetaan yhdenmukaisesti ja tehokkaasti parhaiden valvontakäytäntöjen pohjalta, ja pankkeja valvotaan riippumattomasti, ennakoivasti ja riskiperusteisesti. Suhteellisuusperiaatetta, sisämarkkinoiden yhtenäisyyttä ja eheyttä sekä yhteistä etua kunnioitetaan. Kaikki noudattavat hyvää hallintotapaa ja suorittavat tehtävänsä keskinäisen yhteistyön hengessä.

Eurojärjestelmän ja yhteisen valvontamekanismin strategiset linjaukset

Vaikutusvaltainen viranomainen rahatalous- ja rahoitusasioissa

Eurojärjestelmällä eli euroalueen keskuspankkijärjestelmällä on vakaa oikeudellinen perusta, ja se on itsenäinen sekä sisäisesti yhtenäinen. Tähän perustuen se toimii euroalueen rahaviranomaisena ja yhtenä johtavista rahoitusalan viranomaisista ja

nauttii arvostusta niin Euroopassa kuin sen ulkopuolellakin. Ensisijaisen tavoitteensa saavuttamiseksi eli hintavakauden ylläpitämiseksi eurojärjestelmä tuottaa tarvittavia taloudellisia ja rahataloudellisia analyysejä sekä tekee ja toimeenpanee sopiviksi katsomiaan politiikkapäätöksiä. Se myös reagoi tarkoituksenmukaisesti ja tehokkaasti rahatalouden ja rahoitusmarkkinoiden kehitykseen.

Rahoitusjärjestelmän vakaus ja Euroopan rahoitusmarkkinoiden yhdentyminen

Eurojärjestelmä ja yhteinen valvontamekanismi pyrkivät turvaamaan rahoitusjärjestelmän vakauden ja edistämään Euroopan rahoitusmarkkinoiden yhdentymistä yhteistyössä olemassa olevien institutionaalisten rakenteiden kanssa. Tämän tavoitteensa saavuttamiseksi ne ovat mukana luomassa puitteita rahoitusmarkkinoiden vakauden varmistamiseksi niin Euroopassa kuin maailmanlaajuisestikin.

Tilivelvollisuus, riippumattomuus, uskottavuus; lähellä Euroopan kansalaisia

Eurojärjestelmälle ja yhteiselle valvontamekanismille uskottavuus ja tilivelvollisuus ovat erittäin tärkeitä. Tehtävät suoritetaan avoimesti, mutta salassapitovaatimuksia noudatetaan täysimääräisesti. Euroopan kansalaisille pyritään viestimään tehokkaasti. Eurojärjestelmä ja yhteinen valvontamekanismi sitoutuvat noudattamaan täysimääräisesti perussopimusten määräyksiä suhteissaan eurooppalaisiin ja kansallisiin viranomaisiin tinkimättä kuitenkaan riippumattomuuden periaatteesta. Ne seuraavat raha- ja rahoitusmarkkinoihin vaikuttavia muutoksia ja kehitystä ja ottavat huomioon sekä suuren yleisön että markkinoiden tarpeet.

Yhteinen identiteetti, selkeä vastuunjako ja hyvä hallinto

Eurojärjestelmä ja yhteinen valvontamekanismi pyrkivät vahvistamaan kumpikin omaa yhteistä identiteettiään siten, että kaikilla osapuolilla on selkeästi määritellyt tehtävät ja vastuut. Perustana ovat eurojärjestelmän ja valvontamekanismin jäsenten voimavarat, tiivis osallistuminen ja sitoutuminen sekä halu toimia yhdessä yhteisten ratkaisujen löytämiseksi. Lisäksi eurojärjestelmässä ja yhteisessä valvontamekanismissa sitoudutaan noudattamaan hyvää hallintotapaa sekä tehokkaita organisatorisia ratkaisuja ja työmenetelmiä.

Parhaat pankkivalvontakäytännöt; kaikkia pankkeja kohdellaan samalla tavoin, ja kaikilla on tasapuoliset toimintaedellytykset

Yhteisen valvontamekanismin valvontakäytäntöjen on oltava vaativimpien kansainvälisten standardien mukaiset. Mekanismin osallistuvien jäsenvaltioiden

kansallisista käytännöistä omaksutaan parhaat, ja niiden pohjalta rakennetaan yhteiset pankkivalvontakäytännöt hyödyntäen kaikkien valvontaviranomaisten osaamista. Yhteinen valvontamekanismi varmistaa, että yhteistä sääntökirjaa ja yhteisiä valvontaperiaatteita ja -käytäntöjä noudatetaan sen piirissä, ja näin varmistetaan tasapuoliset toimintaedellytykset kaikille valvottaville yhteisöille.

Riskiperusteisuus ja suhteellisuusperiaate; valvontatoimet

Yhteinen valvontamekanismi toimii riskiperusteisesti ja reagoi nopeasti omien arvioidensa ja ennakoivan kriittisen tarkastelun pohjalta. Se ottaa arvioissaan huomioon sekä yhden tai useamman yhteisön konkurssin todennäköisyyden että konkurssien mahdolliset vaikutukset finanssijärjestelmän vakauteen. Yhteisen valvontamekanismin valvontakäytännöissä noudatetaan suhteellisuusperiaatetta, eli valvonnan tiiviyden ratkaisevat valvottavan riskiprofiili ja merkitys järjestelmäriskin kannalta. Näin valvontatoimiin voidaan ryhtyä tehokkaasti ja ajoissa, ja luottolaitosten reaktioita pystytään seuraamaan tarkasti.

Eurojärjestelmän ja yhteisen valvontamekanismin organisatoriset periaatteet

Eurojärjestelmässä noudatetaan hajauttamisperiaatetta.

Osallistuminen

Eurojärjestelmän ja yhteisen valvontamekanismin jäsenet osallistuvat strategisesti ja toiminnallisesti tavoitteidensa toteuttamiseen.

Yhteistyö

Eurojärjestelmän ja yhteisen valvontamekanismin jäsenet suorittavat tehtävänsä keskinäisen yhteistyön hengessä.

Avoimuus ja tilivelvollisuus

Eurojärjestelmän ja yhteisen valvontamekanismin jäsenet toimivat avoimesti sekä ovat tilivelvollisia toimiansa tehokkuudesta ja kantavat siitä täyden vastuun.

Yhteiseurooppalaisten ja kansallisten tehtävien erillisyys

Kansallisten keskuspankkien ja kansallisten toimivaltaisten viranomaisten yhteiseurooppalaiset toimet määritellään selvästi, ja ne pidetään erillään kansallisista vastuualueista.

Yhtenäisyys ja yhteenkuuluvuus

Eurojärjestelmä toimii ja esiintyy yhtenäisesti ja yhteinen valvontamekanismi koordinoitusti. Molemmat kunnioittavat yksittäisten jäsentensä oikeudellista asemaa. Kummassakin toimitaan hyvässä yhteistyössä ja viestitään yhdenmukaisesti, ja kumpikin pyrkii olemaan läheisessä yhteydessä Euroopan kansalaisiin.

Resurssien jakaminen

Eurojärjestelmässä ja yhteisessä valvontamekanismissa edistetään henkilöstövaihtoa sekä osaamisen ja kokemusten vaihtoa.

Tehokas päätöksenteko

Kaikessa eurojärjestelmän ja yhteisen valvontamekanismin päätöksenteossa ja harkinnassa pyritään tehokkuuteen. Päätöksenteossa keskitytään analysointiin ja argumentointiin sekä sallitaan erilaisten näkemysten esille tuominen.

Taloudellisuus, mitattavuus ja menetelmät

Eurojärjestelmässä ja yhteisessä valvontamekanismissa hallinnoidaan huolellisesti kaikkia voimavaroja ja edistetään tehokkaiden ja taloudellisten ratkaisujen käyttöä kaikessa toiminnassa.

Eurojärjestelmä ja valvontamekanismi kehittävät valvontajärjestelmiä ja suoritusindikaattoreita, joilla mitataan tehtävien toteutusta ja sitä, miten hyvin toiminta vastaa tavoitteita.

Vastaavanlaisia menetelmiä käytetään ja kehitetään edelleen myös kustannusten arvioinnissa ja raportoinnissa.

Synergiaetujen hyödyntäminen ja kaksinkertaisen työn välttäminen

Rahapoliittiset tehtävät ja valvontatehtävät on eriytetty toisistaan joka suhteessa, mutta sekä eurojärjestelmässä että yhteisessä valvontamekanismissa selvitetään mahdolliset synergia- ja skaalaedut, ja niitä hyödynnetään mahdollisimman hyvin.

Työn ja resurssien päällekkäisyyttä sekä liiallista ja tehotonta koordinointia vältetään. Tässä tarkoituksessa haetaan aktiivisesti organisatorisia ratkaisuja, jotka varmistavat tehokkaan ja nopean toiminnan ja joissa käytetään hyväksi aiempia kokemuksia.

Eurojärjestelmän tukitoimintojen ulkoistamista tulee harkita samoin kriteerein ja turvallisuusnäkökohdat huomioon ottaen.

1 Yhteisen valvontamekanismin toiminta

1.1 Organisaatio

1.1.1 Tehtävien jakautuminen EKP:n ja kansallisten valvontaviranomaisten kesken

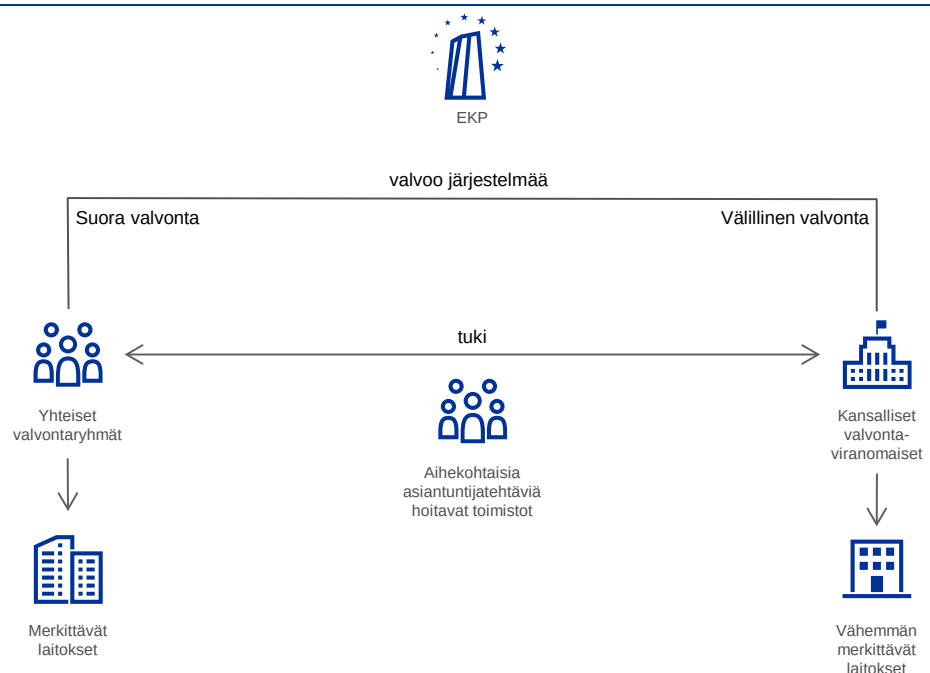

YVM-asetuksen artiklat 6, 14 ja 15

Yhteisen valvontamekanismin muodostavat EKP ja mekanismiin osallistuvien jäsenvaltioiden kansalliset valvontaviranomaiset. Ne vastaavat näissä jäsenvaltioissa harjoitettavasta pankkivalvonnasta yhdessä. Jotta valvonta olisi tehokasta, EKP:n ja kansallisten valvontaviranomaisten tehtävät jaetaan mekanismeissa valvottavien laitosten merkittävyyden perusteella. Kaikkia mekanismin piiriin kuuluvia laitoksia valvotaan samalla tavalla.

Kaavio 1

Tehtävien jakautuminen yhteisessä valvontamekanismissa

Lähde: EKP:n pankkivalvonta.

EKP valvoo suoraan kaikkia merkittäväksi luokiteltuja laitoksia, ja kansalliset valvontaviranomaiset avustavat sitä niiden valvonnassa. Kansalliset valvontaviranomaiset puolestaan vastaavat vähemmän merkittävien laitosten suorasta valvonnasta. EKP valvoo näitä laitoksia välillisesti, mutta tietyissä tilanteissa se voi ottaa vähemmän merkittäviä laitoksia myös suoraan valvontaansa. [Merkittävien ja vähemmän merkittävien laitosten luettelot](#) julkaistaan EKP:n pankkivalvontasivuilla, ja luetteloita päivitetään säännöllisin väliajoin.

Yhteisen valvontamekanismin viranomaiset osallistuvat myös useammassa maassa toimivien laitosten ja ryhmien valvontaan valvontakollegioissa joko koti- tai isäntävaltion valvontaviranomaisina. Lisäksi ne osallistuvat pankkivalvojina finanssiryhmittymien lisävalvontaan.

Valvontapäätökset laatii valvontaelin, joka koostuu EKP:n ja kansallisten valvontaviranomaisten edustajista. Päätökset vahvistaa EKP:n neuvosto tässä käsikirjassa kuvatulla vastustamattajättämismenettelyllä (ks. osa 1.3.2).

1.1.2

Tilivelvollisuus

YVM-asetuksen artikkelit 20 ja 21

EKP:n päätös kansallisten toimivaltaisten viranomaisten hallussa olevien EKP:n asiakirjojen saamisesta yleisön tutustuttavaksi (EKP/2015/16)

EKP:n suuntaviivat yhteisen valvontamekanismin eettisiä sääntöjä koskevista periaatteista (EKP/2015/12)

Tilivelvollisuus on valvontapäätösten avoimuuden, legitiimiyden ja riippumattomuuden kannalta ensiarvoisen tärkeää. EKP:n on vastattava valvonnan kohteille siitä, miten se valvontatehtäviään hoitaa. Yksittäisiin laitoksiin suoraan vaikuttavia päätöksiä voidaan ottaa sisäiseen uudelleenkäsitelyyn [oikaisulautakunnassa](#), ja niitä voidaan saattaa myös [Euroopan unionin tuomioistuimen](#) käsiteltäväksi. Vähemmän merkittäviä laitoksia koskevat kansallisten valvontaviranomaisten päätökset voidaan puolestaan saattaa kansallisten tuomioistuinten käsiteltäviksi. Lisäksi EKP on tilivelvollinen valvontatoimistaan EU:n kansalaisille Euroopan parlamentin ja [EU:n neuvoston](#) välityksellä sekä jossakin määrin myös kansallisten parlamenttien välityksellä. EKP raportoi valvontatoimistaan poliittisille edustajille neljän kanavan välityksellä:

1. Valvontaelimen puheenjohtaja käy säännöllisesti kuultavana Euroopan parlamentissa, jossa hän osallistuu myös yksittäisistä aiheista käytäviin keskusteluihin. Lisäksi euroryhmä kuulee puheenjohtajaa säännöllisesti. Tällöin läsnä ovat kaikkien valvontamekanismin osallistuvien jäsenvaltioiden edustajat. Kansalliset parlamentitkin voivat kutsua valvontaelimen puheenjohtajan tai muita jäseniä sekä kansallisen valvontaviranomaisen edustajia kuultaviksi.
2. EKP toimittaa Euroopan parlamentin talous- ja raha-asioiden valiokunnalle valvontaelimen kaikkien kokousten pöytäkirjat sekä kattavan selvityksen käydyistä keskusteluista ja kommentoidun luettelon tehdyistä päätöksistä.
3. Euroopan parlamentin ja euroryhmän jäsenet voivat esittää valvontaelimen puheenjohtajalle kirjallisia kysymyksiä. Myös kansalliset parlamentit voivat pyytää EKP:ltä vastausta huomautuksiin tai kysymyksiin.
4. EKP toimittaa valvontatehtäviensä suorittamisesta vuosittain julkisen [toimintakertomuksen](#) Euroopan parlamentille, EU:n neuvostolle, euroryhmälle, Euroopan komissiolle ja valvontamekanismin osallistuvien jäsenvaltioiden parlamenteille.

EKP:n tilintekojärjestelyjä täsmennetään YVM-asetuksessa, Euroopan parlamentin ja EKP:n välisessä [toimielinten sopimuksessa](#) sekä EU:n neuvoston ja EKP:n välisessä [yhteistyösopimuksessa](#) (ns. yhteisymmärryspöytäkirja).

Lisäksi Euroopan komissio julkaisee kolmen vuoden välein kertomuksen, jossa seurataan etenkin, miten YVM-asetuksen soveltaminen saattaa vaikuttaa sisämarkkinoiden moitteettomaan toimintaan. Euroopan tilintarkastustuomioistuimella on oikeus tarkastaa EKP:n hallinnon tehokkuus (ks. osa 1.4.5), ja Kansainvälinen valuuttarahasto (International Monetary Fund, IMF) laatii säännöllisin väliajoin arviointeja rahoitussektorin arviointiohjelmassa (FSAP) (ks. osa 1.4.6).

1.2 Valvonnan organisointi

1.2.1 EKP:n pankkivalvontaorganisaatio

YVM-asetuksen artikla 25

EKP:n päätös Euroopan keskuspankin rahapoliittisten tehtävien ja valvontatehtävien eriyttämisen toteuttamisesta (EKP/2014/39)

Eriyttämisperiaate

Finanssikriisin vuoksi EU:n neuvosto ja Euroopan parlamentti antoivat EKP:lle rahapoliittisten tehtävien rinnalle valvontatehtäviä. Jotta EKP:n rahapoliittisten tehtävien ja valvontatehtävien välille ei syntyisi eturistiriitoja, sen on pidettävä tehtävät erillään ja hoidettava kumpiakin niiden omien tavoitteiden mukaisesti.

EKP:llä on riippumaton [valvontaelin](#), joka laatii valvontapäätösluonnokset [EKP:n neuvoston](#) hyväksyttäväksi. EKP:n neuvosto voi hyväksyä päätösluonnokset tai vastustaa niitä, mutta se ei voi periaatteessa muuttaa niitä. Lisäksi EKP:n neuvosto käsittelee valvonta-asioita erillisissä kokouksissa ja erillisten esityslistojen pohjalta – siis täysin erillään EKP:n muista tehtävistä.

Eriyttämisperiaatteeseen kuuluu myös sääntöjä tietojen jakamisesta EKP:n kahden tehtäväalueen välillä. Luottamuksellisia tietoja voidaan jakaa ainoastaan siinä määrin kuin se on tarpeen ja vaarantamatta kummankaan tehtäväalueen tavoitteita.

[Johtokunta](#) päättää luottamuksellisten tietojen käyttöoikeuksista.

EKP:n henkilöstön tasolla tehtäväalueiden eriyttäminen on hoidettu siten, että valvontatehtäviä varten on perustettu neljä mikrovalvonnan pääosastoa ja erillinen valvontaelimen sihteeristöstä vastaava pääosasto, jotka raportoivat toiminnastaan valvontaelimen puheenjohtajalle ja varapuheenjohtajalle.

Mikrovalvonnan pääosastot

EKP:lle annettuja valvontatehtäviä hoitavat mikrovalvonnan neljä pääosastoa sekä niin ikään pääosastoksi luettava valvontaelimen sihteeristö. Ne toimivat yhteistyössä kansallisten valvontaviranomaisten kanssa.

- Mikrovalvonnan pääosastot I ja II vastaavat merkittävien laitosten suorasta, päivittäisestä valvonnasta.

- Mikrovalvonnan pääosasto III vastaa kansallisten valvontaviranomaisten suorassa valvonnassa olevien vähemmän merkittävien laitosten välillisestä valvonnasta ja kaikista tällaisia laitoksia koskevista yhteisistä menettelyistä.
- Mikrovalvonnan pääosasto IV hoitaa aihekohtaisia erityistehtäviä, jotka koskevat kaikkia valvontamekanismin piiriin kuuluvia luottolaitoksia. Se tarjoaa myös asiantuntemusta ja tukea mikrovalvonnan pääosastoille I ja II esimerkiksi sisäisiä malleja ja paikalla tehtäviä tarkastuksia koskevista kysymyksistä.
- Valvontaelimen sihteeristössä on neljä toimistoa, joista yksi tukee pankkivalvonnan päätöksentekoa avustamalla valvontaelintä kokousvalmisteluissa ja niihin liittyvissä oikeudellisissa kysymyksissä ja kolme muuta hoitavat toimilupiin, laadunvarmistukseen sekä tutkintatoimiin ja seuraamuksiin liittyviä valvontamekanismin yhteisiä tehtäviä.

Näiden viiden pääosaston rooleja päätöksentekoprosessissa kuvataan osassa 1.3.

Yhteiset palvelut

Pankkivalvonnasta vastaavat viisi pääosastoa saavat työssään tukea EKP:n yhteisiä palveluja tarjoavilta pääosastoilta, jotka tukevat valvontatehtävien lisäksi myös rahapoliittisten tehtävien hoitoa.

Yhteisiä palveluja ovat muun muassa henkilöstöhallinto, tietotekniikka, viestintä, taloushallinto, organisaatiosuunnittelu, toimitilojen hallinnointi, sisäinen tarkastus, oikeudelliset palvelut ja tilastointi. Niiden ansiosta EKP voi hyödyntää eri toimintojen välisiä synergioita siinä määrin kuin rahapoliittisten tehtävien ja pankkivalvontatehtävien eriyttämisperiaate sallii. Esimerkiksi tilastoinnin pääosasto julkaisee EKP:n pankkivalvontasivuilla säännöllisin väliajoin [kattavia valvontatilastoja](#). Tilastoaineisto sisältää neljännesvuosittain päivitettäviä tietoja muun muassa merkittäviksi luokiteltujen laitosten kannattavuudesta, pääoman riittävydestä ja saamisten laadusta.

1.2.2

Yhteiset valvontaryhmät

Merkittävien laitosten päivittäisestä valvonnasta vastaavat yhteiset valvontaryhmät mikrovalvonnan pääosastoissa I ja II. Kussakin valvontaryhmässä on henkilöstöä sekä EKP:stä että niiden maiden kansallisista valvontaviranomaisista, joihin valvottava laitos on sijoittautunut ja joissa sillä on tytärbankkeja tai merkittäviä ulkomaisia sivuliikkeitä (ks. [kaavio 2](#)). Valvontaryhmä perustetaan kunkin merkittävän laitoksen korkeimmalle konsolidointitasolle. Valvontaryhmän koko, yleinen kokoonpano ja organisaatio vaihtelevat valvottavan laitoksen liiketoiminnan luonteen, monimutkaisuuden ja laajuuden sekä laitoksen liiketoimintamallin ja riskiprofiilin mukaan.

Yhteisen valvontaryhmän tehtävänä on laatia laitokselle [valvontaohjelma](#) ja koordinoita sitä sekä huolehtia laitoksen jatkuvasta valvonnasta niin konsolidoidulla

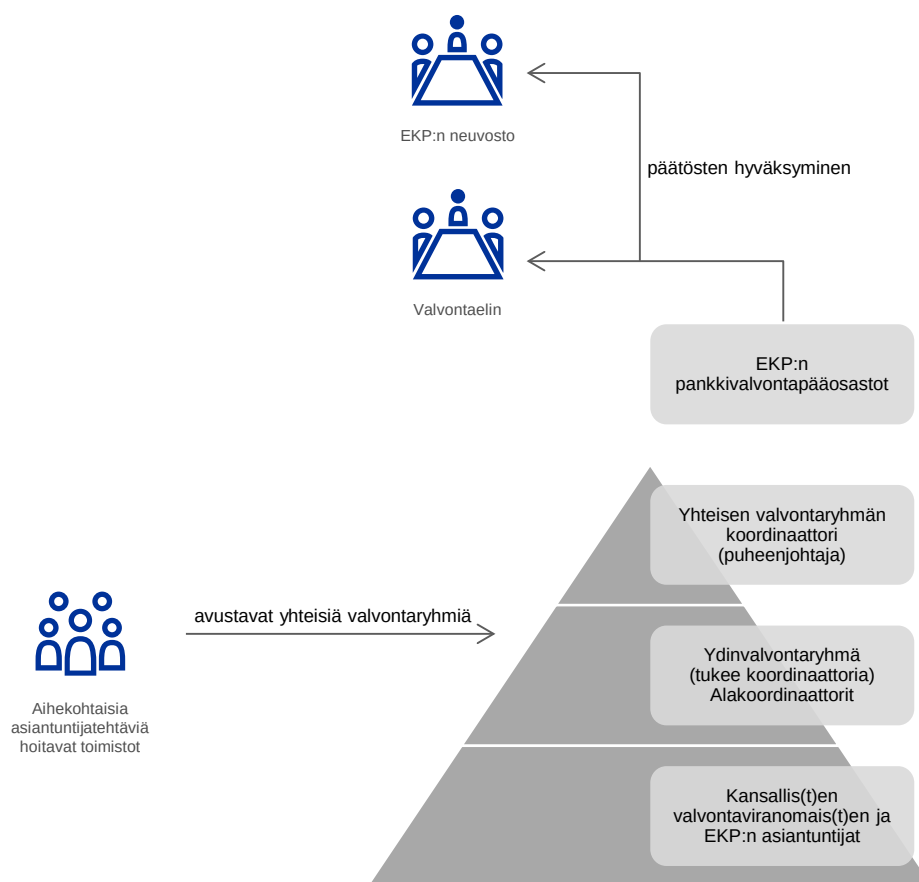

YVM-kehysasetuksen
artiklat 3–6

tasolla, alemmilla konsolidointitasoilla kuin yksittäisten yhteisöjenkin tasolla. Valvontaryhmä muun muassa laatii arvion laitoksen riskiprofiilista, liiketoimintamallista ja -strategiasta, riskienhallintajärjestelmistä, sisäisistä valvontajärjestelmistä ja sisäisestä hallinnosta. Valvontaryhmän työn olennaisia osia ovat [valvojan arviointiprosessi](#) ja valvottavan laitoksen kanssa käytävä säännöllinen valvontadialogi. Valvontaryhmän jäsenet voivat myös osallistua laitoksissa [paikalla tehtäviin tarkastuksiin ja sisäisen mallin tarkastuksiin](#).

Kaavio 2

Yhteisten valvontaryhmien toiminta

Lähde: EKP:n pankkivalvonta.

Yhteinen valvontaryhmä voi tarvita tiettyä aihepiiriä koskeviin tai teknistä erityisosaamista vaativiin tehtäviin lisätukea aihekohtaisia asiantuntijatehtäviä hoitavilta EKP:n toimistoilta. Ne tarjoavat valvontaryhmien käyttöön myös tietoa ja menettelyjä, jotta saataisiin aikaan mahdollisimman yhtenäiset näkemykset ja koordinoidut toimintatavat.

Yhteisen valvontaryhmän koordinaattori ja alakoordinaattorit

Jokaista yhteistä valvontaryhmää johtaa EKP:ssä työskentelevä koordinaattori. Koordinaattorilla on tukenaan yksi tai useampi kansallinen alakoordinaattori, joka avustaa laitoksen valvonnassa osallistumalla esimerkiksi valvontaohjelman

laadintaan ja tarkistukseen. Alakoordinaattorit myös tuovat esiin kansallisten valvontaviranomaisten näkemyksiä.

Yhteisten valvontaryhmien koordinaattorit nimitetään 3–5 vuoden toimikaudeksi. Valvontaryhmien koordinaattorien ja jäsenten odotetaan osallistuvan tehtäväkiertoon säännöllisin väliajoin, kunhan pidetään huoli siitä, etteivät kaikki jäsenet vaihdu samanaikaisesti.

Ydinvalvontaryhmä

Jos pankilla on merkittävä markkina-asema useammassa kuin yhdessä valvontamekanismin osallistuvassa jäsenvaltiossa, sen yhteisen valvontaryhmän sisälle perustetaan ydinvalvontaryhmä. Ydinvalvontaryhmän puheenjohtajana on valvontaryhmän koordinaattori ja jäsenenä alakoordinaattorit kaikkien niiden maiden kansallisista valvontaviranomaisista, joissa laitoksella on kotipaikka tai olennainen tytäryritys tai sivuliike. Ydinvalvontaryhmä jakaa tehtävät yhteisen valvontaryhmän jäsenten kesken, huolehtii valvontaohjelman laatimisesta ja tarkistamisesta, seuraa ohjelman toteuttamista sekä tarkastaa laaditut arvioinnit.

1.2.3

Yleisvalvonnan organisointi

YVM-asetuksen artiklat 4, 6, 12 ja 31

YVM-kehysasetuksen artiklat 43, 62, 67, 70, 96, 97, 99 ja 100

Vähemmän merkittävien laitosten suorasta valvonnasta vastaavat kansalliset valvontaviranomaiset. Ne suunnittelevat ja toteuttavat laitosten jatkuvan valvonnan käyttäen omia resurssejaan ja päätöksentekomenettelyjään. Lisäksi ne huolehtivat valvonnasta niillä osa-alueilla, jotka eivät kuulu YVM-asetuksen piiriin.

EKP (mikrovalvonnan pääosasto III) vastaa yhteisen valvontamekanismin tehokkaasta ja johdonmukaisesta toiminnasta ja varmistaa, että kansallisten valvontaviranomaisten käyttämät valvontamenetelmät ovat laadukkaita. Tämän yleisvalvontatehtävän tarkoituksena on varmistaa, että valvonta on yhdenmukaista ja täyttää tiukat laatuvaatimukset. Siksi mikrovalvonnan pääosasto III tutkii, voidaanko mikrovalvonnan pääosastossa IV laadittuja merkittävien laitosten valvontakäytäntöjä soveltaa vähemmän merkittäviin laitoksiin, ja laatii vähemmän merkittävien laitosten valvonnalle yhteisiä kriteerejä.

EKP hoitaa yleisvalvontatehtäviään tiiviissä yhteistyössä kansallisten valvontaviranomaisten kanssa, mikä on olennaisen tärkeää yhteisen valvontakulttuurin luomiseksi ja valvontamekanismin johdonmukaisen toiminnan varmistamiseksi. Yleisvalvonnan osana EKP laatii kansallisille valvontaviranomaisille yhteiset valvontakriteerit vähemmän merkittävien laitosten valvontaa varten sekä kerää ja käsittelee tietoja, joita se on saanut valvontaviranomaisilta ja aihekohtaisten selvitysten yhteydessä. Tietojen avulla saadaan yleiskuva kansallisten valvontaviranomaisten valvontakäytännöistä ja -päätöksistä sekä vähemmän merkittävistä laitoksista ja niiden ryhmistä.

EKP:n yleisvalvontatehtävän piiriin kuuluu myös vähemmän merkittävien laitosten välillinen valvonta sen varmistamiseksi, että heikot laitokset tunnistetaan ja että koko

valvontamekanismissa noudatetaan johdonmukaisesti tiukkoja valvontakriteerejä. EKP hoitaa tätä välillistä valvontaa riskiperusteisesti ja suhteellisuusperiaatteen mukaisesti. Raportointivaatimuksia ja välillistä valvontaa voidaan tarvittaessa tiukentaa sen mukaan, miten tarkkaa valvontaa laitos vaatii. Välillisen valvonnan kautta EKP osallistuu siis myös vähemmän merkittävien laitosten kriisinhallintaan.

EKP:n henkilöstö tarjoaa kansallisille valvontaviranomaisille ajoittain asiantuntija-apua ja tukea esimerkiksi osallistumalla laitoksissa tehtäviin tarkastuksiin. Yhteisen valvontakulttuurin vaalimiseksi EKP edistää myös henkilöstövaihtoa kansallisten valvontaviranomaisten kanssa ja niiden kesken.

1.2.4 Aihekohtaiset asiantuntijatehtävät

Aihekohtaisia asiantuntijatehtäviä hoitavat toimistot mikrovalvonnan pääosastossa IV tarjoavat asiantuntijatukea sekä merkittävien että vähemmän merkittävien laitosten valvontaan suorittamalla erityistehtäviä ja -analyyskejä yhteisten valvontaryhmien ja kansallisten valvontaviranomaisten avuksi. Toimistot tekevät tiivistä yhteistyötä yhteisten valvontaryhmien kanssa: ne esimerkiksi määrittelevät ja ottavat käyttöön yhteisiä menetelmiä ja kriteerejä sekä tarjoavat menetelmätukea. Toimistot myös huolehtivat siitä, että aiheista muodostetaan yhteinen näkemys ja toiminta on koordinoitua.

1.2.5 Viestintä yhteisessä valvontamekanismissa

Yhteisen valvontamekanismin toiminta perustuu EKP:n ja kansallisten valvontaviranomaisten väliseen tiiviiseen yhteistyöhön: sujuva yhteistyö ja jatkuva tietojenvaihto niin EKP:n ja kansallisten valvontaviranomaisten kesken kuin EKP:n sisällä ovat edellytyksenä sille, että valvontamekanismi toimii asianmukaisesti ja valvonta on laadukasta.

EKP:n ja kansallisten valvontaviranomaisten välinen yhteistyö

Kaikissa valvontatoimissa sovelletaan vilpittömän yhteistyön periaatetta. Merkittävien laitosten suoraa valvontaa koskevissa kysymyksissä mikrovalvonnan pääosastot I ja II tekevät kansallisten valvontaviranomaisten kanssa jatkuvasti yhteistyötä yhteisten valvontaryhmien välityksellä. Vähemmän merkittävien laitosten välillisessä valvonnassa mikrovalvonnan pääosasto III on tiiviissä yhteydessä kansallisiin valvontaviranomaisiin ylimmän johdon verkoston välityksellä.

Kansalliset valvontaviranomaiset myös osallistuvat aihekohtaisia asiantuntijatehtäviä hoitavien toimistojen työhön asiantuntijaverkostoissa ja muuntuyppisissä tapaamisissa.

Lisäksi valvontaelin voi päättää perustaa EKP:n ja kansallisten valvontaviranomaisten edustajista koostuvia työryhmiä käsittelemään tiettyjä yhteisiä kysymyksiä ja tukemaan aihekohtaisia asiantuntijatehtäviä hoitavia toimistoja.

Tiedonhallinta

EKP:n tiedonhallintaperiaatteet toimivat perustana tietojen järjestelmälliselle, toimivalle ja tehokkaalle luonnille, käytölle, hallinnalle ja haulle. Periaatteita noudattaen EKP ja kansalliset valvontaviranomaiset voivat tarvittaessa jakaa tietoja keskenään.

Periaatteita toteutetaan EKP:n tiedonhallintajärjestelmän välityksellä. Se tarjoaa teknisen perustan, jolla varmistetaan, että kaikki yhteiset valvontaryhmät soveltavat pankkivalvonnassa yhteisiä menetelmiä ja kriteerejä.

1.2.6 Henkilöstöresurssit ja taloudelliset resurssit

Henkilöstön kohdentaminen merkittävien ja vähemmän merkittävien laitosten valvontaan

Valvontakäytännöt ovat riskiperusteisia, ja niissä noudatetaan suhteellisuusperiaatetta. Niissä siis otetaan huomioon, kuinka mahdollista valvottavan laitoksen kaatuminen on ja miten paljon kaatuminen voisi horjuttaa rahoitusvakautta. Valvontakäytännöt myös suhteutetaan valvottavan laitoksen riskiprofiiliin. Näin pyritään takaamaan, että valvonta on tehokasta ja huolellista ja että rajalliset valvontaresurssit pystytään kohdentamaan tehokkaasti.

Merkittävien laitosten suoraan valvontaan käytettävien valvontamekanismin resurssien ja asiantuntemuksen kohdentamista koordinoi valvontaohjelmien suunnittelu- ja koordinoitotoimisto EKP:ssä yhdessä aihekohtaisia asiantuntijatehtäviä hoitavien toimistojen ja kansallisten valvontaviranomaisten kanssa. Operatiivisesta suunnittelusta vastaavat yhteiset valvontaryhmät, ja EKP koordinoi sitä. Jokaiselle merkittävälle laitokselle laaditaan valvontaohjelma, johon kirjataan 12 seuraavan kuukauden pääasialliset valvontatehtävät ja -toimet alustavine aikatauluineen ja tavoitteineen sekä tarvittavat paikalla tehtävät tarkastukset ja sisäisen mallin tarkastukset. Paikalla tehtävät tarkastukset suunnitellaan ja niihin osoitetaan henkilöstö tiiviissä yhteistyössä kansallisten valvontaviranomaisten kanssa, sillä valtaosa tarkastusryhmien päälliköistä ja muista jäsenistä on kansallisten viranomaisten asiantuntijoita. Valvontaohjelmaa kuvataan yksityiskohtaisemmin osassa 4.1.3.

Kansalliset valvontaviranomaiset suunnittelevat ja toteuttavat vähemmän merkittävien laitosten jatkuvan suoran valvonnan yhteisen valvontamekanismin kokonaisstrategian mukaisesti ja käyttävät valvonnassa omia resurssejaan ja päätöksentekomenettelyjään.

YVM-asetuksen artikla 20

EKP:n asetus
valvontamaksuista
(EKP/2014/41)

EKP:n päätös
valvontamaksutekijöitä
koskevien tietojen
keräämisessä ja
määrittämisessä
sovellettavasta metodologiasta
ja sovellettavista menettelyistä
(EKP/2015/7)

Kansallisten valvontaviranomaisten työntekijöitä kannustetaan hakemaan sekä viranomaisten keskinäiseen että EKP:n kanssa toteutettavaan henkilöstövaihtoon. Vaihtoja voidaan tehdä eri organisaatiotasolla ja eri pituisina. Henkilöstövaihdon ehdot määritetään etukäteen ja tapauskohtaisesti. Henkilöstövaihto vahvistaa yhteisten valvontaryhmien monikansallisuutta ja tarjoaa niille joustavan mahdollisuuden hankkia lisätukea tai erityisosaamista. EKP:n ja kansallisten valvontaviranomaisten henkilöstöillä on myös yhteinen koulutusohjelma, joka auttaa yhdenmukaistamaan valvontakäytäntöjä ja edistää yhteistä valvontakulttuuria.

Taloudelliset resurssit

EKP kattaa valvontatehtävistään aiheutuvat kustannukset perimällä kaikilta euroalueen valvottavilta laitoksilta vuosittaisen valvontamaksun (lisäksi kansallisilla valvontaviranomaisilla on oikeus periä maksuja maansa lainsäädännön nojalla). EKP:n perimien vuosittaisten valvontamaksujen kokonaismäärä vahvistetaan EKP:n päätöksellä ja julkistetaan aina 30.4. mennessä. Valvontamaksuilla katettavat kustannukset jaetaan kahteen luokkaan:

- suoran valvonnan kustannukset peritään merkittäviltä laitoksilta, jotka ovat EKP:n suorassa valvonnassa
- välillisen valvonnan kustannukset peritään vähemmän merkittäviltä laitoksilta, jotka ovat kansallisten valvontaviranomaistensa suorassa valvonnassa.

Kunkin valvottavan laitoksen valvontamaksussa on vähimmäiskomponentti ja vaihteleva komponentti. Vähimmäismaksukomponentti on kiinteä prosenttiosuus kustannusluokan vuotuisen maksujen kokonaismäärästä. Vaihteleva maksukomponentti lasketaan valvontamaksutekijöiden perusteella. Valvontamaksutekijät ovat laitoksen varojen kokonaisarvo, joka kuvastaa laitoksen kokoa, ja sen kokonaisriski, joka mittaa muun muassa riskipainotetuista saamisista muodostuvaa riskiprofiilia.

EKP:lle pankkivalvontatehtävistä aiheutuneet kustannukset koostuvat suurimmaksi osaksi pankkivalvonnan ja siinä käytettävien yhteisten palvelujen suorista toimintakustannuksista. Nämä kustannukset on erotettu selkeästi muista kustannuksista EKP:n talousarviossa.

Budjettivaltaa käyttää EKP:n neuvosto, joka hyväksyy EKP:n vuotuisen talousarvion johtokunnan esityksen pohjalta kuultuaan pankkivalvontaan liittyvissä asioissa valvontaelimen puheenjohtajaa ja varapuheenjohtajaa.

EKP toimittaa vuosittain Euroopan parlamentille, EU:n neuvostolle, Euroopan komissiolle ja euroryhmälle kertomuksen valvontamaksujen rakenteen ja määrän arvioidusta kehityksestä.

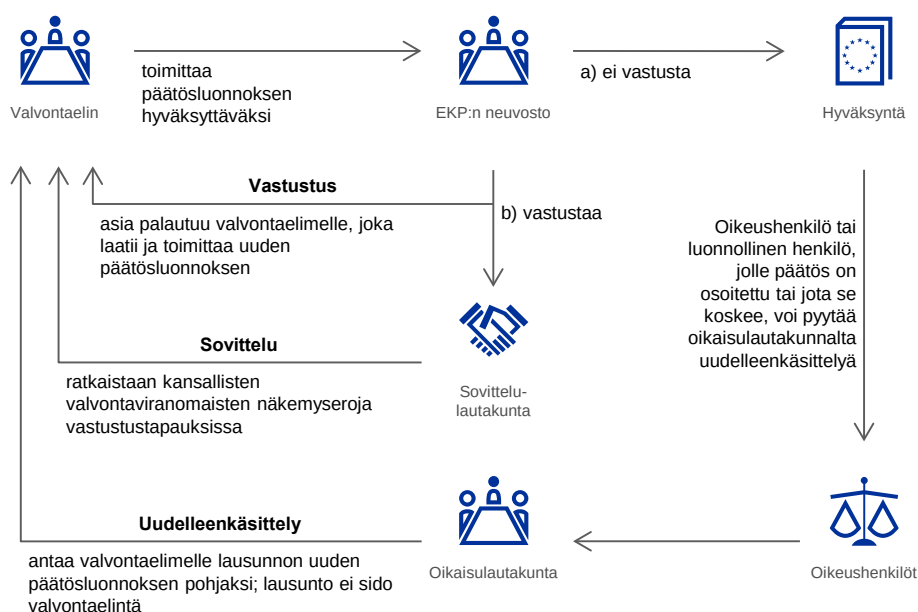
1.3 Päätöksenteko yhteisessä valvontamekanismissa

EKP:n valvontatehtäviä koskevat päätökset tehdään pääsääntöisesti [vastustamattajättämismenettelyllä](#). Siinä valvontaelimen hyväksymät valmiit päätösluonnokset toimitetaan EKP:n neuvoston vahvistettaviksi, ja ne katsotaan hyväksytyiksi, ellei EKP:n neuvosto vastusta niitä kymmenen työpäivän kuluessa.

Vastustamattajättämismenettelyä sovelletaan paitsi yksittäisiin valvontapäätöksiin myös valvontatehtäviä koskeviin EKP:n säädöksiin, periaatelinjauksiin ja muunlaisiin ulkoisiin sitoumuksiin.

Kaavio3

Vastustamattajättämismenettely

Lähde: EKP:n pankkivalvonta.

Kaikkia päätöksiä ei kuitenkaan tehdä EKP:n neuvostossa vastustamattajättämismenettelyllä. Päätösvaltaa voidaan myös siirtää EKP:n yksikönpäälliköille tietyntyyppisissä valvontapäätöksissä, jotka koskevat muun muassa sopivuuden ja luotettavuuden arviointia tai merkittävyyttä koskevien päätösten muuttamista. Päätösten lisäksi käytettävissä on joukko muitakin valvontatoimia, joita kuvataan osassa 1.3.2.

1.3.1

YVM-asetuksen artikla 26
YVM-kehysasetuksen osat VI
ja VII

EU:n toiminnasta tehdyn
sopimuksen artikla 283

EKPJ:n perussäännön
artikla 11.6

EKP:n päätös Euroopan
keskuspankin edustajien
nimityksestä valvontaelimeen
(EKP/2014/4)

Valvontaelimen työjärjestys

Valvontaelimen jäsenten
menettelytapaohteet

EKP:n työjärjestys

Sovittelulautakunnan
työjärjestys

Päätöksenteko

Tässä osassa käydään läpi päätöksenteon osapuolet ja niiden tehtävät päätöksentekoprosessissa.

EKP:n neuvosto

EKP:n neuvosto on ylin päätöksentekaelin EKP:n valvontatehtävissä ja muissa tehtävissä. Se vahvistaa pankkivalvontaa koskevat säädökset pääsääntöisesti vastustamattajättämismenettelyllä. YVM-asetukseen perustuvassa menettelyssä on tärkeässä osassa valvontaelin, joka vastaa EKP:n sisällä valmiiden päätösluonnosten hyväksymisestä. Menettelyssä EKP:n neuvosto ei voi muuttaa valmiita päätösluonnoksia, vaan se voi ainoastaan hyväksyä ne tai vastustaa niitä.

Johtokunta

EKP:n juoksevien asioiden hoitamisesta vastaa johtokunta. Valvontaelimen varapuheenjohtaja on yksi sen jäsenistä.

Valvontaelin

Valvontaelin vastaa YVM-asetuksen mukaisten EKP:n valvontatehtävien suunnittelusta ja toteutuksesta. Kaikille oikeudellisesti sitovien valvontapäätösten luonnoksille on saatava valvontaelimen hyväksyntä, ennen kuin ne esitetään EKP:n neuvostolle, joka vahvistaa lopullisen päätöksen vastustamattajättämismenettelyllä. [Valvontaelimessä](#) on puheenjohtaja, varapuheenjohtaja, neljä EKP:n edustajaa, yksi kunkin kansallisen valvontaviranomaisen edustaja sekä yksi kunkin sellaisen maan kansallisen keskuspankin edustaja, jonka kansallinen valvontaviranomainen ei ole keskuspankki. Äänestyksissä saman maan valvontaviranomaisen ja keskuspankin edustajilla on yhteensä vain yksi ääni.

Valvontaelintä avustaa sen jäsenten keskuudesta koottu ohjauskomitea, joka valmistelee valvontaelimen kokoukset. Ohjauskomitealla ei ole päätösvaltaa.

Mikrovalvonnan pääosastot I–IV

Valvottaville laitoksille osoitettavat päätökset luonnostellaan pääasiallisesti yhteisissä valvontaryhmissä mikrovalvonnan pääosastoissa I ja II. Päätösten valmistelussa nojaututaan tietoihin, jotka on saatu jatkuvan valvonnan yhteydessä, esimerkiksi sisäisen mallin tarkastuksissa tai muissa paikalla tehdyissä tarkastuksissa. Valvontaelimen sihteeristöön kuuluu pankkivalvonnan päätöksenteosta vastaava toimisto, joka tekee tiivistä yhteistyötä yhteisten valvontaryhmien kanssa valvontapäätösten laadinnassa ja vahvistamismenettelyssä. Se myös huolehtii siitä, että asianmukaisen menettelyn vaatimukset täyttyvät.

Mikrovalvonnan pääosastossa III voidaan laatia päätösluonnoksia lähinnä vähemmän merkittäviin laitoksiin liittyvistä yhteisistä menettelyistä sekä kansallisille valvontaviranomaisille osoitettavista yleisistä ohjeista, jotka koskevat tällaisten laitosten ryhmiä tai luokkia.

Mikrovalvonnan pääosasto IV osallistuu suoraan laitoksissa tehtäviä tarkastuksia koskevaan päätöksentekoon sekä uusien määräysten, linjausten tai menetelmien vahvistamiseen. Se osallistuu päätöksentekoon myös välillisesti toimittamalla yhteisille valvontaryhmille laajoja ennakkoanalyysseja ja tarjoamalla muuta erityistukea varsinkin valvonta-arviopäätöksiä varten.

Valvontaelimen sihteeristö

Valvontaelimen sihteeristössä on neljä toimistoa, joista yksi vastaa pankkivalvonnan päätöksenteosta ja muut kolme aihekohtaisista asiantuntijatehtävistä, kuten toimiluvista, laadunvarmistuksesta sekä tutkintatoimista ja seuraamuksista. Pankkivalvonnan päätöksenteosta vastaava toimisto tukee päätöksentekoprosessia sekä varmistaa sen tehokkuuden ja laadun. Toimisto tukee valvontaelintä muun muassa kokousten ja kirjallisten menettelyjen valmistelussa ja jatkotoimissa sekä ehdotusten ja päätösten luonnostelussa ja arvioinnissa. Toimisto auttaa kaikkia organisaatioyksiköitä laatimaan asiakirjoja valvontaelimelle ja tarjoaa neuvontaa päätöksentekoprosessiin liittyvissä kysymyksissä. Se tekee myös yhteistyötä EKP:n sihteeristön kanssa kaikissa EKP:n valvontatehtäviä koskevista päätöksentekoprosesseista ja avustaa valvontakysymyksiä koskevien EKP:n neuvoston kokousten valmistelemisessä.

Kansalliset valvontaviranomaiset

Kansallisilla valvontaviranomaisilla on merkittävä rooli päätöksentekoprosessissa muutenkin kuin yhteisten valvontaryhmien kautta. Ne voivat nimittäin esittää luonnoksia valvontapäätöksiksi yhteisissä menettelyissä, joissa YVM-kehysasetuksen mukaan EKP:n tulee tehdä päätös kansallisen valvontaviranomaisen ehdotuksen perusteella. Kansalliset valvontaviranomaiset myös vastaavat päätöksenteosta kuluttajansuojatehtävissä, rahanpesun torjunnassa ja kaikissa muissa valvontatehtävissä, joita ei ole siirretty yhteiselle valvontamekanismille.

Sovittelulautakunta

Jos EKP:n neuvosto vastustaa sille esitettyä päätösluonnosta vastustamattajättämismenettelyssä ja jos asianosaisena oleva kansallinen valvontaviranomainen on asiasta eri mieltä, tämä voi esittää valvontaelimelle sovittelupyynnön erimielisyyden ratkaisemiseksi ja sen varmistamiseksi, että valvontatehtävien hoito pysyy erillään rahapoliittisten tehtävien hoidosta. EKP:n neuvoston vastustava kanta käsitellään sovittelulautakunnassa, jossa on yksi jäsen

kustakin valvontamekanismiin osallistuvasta jäsenvaltiosta. Jäsenet valitaan EKP:n neuvoston ja valvontaelimen jäsenten keskuudesta. Sovittelulautakunta tekee päätöksensä yksinkertaisella enemmistöllä, ja jokaisella jäsenellä on yksi ääni.

1.3.2

Valvontatoimien lajit

EU:n toiminnasta tehdyn sopimuksen artikla 132, artiklan 139 kohdan 2 alakohta e ja artiklan 288 toinen kohta

YVM-asetuksen artikla 4 ja luvun III jakso 2

YVM-kehysasetuksen osasto 2

Valvontapäätös on yleensä luottolaitokselle osoitettava säädös, jonka EKP antaa YVM-asetukseen perustuvien tehtäviensä ja valtuuksiensa nojalla. Päätöksellä myönnetään oikeuksia ja/tai asetetaan velvoitteita, jotka muuttavat päätöksen kohteen tilannetta. Päätökseen voidaan liittää sitovia määräaikoja, ehtoja tai velvoitteita, tai niihin voidaan sisällyttää suosituksia, jotka eivät ole velvoittavia. Ehdoilla päätöksen soveltaminen tehdään riippuvaiseksi tiettyjen edellytysten täytymisestä. Velvoitteet ovat puolestaan lisävaatimuksia, jotka päätöksen kohteen on täytettävä yleensä tietyn määräajan kuluessa. Jos päätöstä ei anneta siirretyn toimivallan nojalla, se annetaan vastustamattajättämismenettelyllä, jolloin valvontaelin hyväksyy päätösluonnoksen ja EKP:n neuvosto vahvistaa sen pohjalta lopullisen päätöksen. Jos päätös vaikuttaa haitallisesti sen kohteeseen, lopullinen valvontapäätös annetaan vasta sen jälkeen, kun päätöksen kohteen kuulemisaika on päättynyt ja kun osapuolten esittämät näkökohdat on otettu huomioon. Lopullinen valvontapäätös sitoo sen kohdetta oikeudellisesti.

Valvontapäätösten lisäksi voidaan toteuttaa monenlaisia muitakin valvontatoimia, joiden käyttö riippuu sovellettavista säädöksistä, toimien tarkoituksesta ja kohteista sekä suhteellisuusperiaatteesta.

Virallisen päätöksentekoprosessin ulkopuolella voidaan laatia **toimenpidekirjelmia**. Ne eivät täytä säädöksen muotovaatimuksia, niiden sisältämät valvontaodotukset, lausumat ja muut toimenpiteet eivät ole velvoittavia eikä niiden täytäntöönpano ole pakollista.

Merkittävässä asioissa kirjelmän toimenpiteet voivat edellyttää ennakko hyväksyntää valvontaelimeltä tai sille tehtävää jälki-ilmoitusta. EKP voi myös tarvittaessa antaa toimenpidekirjelmän perusteella täysin tai lähes samansisältöisen valvontapäätöksen.

Suosituksessa EKP voi esittää valvottaville laitoksille, muille asianosaisille tai kansallisille valvontaviranomaisille valvontaodotuksia, jotka eivät ole oikeudellisesti velvoittavia.

Valvottaville laitoksille annettavat suositukset ovat yleisesti sovellettavia säädöksiä, jotka EKP:n neuvosto hyväksyy vastustamattajättämismenettelyllä ja joiden avulla EKP myös tiedottaa valvontalinjauksistaan. Suositukset julkaistaan EKP:n pankkivalvontasivuilla ja Euroopan unionin virallisessa lehdessä.

Myöskään kansallisille valvontaviranomaisille annettavat suositukset eivät ole velvoittavia. Niitä voidaan käyttää velvoittavien suuntaviivojen vaihtoehtona, kun valvontaviranomaisille halutaan jättää enemmän joustoa. Tällaiset suositukset voivat koskea nimenomaan vähemmän merkittävien laitosten valvontaa, tai niillä voidaan

YVM-asetuksen artikla 9 ja artiklan 6 kohta 5

ulottaa merkittävälle laitoksille jo annettu suositus koskemaan myös vähemmän merkittäviä laitoksia. Ne voivat olla joko julkisia tai vain suppealle joukolle osoitettuja. Esimerkkejä suosituksista on [EKP:n pankkivalvontasivuilla](#).

EKP:n päätös (EU) 2015/530 valvontamaksutekijöitä koskevien tietojen keräämisessä ja määrittämisessä sovellettavasta metodologiasta ja sovellettavista menettelyistä (EKP/2015/7)

Viranomaisille annettavalla [ohjeella](#) EKP voi ensinnäkin kehottaa kansallisia valvontaviranomaisia käyttämään kansallisen lainsäädännön mukaisia valtuuksiaan, mikäli EKP:lle YVM-asetuksella annettujen tehtävien hoitaminen sitä edellyttää. Kansallinen valvontaviranomainen ilmoittaa EKP:lle, mihin toimiin se on ohjeiden perusteella ryhtynyt. Lisäksi EKP voi antaa kansallisille valvontaviranomaisille vähemmän merkittäviä laitoksia koskevia yleisohjeita, joilla valvontaviranomaisia kehoitetaan käyttämään erityisiä valvontavaltuuksiaan. Yleisohjeet eivät koske mitään tiettyä laitosta vaan vähemmän merkittävien laitosten ryhmiä tai luokkia.

[Yleisesti sovellettavalla päätöksellä](#) voidaan asettaa sitovia menettelyvaatimuksia, joita sovelletaan kaikkiin valvottaviin laitoksiin, osaan niistä tai kansallisiin valvontaviranomaisiin. Tällaisen päätöksen päätavoitteena tuoda selkeästi esille, mitä EKP odottaa valvottavilta laitoksilta. Yleisesti sovellettavat päätökset annetaan vastustamattajättämismenettelyllä, jos niissä päätetään, miten EKP:n valvontatehtäviä vastaisuudessa hoidetaan (ks. esim. sivupalstassa mainittu päätös (EU) 2015/530). Ne julkaistaan EKP:n pankkivalvontasivuilla ja Euroopan unionin virallisessa lehdessä.

Suuntaviivat (EU) 2017/697 siitä, miten kansalliset toimivaltaiset viranomaiset voivat käyttää unionin oikeuden sallimia vaihtoehtoja ja harkintavaltaa suhteessa vähemmän merkittäviin laitoksiin (EKP/2017/9)

[Suuntaviivat](#) ovat kansallisille valvontaviranomaisille osoitettuja säädöksiä, jotka velvoittavat viranomaiset saavuttamaan tiettyjä tuloksia mutta jättävät joustoa sen suhteen, miten tulokset saavutetaan. Ne ovat erityisen tärkeitä vähemmän merkittävien laitosten välillisessä valvonnassa (ks. esim. sivupalstassa mainitut suuntaviivat (EU) 2017/697 ja EKP:n pankkivalvontasivuilla julkaistut muut suuntaviivat).

EKP:n asetus (EU) 2016/445 unionin oikeuden sallimien vaihtoehtojen ja harkintavallan käytöstä (EKP/2016/4)

[Asetus](#) on yleisesti sovellettava ja kaikilta osiltaan velvoittava. Sitä sovelletaan sellaisenaan euroalueeseen kuuluvissa jäsenvaltioissa. Asetukset julkaistaan EKP:n pankkivalvontasivuilla ja Euroopan unionin virallisessa lehdessä (ks. esim. sivupalstassa mainittu asetus (EU) 2016/445). EKP voi antaa tarvittaessa myös asetuksia, joissa säädetään EKP:lle YVM-asetuksella annettujen tehtävien hoitojärjestelyistä tai täsmennetään niitä.

Pankeille annettavissa [oppaissa/ohjeissa](#) tuodaan esiin EKP:n valvontaodotukset. EKP on julkaissut pankkivalvontasivuillaan pankeille useita tällaisia oppaita ja ohjeita, jotka koskevat muun muassa unionin oikeuden sallimia vaihtoehtoja ja harkintavaltaa, sopivuuden ja luotettavuuden arviointia, riskipitoista velkarahoitustoimintaa ja järjestämättömien saamisten käsittelyä.

1.3.3 Valvontapäätösten laadinta ja päätöksentekoprosessi

YVM-asetuksen artikla 22

Päätösluonnoksen laadinta

Päätösluonnos laaditaan aina, kun valvontaprosessin tuloksena on annettava päätös joko valvottavan laitoksen hakemuksesta tai yhteisen valvontaryhmän, kansallisen valvontaviranomaisen tai aihekohtaisia asiantuntijatehtäviä hoitavien EKP:n yksiköiden aloitteesta.

YVM-asetuksen artiklat 22 ja 26

YVM-kehysasetuksen artiklat 31 ja 33

Asetus N:o 1 Euroopan talousyhteisössä käytettäviä kieliä koskevista järjestelyistä

Asianmukainen menettely

Jotta menettely olisi asianmukainen, päätösluonnos on perusteltava ja sen kohteelle on (tarvittaessa) annettava oikeus tulla kuulluksi.

Päätöksen perustelut

EKP:n valvontapäätöksiin on liitettävä selkeät perustelut, joissa esitetään päätöksen taustalla olevat olennaiset seikat, oikeudelliset perusteet ja valvontanäkökohdat.

Kuulemisaika

Oikeus tulla kuulluksi on perustavanlaatuinen oikeus valvontamenettelyssä. Jos EKP:n valvontapäätös heikentää sen kohteen oikeuksia, tälle tarjotaan tilaisuus esittää päätösluonnoksesta huomautuksia ennen lopullisen päätöksen vahvistamista. Näin päätöksen kohde pystyy kommentoimaan asia-analyysia ja oikeudellista analyysia. Siten myös varmistetaan, että EKP:n päätökset perustuvat täydellisiin tietoihin. Jos päätöksen kohde esittää kuulemisajan kuluessa huomautuksia, päätösluonnos alistetaan uudelleen valvontaelimen hyväksyttäväksi.

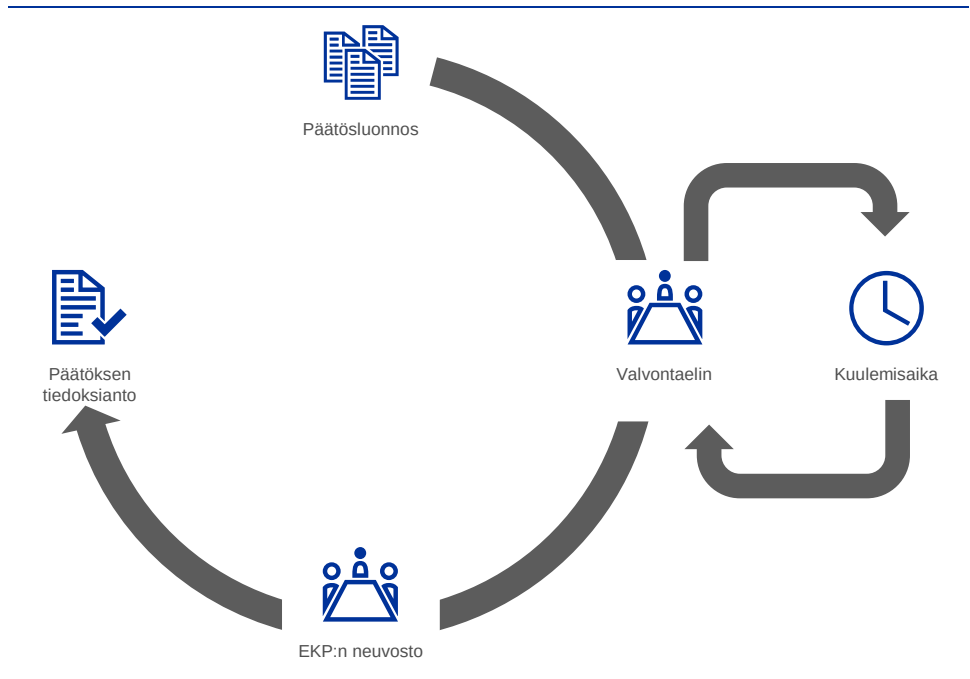
Pankkivalvonnan päätöksenteosta vastaava toimisto antaa päätöksen tiedoksi sen kohteelle jo luonnosvaiheessa. Kuulemismenettelystä kerrotaan tiedoksiannon saatteessa. Kuulemisaika on periaatteessa kaksi viikkoa, mutta erityistilanteissa sitä voidaan lyhentää. Lyhimmillään se voi olla kolme työpäivää.

Vastustamattajättämismenettely

Menettelyn päävaiheet esitetään alla olevassa kaaviossa.

Kaavio 5

Päätöksentekoprosessi pelkistettynä

Lähde: EKP:n pankkivalvonta.

Valvontaelin hyväksyy päätösluonnoksen

Valmiit päätösluonnokset toimitetaan valvontaelimelle, joka voi joko hyväksyä tai hylätä ne tai tehdä niihin muutoksia. Päätösluonnokset voidaan hyväksyä joko valvontaelimen kokouksessa tai kirjallisella menettelyllä. Valtaosa niistä hyväksytään kuitenkin kirjallisella menettelyllä, joka käydään yleensä viiden työpäivän kuluessa. Jos vähintään kolme valvontaelimen jäsentä vastustaa kirjallisella menettelyllä toimitettavaa äänestystä, päätösluonnos käsitellään valvontaelimen kokouksessa.

Jos päätösluonnos hyväksytään kirjallisella menettelyllä ja valvontaelimen jäsenet esittävät luonnoksesta huomautuksia, asiasta vastaava yksikkö tai yhteinen valvontaryhmä laatii huomautuksista arvion ja lähettää sen valvontaelimelle joko tiedoksi tai uutta hyväksymisprosessia varten (joka sekin voidaan suorittaa kokouksessa tai kirjallisella menettelyllä).

Kun valvontaelin on hyväksynyt valmiin päätösluonnoksen, pankkivalvonnan päätöksenteosta vastaava toimisto ottaa yhteyttä EKP:n sihteeristöön, jotta EKP:n neuvosto voi vahvistaa päätöksen lopullisesti vastustamattajättämismenettelyllä.

1. Jos asianosaisena oleva kansallinen valvontaviranomainen on EKP:n neuvoston kanssa eri mieltä päätöksen vastustamisesta, se voi pyytää asiassa sovittelua.
2. Jos sovittelupyyntöä ei esitetä, valvontaelin voi muuttaa päätösluonnosta ja sisällyttää siihen EKP:n neuvoston huomautukset.
3. Jos valvontaelin ei esitä uutta päätösluonnosta, EKP:n neuvoston huomautukset toimitetaan asiasta vastaaville yksiköille.

Kiireellinen menettely

Kiireellisissä tapauksissa päätöksentekomenettelyä lyhennetään, jotta valvontaelin voi tehdä tarvittavat päätökset nopeasti.

Kiireellinen menettely käynnistetään yleensä yhteisen valvontaryhmän, EKP:n pankkivalvontajohdon ja kansallisen valvontaviranomaisen johdon ehdotuksesta. Päätöksentekoprosessia voidaan nopeuttaa lyhentämällä kirjallisen menettelyn määräaikoja tai järjestämällä valvontaelimen kokous vain lyhyellä varoitusajalla, esimerkiksi etäneuvotteluna. Jos valvontaelimen kiireellinen kokous ei ole päätösvaltainen (alle 50 % jäsenistä on läsnä), kokous päätetään. Pian sen jälkeen pidetään ylimääräinen kokous, jonka kutsukirjeessä ilmoitetaan, että päätökset tehdään, vaikka kokous ei olisi päätösvaltainen. Erittäin kiireellisissä tapauksissa valvontaelin voi myös pyytää lyhentämään vastustamattajättämismenettelyn määräaika jopa niin, että EKP:n neuvosto kutsutaan koolle välittömästi valvontaelimen kokouksen jälkeen.

Päätöksentekovalvan delegointi

Jos kaikki valvontapäätökset tehtäisiin vastustamattajättämismenettelyllä, valvontaelin joutuisi hyväksymään vuosittain valtavan määrän päätösluonnoksia ja EKP:n neuvosto vahvistamaan joukoittain lopullisia päätöksiä, jotka voivat olla hyvinkin monimutkaisia ja vaikuttaa valvottaviin laitoksiin moninaisin tavoin. Siksi EKP:n valvontatehtäviin liittyvää päätösvaltaa voidaankin siirtää alemmalle päätöksentekotasolle, jotta pankkivalvonnan päätöksenteko olisi tehokkaampaa ja suhteellisuusperiaate toteutuisi paremmin. Delegointisääntöjen nojalla EKP:n yksikönpäälliköille voidaan siirtää selkeästi määriteltyä päätösvaltaa, mikäli EKP:n neuvosto tekee asiasta delegointipäätöksen ja johtokunta nimittää päätöksentekovaltaiset yksikönpäälliköt.

Delegointisäännöt

Päätösvallan delegointijärjestelmä on kolmiosainen:

1. Yleisiä delegointisääntöjä koskevassa päätöksessä määritetään, miten päätöksentekovaltuuksien delegointi EKP:ssä yleisesti järjestetään.

2. Delegointipäätöksissä asetetaan kriteerit, joiden täyttyessä tietyntyyiset valvontapäätökset voidaan tehdä delegoiduilla valtuuksilla.
3. Nimityspäätöksillä johtokunta antaa päätöksentekovaltuudet tietyille EKP:n yksikönpäälliköille.

Yleisiä delegointisääntöjä koskeva päätös täydentää EKP:n työjärjestystä. Päätöksessä vahvistetaan, että EKP:n neuvosto voi delegoida selkeästi määritellyjä säädöstenantovaltuuksia, jotka liittyvät valvontatehtäviin. Siinä määritetään johtokunnalle ja EKP:n yksikönpäälliköille annettujen valtuuksien laajuus ja asetetaan delegoitujen päätösten tekomenettelyä sekä päätösten kirjaamista ja niistä raportointia koskevat vaatimukset. Lisäksi siinä säädetään delegoitujen päätösten uudelleen käsittelystä.

Delegointipäätöksessä määritetään siirrettyjen toimivaltuuksien käytön edellytykset. Päätöksen antaa EKP:n neuvosto vastustamattajättämissämenettelyllä, ja se tulee voimaan vasta, kun johtokunta on tehnyt nimityspäätöksen. Nimityspäätöksellä johtokunta nimittää valvontaelimen puheenjohtajaa kuultuaan yhden tai useamman yksikönpäällikön päätöksentekovaltaiseksi. Yksikönpäälliköt valitaan niistä EKP:n yksiköistä, joissa valvontatehtäviä hoidetaan organisatorisesti erillään EKP:n muista tehtävistä, ja valinnassa otetaan huomioon delegoitujen valtuuksien tärkeys sekä delegoitujen päätösten kohteiden lukumäärä. Tähän mennessä on annettu kaksi delegointipäätöstä. Toinen niistä pätee [sopivuutta ja luotettavuutta koskeviin päätöksiin](#) ja toinen valvottavien laitosten [merkittävyyden muutosta koskeviin päätöksiin](#). Delegoituja päätöksiä tehdään EKP:n neuvoston puolesta ja sen vastuulla.

Päätöksen tiedoksianto

Kun päätös on tehty, pankkivalvonnan päätöksenteosta vastaava toimisto antaa sen tiedoksi päätöksen kohteelle. Tiedoksiannon voi tehdä myös kansallinen valvontaviranomainen, jos päätös koskee pankkitoimilupaa.

Kielijärjestelyt

Viestintä kansallisten valvontaviranomaisten, valvottavien laitosten, jäsenvaltioiden ja EU:n muiden toimielinten kanssa käydään Euroopan unionin kielijärjestelyjen mukaisesti. Tällöin noudatetaan seuraavia sääntöjä:

1. EKP:lle lähetettävät asiakirjat voidaan laatia millä tahansa EU:n virallisella kielellä, ja vastaus laaditaan samalla kielellä.
2. Asiakirjat, joita EKP lähettää jäsenvaltiolle tai jäsenvaltion lainkäyttövaltaan kuuluvalla henkilölle, laaditaan kyseisen valtion kielellä tai kielillä.

Asetus N:o 1 Euroopan talousyhteisössä käytettäviä kieliä koskevista järjestelyistä

YVM-kehysasetuksen artikla 24

Yhteisen valvontamekanismin työkieleksi on valittu englanti. Sitä käytetään EKP:n ja kansallisten valvontaviranomaisten välisessä viestinnässä sekä kaikissa EKP:n yksiköissä.

EKP:n asiakirjat

Valtaosa merkittävistä laitoksista on suostunut siihen, että valvontapäätöksissä ja päivittäisessä viestinnässä käytetään englantia. Laitoksilla on kuitenkin oikeus perua suostumuksensa.

Jos valvottava laitos on valinnut viestintäkieleksi englannin, kaikki sille ja siihen kuuluville yhteisöille osoitetut päätökset laaditaan englanniksi. Jos viestintäkielenä on muu kuin englanti, EKP:n vastuulla on kääntää valvontapäätökset laitoksen valitsemalle kielelle. Tämä kieliversio on todistusvoimainen.

Valvottavien laitosten asiakirjat

Jos valvottava laitos ei ole antanut EKP:lle suostumustaan englannin käyttämiseen päivittäisessä viestinnässä, se voi toimittaa asiakirjoja valitsemallaan EU:n virallisella kielellä. Tällöin EKP ja kansallinen valvontaviranomainen sopivat keskenään, miten vastuu asiakirjojen kääntämisestä jaetaan. Joissakin tapauksissa valvottavan laitoksen valitsemalla kielellä toimitettuja asiakirjoja ei käännetä kokonaan, vaan niistä laaditaan ainoastaan englanninkielinen yhteenveto. Kansalliset valvontaviranomaiset avustavat EKP:tä tarvittaessa keskeisten asiakirjojen kääntämisessä englanniksi ja englanninkielisten tiivistelmien laatimisessa.

1.3.4

Päätösten uudelleenkäsittely

YVM-asetuksen johdanto-osan kappale 64, artikla 4 sekä artiklan 24 kohdat 1 ja 10

Päätös oikaisulautakunnan perustamisesta (EKP/2014/16)

EKP:n valvontatehtävien yhteydessä tehtyjen päätösten sisäisestä uudelleenkäsittelystä vastaa oikaisulautakunta. Se on EKP:n riippumaton sisäinen elin, jonka kokoonpano julkaistaan EKP:n pankkivalvontasivuilla. Tässä osassa kerrotaan oikaisulautakunnan toiminnasta sekä esitetään uudelleenkäsittelyn tärkeimmät vaiheet ja mahdolliset tulokset. Lisäksi kerrotaan mahdollisuudesta pyytää EKP:n tekemien päätösten uudelleenkäsittelyä myös EU:n tuomioistuimelta.

Uudelleenkäsittelyprosessi

Uudelleenkäsittelypyyntö

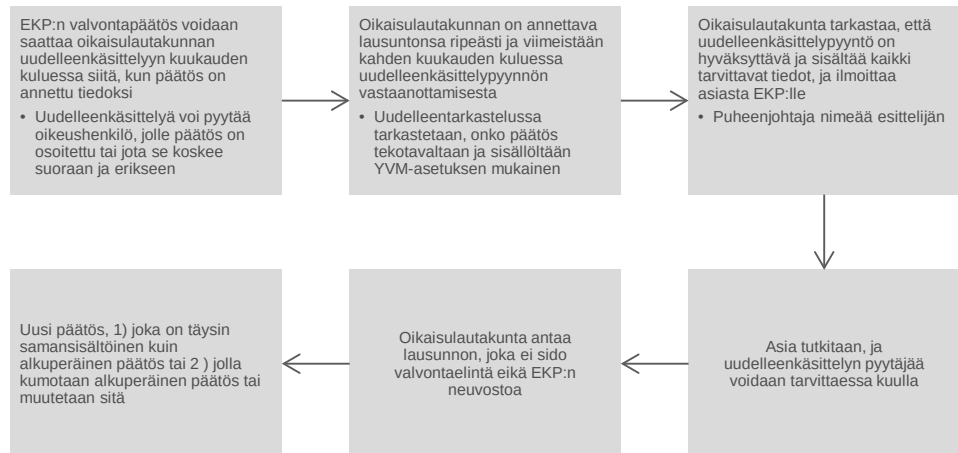
Jokaisella luonnollisella henkilöllä ja oikeushenkilöllä, jolle EKP:n tekemiä valvontapäätöksiä osoitetaan tai jota ne suoraan ja erikseen koskevat, on oikeus pyytää päätösten uudelleenkäsittelyä. Uudelleenkäsittelypyyntö on esitettävä kuukauden kuluessa päätöksen tiedoksiannosta, ja se voidaan perua milloin

tahansa. Uudelleenkäsittelypyyntö lykkää päätöksen täytäntöönpanoa vain, jos EKP:n neuvosto oikaisulautakunnan ehdotuksesta niin päättää.

Kaavio 7

Uudelleenkäsittely oikaisulautakunnassa

Valvontapäätösten uudelleenkäsittely EKP:ssä

Lähde: EKP:n pankkivalvonta.

Uudelleenkäsittelypyynnön esittäjällä on oikeus tutustua asiaa koskeviin EKP:n asiakirjoihin mutta ei luottamuksellisiksi luokiteltuihin tietoihin. Tutustumisoikeutta voidaan rajoittaa, jos se on perusteltua muiden oikeushenkilöiden ja luonnollisten henkilöiden liikesalaisuuksien suojelun kannalta. Oikaisulautakunta ottaa päätöksen uudelleenkäsittelyssä huomioon ainoastaan pyynnössä esitetyt perustelut. Se ei siis ota huomioon lisäperusteluja, joita mahdollisesti toimitetaan pyynnön esittämisen jälkeen.

Pyynnön esittäjä voi lisäksi pyytää lupaa esittää näyttönä kirjallisia todistajan- tai asiantuntijalausuntoja. Lupa myönnetään vain, jos oikaisulautakunta katsoo sen tarpeelliseksi.

Pyynnön ottaminen käsiteltäväksi

Kun oikaisulautakunta on arvionsa pohjalta todennut, että pyyntö voidaan hyväksyä, lautakunnan puheenjohtaja voi antaa ohjeita, joilla varmistetaan, että uudelleenkäsittely suoritetaan tehokkaasti. Ohjeet voivat koskea esimerkiksi asiakirjojen esittämistä tai tietojen toimittamista.

Suullinen käsittely

Uudelleenkäsittelypyynnön esittäjän kuuleminen ei ole pakollista, mutta oikaisulautakunta voi halutessaan järjestää suullisen käsittelyn. Käsittelyssä ovat läsnä oikaisulautakunnan jäsenet ja sihteeri sekä EKP:n ja uudelleenkäsittelypyynnön esittäjän edustajat. Puheenjohtajana toimii

oikaisulautakunnan puheenjohtaja tai varapuheenjohtaja. Pyyntö esittäjä voi käyttää suullisessa käsittelyssä englantia tai mahdollista muuta kieltä, jolla uudelleen käsittely toimitetaan. EKP järjestää tilaisuudessa simultaanitulkkauksen. Pyyntö esittäjä voi pyytää lupaa kutsua käsittelyyn todistajia tai asiantuntijoita antamaan suullisia todistuksia.

Lausunto

Oikaisulautakunnan on annettava lausuntonsa kahden kuukauden kuluessa päätöksen uudelleen käsittelypyynnön vastaanottamisesta. Lausunto on toimitettava valvontaelimelle viipymättä, mutta se ei sido valvontaelintä eikä EKP:n neuvostoa.

Uusi päätös

Vaikka oikaisulautakunnan lausunto ei sido valvontaelintä, sen on uudelleen käsittelyn jälkeen toimitettava EKP:n neuvostolle uusi valmis luonnos päätökseksi, jossa alkuperäinen päätös

- korvataan samansisältöisellä päätöksellä,
- korvataan muutetulla päätöksellä tai
- kumotaan.

Ensimmäisessä vaihtoehdossa uusi päätösluonnos on toimitettava EKP:n neuvostolle kymmenen työpäivän kuluessa lausunnon saamisesta. Toisessa ja kolmannessa vaihtoehdossa päätösluonnos on toimitettava EKP:n neuvostolle 20 työpäivän kuluessa lausunnon saamisesta.

Muutoksenhaku EU:n tuomioistuimessa

Valvontapäätöksen uudelleen käsittely EKP:ssä ei rajoita päätöksen kohteen oikeutta nostaa kanne Euroopan unionin tuomioistuimessa. Kanne on nostettava kahden kuukauden kuluessa lopullisen päätöksen vastaanottamisesta. Kantaja voi panna asian vireille EU:n tuomioistuimessa pyytämättä ensin EKP:ltä päätöksen uudelleen käsittelyä. Kanne voidaan panna vireille myös uudelleen käsittelypyynnön kanssa samanaikaisesti taikka uudelleen käsittelyn jälkeen, jolloin kanne perustuu EKP:n neuvoston vahvistamaan uuteen päätökseen.

1.4 Yhteistyö muiden toimielinten ja viranomaisten kanssa

1.4.1 Yhteistyöjärjestelyt

EKP tekee aktiivisesti yhteistyötä muiden toimielinten kanssa niin toimintaperiaatteiden kehittämisessä kuin päivittäisessä valvonnassakin. EKP on myös aktiivisesti mukana erilaisissa maailmanlaajuisissa ja eurooppalaisissa organisaatioissa, kuten Euroopan pankkiviranomaisen (EPV), Euroopan järjestelmäriskikomitean (EJRK), Baselin pankkivalvontakomitean ja finanssimarkkinoiden vakauden valvontaryhmän toiminnassa.

EKP:n valvontapolitiikkatoimisto ja oikeudellinen pääosasto voivat tarvittaessa avustaa yhteisiä valvontaryhmiä valvontakollegioissa käytettävien yhteistyösopimusten laadinnassa ja päivittäisessä. Valvontapolitiikkatoimisto myös luo yhteistyösuhteita valvontamekanismiin osallistumattomiin EU-maihin ja EU:n ulkopuolisiin maihin ja koordinoi niiden kanssa tehtävää yhteistyöstä laatimalla esimerkiksi yhteistyösopimuksia.

1.4.2 Tiivis yhteistyö euroalueeseen kuulumattomien jäsenvaltioiden kanssa

YVM-asetuksen artikla 7

YVM-kehysasetuksen
artiklat 118 ja 119

EKP:n päätös tiiviistä yhteistyöstä niiden osallistuvien jäsenvaltioiden kansallisten toimivaltaisten viranomaisten kanssa, joiden rahayksikkö ei ole euro (EKP/2014/5)

Myös euroalueen ulkopuoliset EU:n jäsenvaltiot voivat halutessaan osallistua yhteiseen valvontamekanismiin. Tällöin niiden kanssa aloitetaan ns. tiivis yhteistyö, jossa niiden kansalliset valvontaviranomaiset ovat euroalueen kansallisten valvontaviranomaisten tavoin edustettuina valvontaelimessä, yhteisissä valvontaryhmissä sekä muissa verkostoissa ja työryhmissä ja noudattavat EKP:n antamia ohjeita, suuntaviivoja ja kehotuksia.

Tiiviiseen yhteistyöhön osallistuvien jäsenvaltioiden asema eroaa euroalueeseen kuuluvista jäsenvaltioista kahdelta osin. Ensinnäkään ne eivät ole edustettuina EKP:n neuvostossa. Ne voivat kuitenkin ilmoittaa EKP:n neuvostolle eriävän kantansa valvontaelimen päätösluonnokseen, jolloin EKP:n neuvosto ottaa niiden perustelut huomioon ja toimittaa kirjallisen vastauksensa viiden työpäivän kuluessa. Tiiviiseen yhteistyöhön osallistuvat jäsenvaltiot voivat myös päättää olla osallistumatta yhteiseen valvontamekanismiin, ja EKP voi keskeyttää tai lopettaa tiiviin yhteistyön tiettyjen edellytysten täytyessä.

Tiivis yhteistyö aloitetaan siten, että euroalueen ulkopuolinen jäsenvaltio tekee EKP:lle hakemuksen, jonka perusteella EKP päättää, aloitetaanko jäsenvaltion kanssa tiivis yhteistyö.

- Ennen päätöksensä tekemistä EKP arvioi hakemuksen esittäneen jäsenvaltion kansallisen lainsäädännön. Lainsäädännön arvioinnissa selvitetään, kykeneekö kansallinen valvontaviranomainen noudattamaan EKP:n ohjeita, kehotuksia ja suuntaviivoja.

- Ennen päätöksensä tekemistä EKP voi myös suorittaa hakemuksen esittäneen jäsenvaltion luottolaitoksista kattavan arvioinnin saadakseen tarkan kuvan maan pankkisektorin taloudellista tilanteesta sekä niistä pankkiryhmistä ja luottolaitoksista, joista tulee tiiviin yhteistyön myötä todennäköisesti merkittäviä. Arviointia varten jäsenvaltio toimittaa kaikki sinne sijoittautuneita luottolaitoksia koskevat tiedot, joita EKP saattaa tarvita kattavan arvioinnin suorittamiseksi.

EKP:n päätös tiiviin yhteistyön aloittamisesta julkaistaan Euroopan unionin virallisessa lehdessä, ja päätöstä aletaan soveltaa 14 päivän kuluttua sen julkaisemisesta. Päätöksessä esitetään yksityiskohtaiset järjestelyt valvontatehtävien siirtämiseksi EKP:lle sekä tiiviin yhteistyön aloittamispäivä.

1.4.3 Yhteistyö yhteiseen valvontamekanismiin kuulumattomien pankkivalvontaviranomaisten kanssa

Vakavaraisuusdirektiivin
artiklat 51 ja 112–116

YVM-kehysasetuksen artiklat 9
ja 10

Komission
täytäntöönpanoasetus
yhteisistä päätöksistä
(EU/710/2014)

Komission delegoitu asetus
valvontakollegioiden
toiminnasta (EU/2016/98)

Valvontakollegiot

Valvontakollegiot toimivat foorumina useassa maassa toimivien pankkiryhmien eri yhteisöjä ja merkittäviä sivuliikkeitä valvovien viranomaisten keskinäiselle yhteistyölle ja koordinoinnille. Lisäksi niitä käytetään keskeisten valvontatehtävien suunnittelussa ja suorittamisessa. Kollegioiden toimintaa ohjaavat valvontakollegioita koskevat Euroopan komission delegoidut asetukset ja täytäntöönpanoasetukset sekä EPV:n ohjeet.

EKP voi osallistua merkittävien pankkiryhmien valvontakollegioiden toimintaan joko

- konsolidointiryhmän valvojana (kotivaltion valvontaviranomaisena) kollegioissa, joihin kuuluu mekanismiin osallistumattomien jäsenvaltioiden tai EU:n ulkopuolisten maiden valvontaviranomaisia, tai
- jäsenenä (isäntävaltion valvontaviranomaisena) kollegioissa, joissa kotivaltion valvontaviranomaisena on mekanismiin kuulumattoman jäsenvaltion tai EU:n ulkopuolisen maan viranomainen.

EKP kotivaltion valvontaviranomaisena

Jos EKP on konsolidointiryhmän valvoja, kollegion puheenjohtajana toimii yhteisen valvontaryhmän koordinaattori. Kunkin kollegion toimintaa ohjaavat perussääntöjen lisäksi kirjalliset koordinointi- ja yhteistyöjärjestelyt, jotka kollegio laatii käytännön toimintaansa ja jäsentensä keskinäistä yhteydenpitoa varten.

Kollegion toimintaan osallistuvat tarkkailijoina kansalliset valvontaviranomaiset niistä mekanismiin osallistuvista jäsenvaltioista, joissa pankkiryhmän emoyhtiö sijaitsee tai joissa sillä on tytäryhtiöitä tai merkittäviä sivuliikkeitä. Nämä kansalliset valvontaviranomaiset siis osallistuvat kollegioiden toimintaan ja saavat kaikki tiedot, mutta ne eivät ole mukana päätöksentekomenettelyissä. Ennen kollegion kokouksia

kansalliset valvontaviranomaiset ja EKP keskustelevat kokousaiheista yhteisessä valvontaryhmässä, jotta ne voivat esittää kokouksessa yhteisen kantansa.

EKP isäntävaltion valvontaviranomaisena

Jos konsolidointiryhmän valvoja on valvontamekanismin osallistumattoman jäsenvaltion viranomainen, kollegion osallistumissäännöt riippuvat siitä, kuinka merkittäviä mekanismin osallistuvissa jäsenvaltioissa sijaitsevat laitoksen valvottavat yhteisöt ovat.

- Jos kaikki mekanismin osallistuvassa jäsenvaltiossa sijaitsevat valvottavat yhteisöt ovat merkittäviä, EKP osallistuu valvontakollegioon jäsenenä ja jäsenvaltion kansallisilla valvontaviranomaisilla on oikeus osallistua samaan kollegioon tarkkailijoina.
- Jos osa mekanismin osallistuvassa jäsenvaltiossa olevista valvottavista yhteisöistä on merkittäviä laitoksia ja osa vähemmän merkittäviä, sekä EKP että jäsenvaltion kansalliset valvontaviranomaiset osallistuvat valvontakollegioon jäsenenä. Niiden mekanismin osallistuvien jäsenvaltioiden kansallisilla valvontaviranomaisilla, joissa laitoksella on vain merkittäviä valvottavia yhteisöjä, on oikeus osallistua valvontakollegioon tarkkailijoina.

Jos laitoksella on mekanismin osallistuvissa jäsenvaltioissa vain vähemmän merkittäviä yhteisöjä, EKP ei ole mukana valvontakollegiossa ja sijaintivaltioiden kansalliset valvontaviranomaiset osallistuvat siihen jäsenenä.

Pankkivalvontaviranomaisten kahdenvälinen yhteistyö

Kahdenvälinen yhteistyö EKP:n ja EU:n ulkopuolisen maan valvontaviranomaisen välillä edellyttää erityisjärjestelyjä. Ne voivat vaihdella muita kuin luottamuksellisia aiheita käsittelevistä yksittäisistä keskusteluista yhteistyösopimuksella vahvistettavaan rakenteelliseen yhteistyöhön. Osa yhteistyösopimuksista on laitoskohtaisia, kun taas toiset ovat aihekohtaisia ja koskevat useita valvottavia laitoksia. Laitoskohtaiset järjestelyt voivat koskea muun muassa luottamuksellisten tietojen vaihtoa, mahdollisuutta tehdä laitoksissa tarkastuksia ja sisäisten mallien hyväksymistä. Aihekohtaiset järjestelyt voivat koskea esimerkiksi kansainvälisen rahoitusjärjestelmän kannalta merkittäviä rahoituslaitoksia.

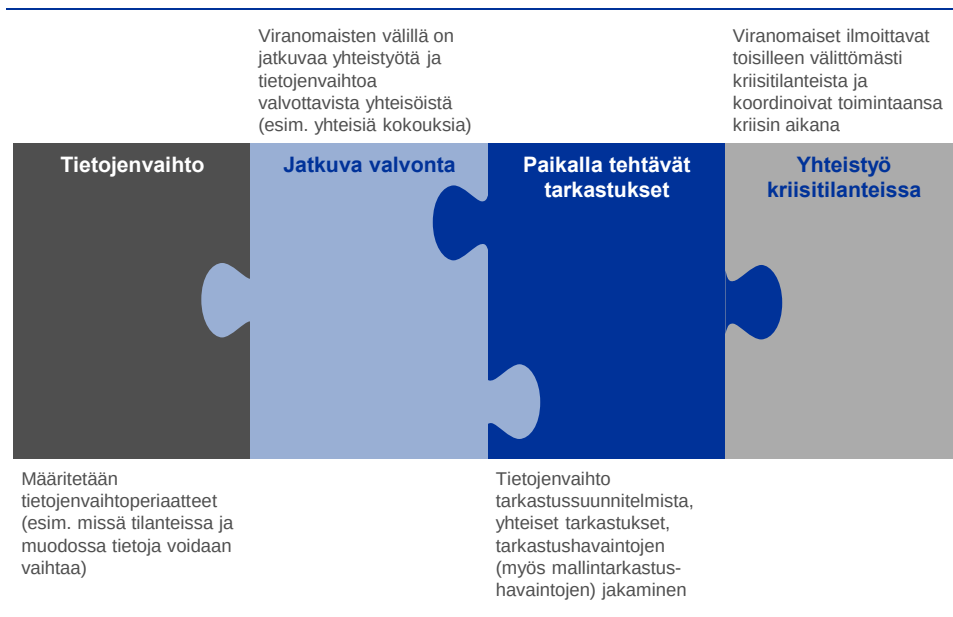

YVM-kehysasetuksen
artiklat 3, 8 ja 152

Vakavaraisuusdirektiivin
artiklat 55 ja 131

Kaavio 8

Yhteistyösopimukseen perustuva tietojenvaihto ja yhteistyö

Lähde: EKP:n pankkivalvonta.

Yhteistyösopimuksessa on yleiskuvaus EKP:n ja valvontamekanismiin osallistumattoman jäsenvaltion kansallisten valvontaviranomaisten keskinäisestä yhteistyöstä valvontatehtävien hoidossa. Yhteistyösopimus laaditaan aina, kun mekanismiin osallistumattomaan jäsenvaltioon on sijoittautunut vähintään yksi kansainvälisen rahoitusjärjestelmän kannalta merkittävä laitos. Yhteistyösopimusten tarkoituksena tuoda selkeästi esiin tietojenvaihtomenettelyt ja mahdolliset neuvottelumekanismit. Niissä esitetään myös hätätilanteissa käytettävät yhteistyömenettelyt.

Luottamuksellisten tietojen vaihto ja yhteistyö EU:n ulkopuolisten maiden valvontaviranomaisten kanssa edellyttävät nekin EKP:ltä hallinnollisia järjestelyjä. Ennen tietojenvaihtoon ja yhteistyöhön sitoutumista EKP:n on kuitenkin varmistettava, että maan lainsäädäntö- ja sääntelyjärjestelmässä on vähintään EU:n säännöksiä ja määräyksiä vastaavat salassapitovaatimukset.

1.4.4

Finanssiryhmittymädirektiivin
artiklat 6–17

YVM-kehysasetuksen
artikla 18

Riskikeskittymän ja
ryhmänsisäisten liiketoimien
määritelmien tarkentamista ja
lisävalvonnan
yhteensovittamista koskevat
tekniset sääntelystandardit
(EU/2015/2303)

Rahoitus- ja
vakuutusryhmittymien
valvonnan
koordinointijärjestelyjä
koskevat Euroopan
valvontaviranomaisten yhteiset
ohjeet

Yhteistyö muiden valvontaviranomaisten kuin pankkivalvojen kanssa

EKP tekee kahden- tai monenvälisiä yhteistyösopimuksia myös muiden alojen valvontaviranomaisten kanssa. Yhteistyösopimuksilla voidaan vahvistaa esimerkiksi toimilupia, laitosten tiloissa ja niiden ulkopuolella harjoitettavaa valvontaa sekä seuraamuksia koskevien luottamuksellisten tietojen vaihdossa käytettävät menettelyt. Yhteistyösopimuksilla voidaan myös perustaa tietojen vaihdosta ja valvontatoimien koordinoinnista vastaavia toimikuntia viranomaisyhteydenpidon helpottamiseksi. Yhteistyösopimukset perustuvat vallitseviin parhaisiin käytäntöihin ja edistävät yhteistyökulttuuria kaikilla organisaatiotasolla.

Finanssiryhmittymien valvonta

Finanssialan yritystä kutsutaan finanssiryhmittymäksi, jos vähintään yksi sen yhteisöistä toimii vakuutuslalla ja vähintään yksi pankki- tai sijoituspalvelualalla riippumatta siitä, harjoittaako yritys toimintaa suoraan itse vai tytäryritysten välityksellä.

Finanssiryhmittymät edellyttävät toimialojen rajat ylittävää valvontaa, joka puolestaan vaatii erityisjärjestelyjä. Finanssiryhmittymään kuuluvat luottolaitokset, vakuutusyritykset ja sijoituspalveluyritykset ovat EU:ssa lisävalvonnan piirissä (tietyin poikkeuksin). Lisävalvonta ei korvaa toimialakohtaista valvontaa vaan pikemminkin pureutuu sen pohjalta finanssiryhmittymän harjoittamien monialaisten finanssiliiketoimintojen ja ryhmän rakenteen monimutkaisuuden aiheuttamiin riskeihin.

EKP osallistuu finanssiryhmittymiin kuuluvien merkittävien luottolaitosten lisävalvontaan yhteisten valvontaryhmien välityksellä. Lisäksi finanssiryhmittymään kuuluvan luottolaitoksen sijaintimaan kansallinen valvontaviranomainen voi osallistua lisävalvontaan tarkkailijana, jos luottolaitos on merkittävä, tai jäsenenä, jos luottolaitos on vähemmän merkittävä.

Lisävalvonnan koordinaattori

Lisävalvontaa johtaa koordinaattori, jonka tehtävät on määritelty finanssiryhmittymädirektiivin artiklassa 11. Koordinaattori vastaa finanssiryhmittymään kuuluvien säänneltyjen laitosten lisävalvonnan koordinoinnista ja toteuttamisesta. Koordinaattori varmistaa yhteistyössä muiden asiaankuuluvien viranomaisten kanssa, että finanssiryhmien stressitestausta on asianmukaista ja säännöllistä ja että lisävalvonta ei ole toimialakohtaisen valvonnan kanssa päällekkäistä eikä korvaa sitä.

Koordinaattori nimetään valvontaviranomaisten keskuudesta, ja tarvittaessa sovitaan erityisistä koordinointijärjestelyistä. Kun kyseessä on säännelty laitos, koordinaattorina toimii yleensä finanssiryhmittymän emoyhtiön valvonnasta vastaava

viranomainen. Jos emoyhtiö on rahoitusalan sekaholdingyhtiö, koordinaattorina toimii yleensä viranomainen, joka vastaa tärkeimmällä finanssisektorilla toimivan säännellyn laitoksen valvonnasta. Jos lisävalvonnan koordinaattoriksi nimetään pankkivalvontaviranomainen, yhteisen valvontaryhmän koordinaattori ottaa tehtävän hoitaakseen.

Lisävalvontaan osallistuvat viranomaiset tekevät tiivistä yhteistyötä ja jakavat keskenään kaikki valvontatehtäviensä kannalta tärkeät tiedot. Koordinointia koskevassa sopimuksessa koordinaattori ja asiaankuuluvat viranomaiset voivat myös sopia, että ne jakavat keskenään yksityiskohtaisempia tietoja kuin mitä säänneltyjen laitosten lisävalvonta edellyttää.

1.4.5 Yhteistyö EU:n toimielinten kanssa

Yhteinen valvontamekanismi tekee tiivistä yhteistyötä EU:n toimielinten ja laitosten kanssa.

Euroopan komissio

EU:n toiminnasta tehdyn sopimuksen artikkelit 4, 107 ja 108

Vakavaraisuusdirektiivin artikla 53 ja sitä seuraavat artikkelit

YVM-asetuksen artikkelit 19, 26, 32 ja 37 sekä johdanto-osan kappale 32

Finanssikriisin yhteydessä myönnettävää pankkien valtiontukea koskeva komission tiedonanto (EU/2013/C 216/01)

Yhtenä Euroopan komission tavoitteena on vakaannuttaa rahoitusolot, varmistaa reaalityökalouden luototus ja hallita riskiä, jonka pankkien ajautuminen maksukyvyttömyyteen voisi aiheuttaa koko rahoitusjärjestelmälle. Jos jäsenvaltiot käyttävät pankkitukeen julkisia varoja, niiden on noudatettava valtiontukisääntöjä ja ilmoitettava tuesta kilpailusta vastaavalle komission pääosastolle. Sillä on yksinomainen tehtävä ja oikeus varmistaa, että valtiontuki on sopusoinnussa Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen kanssa ja että tukea myönnetään vain tiukkojen edellytysten täyttyessä.

Rahoitusvakaudesta, rahoituspalveluista ja pääomamarkkinaunionista vastaava komission pääosasto (FISMA) seuraa niiden uudistusten tehoa, joita finanssikriisin puhkeamisen jälkeen tehtiin rahoitusvakauden turvaamiseksi ja rahoitusmarkkinoiden valvonnan tehostamiseksi. Se myös varmistaa, että EU:n lainsäädäntö pannaan kaikilta osin täytäntöön ja kykenee vastaamaan uusien rahoitusalan riskien asettamiin haasteisiin. Lisäksi se pyrkii kehittämään tehokkaasti säännelty, vakaat ja kansainvälisesti kilpailukykyiset rahoitusmarkkinat, jotka palvelevat yritysten ja kuluttajien etuja. Se on niin ikään tehnyt EU:n pääomamarkkinaunionin luomiseksi sekä yritysten (etenkin pk-yritysten) pääomansaannin helpottamiseksi aloitteita, jotka nekin osaltaan edistävät kasvua ja työllisyyttä.

EKP voi ottaa FISMAN pyynnöstä kantaa sääntelykysymyksiin, jotka liittyvät EKP:n valvontatehtävien organisointiin ja suorittamiseen. EKP myös osallistuu lausuntojensa ja EKP:n tai eurojärjestelmän julkisten kannanottojen välityksellä FISMAN järjestämiin julkisiin kuulemisiin, jotka käsittelevät EKP:n toimivaltaan kuuluvia kysymyksiä.

Euroopan komission (FISMAN) on julkaistava kolmen vuoden välein YVM-asetuksen soveltamista koskeva kertomus (ns. asetuksen uudelleentarkastelu), jossa etenkin seurataan, miten asetuksen soveltaminen mahdollisesti vaikuttaa sisämarkkinoiden moitteettomaan toimintaan. Tällöin komissio on EKP:hen yhteydessä lähinnä saadakseen uudelleentarkastelussa tarvittavaa taustatietoa. EKP:n ja komission yhteistyöhön sovelletaan salassapitovelvollisuutta ja tietojen vaihtoa koskevia lainsäädännöllisiä rajoitteita, joiden mukaan EKP voi antaa komissiolle tietoja EKP:n sisäisistä valvonta- ja organisointimenettelyistä sekä tiivistelmänä tai koosteena tietoa valvontatoimista.

Euroopan komission edustaja voidaan kutsua osallistumaan EKP:n valvontaelimen kokouksiin tarkkailijana, jotta toimintalinjauksista voitaisiin keskustella säännöllisesti komission kanssa. Komissio ei kuitenkaan saa käyttöönsä yksittäisiä laitteita koskevia luottamuksellisia tietoja.

Euroopan järjestelmäriskikomitea

Euroopan järjestelmäriskikomitea (EJRK) on riippumaton EU:n elin, joka valvoo rahoitusjärjestelmään kohdistuvia riskejä koko EU:ssa. EKP tarjoaa EJRK:n sihteeristölle tukea, ja EKP:n pääjohtaja toimii EJRK:n hallintoneuvoston puheenjohtajana.

EKP:tä edustaa EJRK:n hallintoneuvostossa myös EKP:n varapääjohtaja, ja EKP osallistuu neuvoa-antavan teknisen komitean työhön.

EKP ja EJRK hyötyvät molemmat tiiviistä yhteistyöstään ja tiedonkulun kehittämisestä. Yhteistyön ansiosta EJRK kykenee tehokkaammin tunnistamaan, analysoimaan ja seuraamaan EU:n laajuisia järjestelmäriskejä, ja yhteinen valvontamekanismi puolestaan hyötyy EJRK:n asiantuntemuksesta, joka kattaa koko rahoitusjärjestelmän ja ulottuu myös muihin rahoituslaitoksiin, markkinoihin ja tuotteisiin.

Euroopan pankkiviranomainen

Euroopan pankkiviranomaisen (EPV) tehtävänä on laatia teknisten standardien luonnoksia sekä ohjeita ja suosituksia valvontakäytäntöjen ja -tulosten yhtenäistämiseksi koko Euroopan unionissa. Pankkivalvontatehtävissään myös EKP:n tulee noudattaa näitä EPV:n laatimia sääntöjä. Se osallistuu EPV:n työhön ja osaltaan yhtenäistää valvontakäytäntöjä merkittävästi yhdenmukaistamalla eri maissa harjoitettavaa valvontaa. EPV:n hallintoneuvostossa yhteiseen valvontamekanismiin osallistuvien jäsenvaltioiden kansalliset viranomaiset ovat äänioikeutettuja jäseniä ja EKP äänioikeudeton jäsen. Muihin EPV:n työskentelyrakenteisiin EKP osallistuu jäsenenä. Seuraavassa kuvataan yhteistyön tärkeimpiä osa-alueita.

- **EU:n yhteinen sääntökirja ja yhteinen valvontakäsikirja:** Yhteisessä valvontamekanismissa sovellettavien yhtenäisten valvontasääntöjen

ja -menettelyjen ansiosta kaikissa mekanismissiin osallistuvissa jäsenvaltioissa noudatetaan hyvin yhdenmukaisia valvontakäytäntöjä. EU:n yhteistä valvontakäsikirjaa sovelletaan myös muiden Euroopan talousalueen (ETA) maiden valvontaviranomaisiin.

- **Stressitestaus:** EPV:n tehtävänä on käynnistää ja koordinoita EU:n laajuisia luottolaitosten häiriönsietokyvyn arviointeja sekä laatia niitä varten yhteisiä toimintatapoja ja menetelmiä yhteistyössä EJRK:n kanssa. Varsinaiset arvioinnit suorittaa EKP valvontamekanismissiin osallistuvien jäsenvaltioiden kansallisten valvontaviranomaisten tuella.
- **Tietojenvaihto:** Yhteinen valvontamekanismi avustaa EPV:tä teknisten standardien luonnosten sekä ohjeiden ja lausuntojen laadinnassa ja vaihtaa myös tietoja EPV:n kanssa.
- **Vertaisarviointi:** EKP avustaa EPV:tä yhtenäisten vertaisarviointimenetelmien laadinnassa sen varmistamiseksi, että kaikkia valvottavia luottolaitoksia kohdellaan yhdenmukaisesti ja valvonnassa noudatetaan siitä annettuja ohjeita.
- **Kriisinhallinta ja muut valvontatehtävät:** EPV:llä on useita kriisinhallintaa koskevia tehtäviä. Jos Eurooppa-neuvosto esimerkiksi julistaa hätätilanteen, EPV voi antaa yhteiselle valvontamekanismille suosituksia EU:n päätösten koordinoimiseksi (joissain tapauksissa suositukset voivat koskea myös päätösten soveltamista suoraan yksittäisiin laitoksiin). EPV:n tehtävänä on lisäksi toimia välittäjänä tietyissä koti- ja isäntävaltion viranomaisten välisissä riitatilanteissa tai EU:n lainsäädännön rikkomistapauksissa. Jatkuvaan valvontaan liittyviä tehtäviä on muun muassa valvontakollegioiden seuranta osallistumalla suoraan niiden toimintaan.

Euroopan finanssivalvojen järjestelmä

EKP tekee yhteistyötä paitsi EPV:n myös muiden Euroopan valvontaviranomaisten eli Euroopan vakuutus- ja lisäeläkeviranomaisen (EIOPA) ja Euroopan arvopaperimarkkinaviranomaisen (ESMA) kanssa. Jos jokin finanssiryhmittymä, rahoitusalan sekaholdingyhtiö tai muu rahoituksenvälittäjä joutuu kriisiin, jonka vaikutukset voivat levitä pankkialalle tai sieltä muille toimialoille, yhteisen valvontamekanismin ja Euroopan finanssivalvojen järjestelmän muiden viranomaisten väliset yhteistyöjärjestelyt takaavat sen, että toimenpiteet suunnitellaan, päätökset tehdään ja EU:n ja jäsenvaltioiden viranomaisten toimet koordinoidaan tehokkaasti.

Yhteinen kriisinratkaisumekanismi

Yhteiseen kriisinratkaisumekanismiin on koottu osaamista ja resursseja, joita tarvitaan, jos jokin pankkivalvonnan piirissä oleva luottolaitos kaatuu. Kriisinratkaisumekanismilla varmistetaan, että vakaviin vaikeuksiin joutuneen luottolaitoksen kriisi voidaan ratkaista tehokkaasti siten, että veronmaksajille ja

Yhteistä
kriisinratkaisumekanismia
koskevan asetuksen artikkelit 7,
8 ja 34

reaalitaloudelle aiheutuu mahdollisimman vähän kustannuksia. Näin kriisinratkaisumekanismi täydentää valvontamekanismia.

Pankkivalvontaviranomaisten ja kriisinratkaisuviranomaisten välillä tarvitaan tiivistä yhteistyötä ja tietojenvaihtoa, jotta kriisinratkaisuviranomaiset saavat kriisinratkaisun suunnittelussa tarvitsemansa laitospohaiset tiedot, jotta kaikilla osapuolilla on normaalioloissakin paremmat valmiudet ja jotta ne kykenevät toimimaan mahdollisessa kriisitilanteessa ripeämmin ja tehokkaammin. Yhteinen kriisinratkaisuneuvosto pyytää yhteistä valvontamekanismia ottamaan kantaa kriisinratkaisusuunnitelmiin, ja tämä puolestaan antaa valvontatietoja päällekkäisen työn välttämiseksi.

Euroopan vakausmekanismi

YVM-asetuksen artikkelit 3 ja 4 sekä artikkelin 33 kohta 3

EVM:n suuntaviivat rahoitustuen antamisesta laitosten suoraa pääomittamista varten

Euroopan vakausmekanismi (EVM) on euroalueeseen kuuluvien jäsenvaltioiden perustama järjestelmä, jonka tarkoituksena on tukea vakavissa rahoitusvaikeuksissa tai niiden uhan alla olevia jäseniään rahallisesti, jos tuki on välttämätöntä koko euroalueen ja yksittäisten jäsenvaltioiden rahoitusvakauden turvaamiseksi. EVM voi esimerkiksi päättää myöntää rahoitustukea laitosten suoraan pääomittamiseen, mikäli tuen myöntämisehdot täyttyvät ja yhteisestä kriisinratkaisumekanismista annettua asetusta noudatetaan kaikilta osin (myös velkakirjojen arvon alaskirjausta koskevia säännöksiä). YVM-asetuksen artikkelin 3 mukaan pääomapohjan vahvistaminen edellyttää tehokkaan yhteistyön ja tiedonkulun luomista valvonta- ja vakausmekanismien ja kansallisten kriisinratkaisuviranomaisten välille. Jos EKP:n suoran valvonnan piiriin kuuluva laitos joutuu vaikeuksiin ja edellyttää pääomittamista, EKP toimittaa tarvittavat tiedot. Jos vaikeuksissa oleva laitos ei ole EKP:n suorassa valvonnassa, EVM:n hallintoneuvosto pyytää EKP:tä ottamaan sen suoraan valvontaansa YVM-asetuksen nojalla.

EVM myöntää tukea laitoksen pääomittamiseen sillä ehdolla, että kilpailusta vastaava Euroopan komission pääosasto hyväksyy laitoksen rakenneuudistussuunnitelman valtiontukisääntöjen mukaisesti. EKP:n, kansallisten valvontaviranomaisten ja kilpailun pääosaston on siis pidettävä tiiviisti yhteyttä toisiinsa sujuvan yhteistyön varmistamiseksi.

Valtiontukien valvonta saattaa joissakin tapauksissa olla päällekkäistä EKP:n tehtävien kanssa. EKP saattaa esimerkiksi esittää vaikeuksissa olevalle laitokselle muutosvaatimuksia, jotka voivat valtiontukea saavien laitosten tapauksessa vastata kilpailun pääosaston hyväksymään rakenneuudistussuunnitelmaan sisältyviä ehtoja. Tällöin on tärkeää, että EKP ja kilpailun pääosasto koordinoivat toimiaan niiden johdonmukaisuuden varmistamiseksi.

Tilintarkastustuomioistuin

EKP:n ja EKP:n perussäännöstä tehdyn pöytäkirjan (N:o 4) artikla 27

Euroopan tilintarkastustuomioistuin perustettiin EU:n taloudenpidon tarkastajaksi. Sen tarkastustyön lähtökohtana ovat EU:n talousarvio ja eri toimintapolitiikat –

tärkeimpinä kasvuun ja työpaikkoihin, lisäarvoon, julkiseen rahoitukseen, ympäristöön ja ilmastotoimiin liittyvät politiikat. Tilintarkastustuomioistuin tarkastaa talousarviosta sekä tulo- että menopuolen.

Koska EKP on riippumaton toimielin, tilintarkastustuomioistuimen tarkastusvaltuudet rajoittuvat EKP:n hallinnon tehokkuuden tutkimiseen. Tilintarkastustuomioistuin voi esittää huomautuksia etenkin erityiskertomuksissaan, ja niihin voi sisältyä myös suosituksia pankkivalvonnan toimivuuden tehostamisesta. Tilintarkastustuomioistuin voi antaa myös lausuntoja jonkin toisen EU:n toimielimen pyynnöstä.

1.4.6 Monenvälinen yhteistyö

EU:n toiminnasta tehdyn sopimuksen artiklan 127 kohta 4

EKPJ:n perussäännön artikla 25

Neuvoston päätös jäsenmaiden viranomaisten velvollisuudesta kuulla EKP:tä suunnitelmista lainsäädännöksi (98/415/EY)

EKP osallistuu eri tavoin useiden eurooppalaisten ja kansainvälisten elinten toimintaan ja on mukana monenvälisten organisaatioiden alaisten valvojaryhmien toiminnassa. Näin se pystyy vaikuttamaan pankkitoiminnan sääntelyn kansainväliseen kehitykseen. Jos yhteistyöhön osallistuvat sekä EKP että kansalliset valvontaviranomaiset, EKP:n valvontapolitiikkatoimisto pyrkii sovittamaan niiden näkökannat tarvittaessa yhteen. Jos EKP ei ole jäsenenä jossakin organisaatiossa, jäsenenä olevat kansalliset valvontaviranomaiset voivat mahdollisuuksien mukaan toimia EKP:n edustajina.

Baselin pankkivalvontakomitea

Baselin pankkivalvontakomitea on luottolaitosten vakavaraisuussäätelyssä tärkein kansainvälinen standardointielin, ja se toimii pankkivalvonta-asioissa yhteistyöfoorumina. Sen tehtävänä on lisätä rahoitusvakautta vahvistamalla luottolaitosten sääntelyä ja valvontaa sekä yhtenäistämällä niiden menettelytapoja maailmanlaajuisesti. EKP ja useat kansalliset valvontaviranomaiset ovat pankkivalvontakomitean jäseniä ja osallistuvat itse komitean ja sen alaorganisaatioiden kokouksiin. EKP on edustettuna myös pankkivalvontakomitean ohjausryhmässä eli keskuspankkien pääjohtajien ja valvontaviranomaisten johtajien ryhmässä. EPV ja Euroopan komissio ovat pankkivalvontakomiteassa tarkkailijoina.

Kansainvälinen valuuttarahasto

Kansainvälinen valuuttarahasto (IMF) laatii rahoitussektorin arviointiohjelmassa (Financial Sector Assessment Programme, FSAP) arvioita jäsenmaidensa rahoitusjärjestelmän vakaudesta. Maakohtaiset arviointihankkeet toteutetaan kansallisten viranomaisten johdolla, mutta EKP osallistuu YVM-asetukseen perustuvien pankkisektorin mikro- ja makrovakaussuunnitelmien nojalla tiiviisti euroalueen maita koskeviin seurantahankkeisiin. EKP:n valvontapolitiikkatoimisto koordinoi EKP:n osuutta ja toimii pääasiallisena yhteyspisteenä IMF:ään päin.

Osallistumalla kansallisiin hankkeisiin EKP varmistaa, että pankkisektoria koskevat FSAP-ohjelmien arviointitulokset ovat keskenään vertailukelpoisia ja

johdonmukaisia. Näin se myös luo synergioita FSAP-ohjelmien ja EU:n/euroalueen laajuisten pankkien stressitestien välille ja varmistaa, että yhteisessä valvontamekanismissa harjoitettavan mikro- ja makrovakaushallinnon keskeiset piirteet esitetään eri toimintatasoilla laadituissa asiakirjoissa oikein. Osallistamalla kansallisiin hankkeisiin EKP auttaa myös määrittämään ne osa-alueet, joilla tarvitaan valvontamekanismin tai jäsenvaltion tasolla lisäkehitystä, jotta ne tulevat asianmukaisesti kirjatuihin IMF:n suosituksiin.

Yhteisen valvontamekanismin mukanaan tuoma EU:n laajuinen pankkivalvonta otetaan huomioon tulevissa EU:ta/euroaluetta koskevissa IMF:n FSAP-ohjelmissa, joita on määrä toteuttaa säännöllisin väliajoin nykyisen ohjelman päättymisen jälkeen talous- ja rahoituskomitean puheenjohtajan tammikuussa 2017 esittämän virallisen pyynnön mukaisesti. Uusien FSAP-ohjelmien tavoitteena on tarkastella aiempien ohjelmien tuloksia ja arvioida EU:n/euroalueen rahoitusjärjestelmän yleisvalvonta- ja kriisinhallintarakenteiden tehokkuutta.

IMF myös järjestää vuosittain neljännen sopimusartiklan mukaisia neuvotteluja euroalueen maiden kanssa. Neuvottelujen aikana IMF:n henkilöstö käy tapaamassa euroalueen maiden viranomaisia arvioidakseen kunkin maan talous- ja rahoituslaitoksen sekä poliittiset haasteet. IMF:n, EKP:n ja kansallisten valvontaviranomaisten välillä käydään myös puhelinneuvotteluja, joissa käsitellään valvontamekanismin liittyviä asioita. Lisäksi IMF:n henkilöstö vierailee EKP:ssä kahdesti vuodessa euroaluetta koskevien neljännen sopimusartiklan mukaisten neuvottelujen yhteydessä. Näiden neuvottelujen rahoitussektoria koskevassa osiossa hyödynnetään EU:ta/euroaluetta koskevan FSAP-ohjelman tuloksia.

Finanssimarkkinoiden vakauden valvontaryhmä

Finanssimarkkinoiden vakauden valvontaryhmä (FSB) on kansainvälinen elin, joka edistää maailman finanssijärjestelmän vakautta. Sen jäseninä on muun muassa maailman suurimpien talouksien keskuspankkeja, valtiovarainministeriöitä ja finanssivalvontavirastoja sekä rahoitusalan keskuksia, maailmanlaajuisia standardointielimiä ja kansainvälisiä rahoituslaitoksia. FSB koordinoi jäsentensä pyrkimyksiä kehittää tehokkaita finanssialan sääntelyyn, valvontaan ja muihin osa-alueisiin liittyviä periaatteita. FSB:n tavoitteena on luoda tasapuoliset toimintaedellytykset kannustamalla eri alojen ja maiden viranomaisia noudattamaan näitä periaatteita yhtenäisesti.

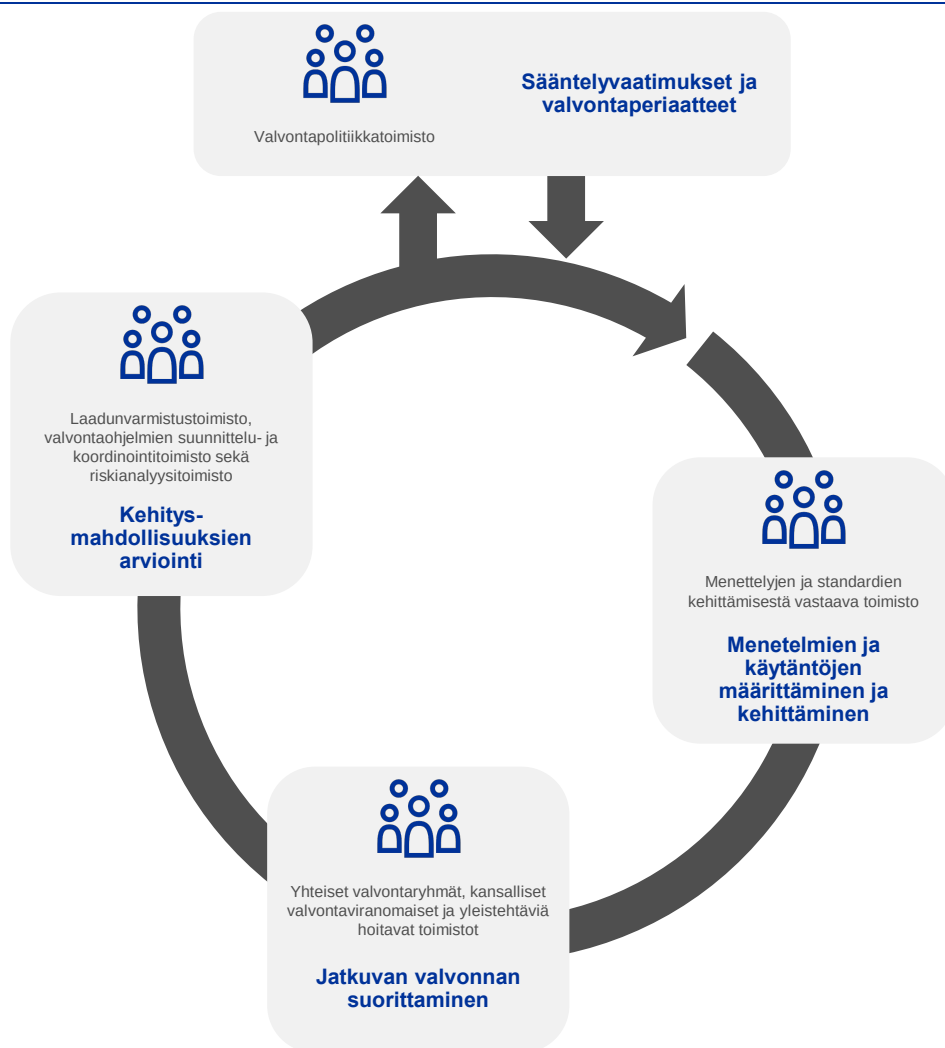
FSB:n ainoa päätöksentekaelin on täysistunto. Sen 21.6.2016 tekemän päätöksen perusteella myös EKP:n pankkivalvonnalla on edustaja täysistunnossa. Lisäksi EKP:n pankkivalvonta on ollut pysyvän valvonta- ja sääntely-yhteistyökomitean jäsen vuodesta 2015 ja osallistunut helmikuusta 2017 lähtien valvontaviranomaisena standardien pysyvän täytäntöönpanokomitean työskentelyyn. EKP:n pankkivalvonta osallistuu myös säännöllisesti Euroopan alueellisen neuvoa-antavan ryhmän kokouksiin.

2 Valvontasykli

Pankkivalvontaprosessi voidaan kuvata syklinä (ks. **kaavio 9**). Tässä luvussa käydään läpi valvontasyklin eri osat.

Kaavio 9

Valvontasykli

Lähde: EKP:n pankkivalvonta.

Säätelyvaatimukset ja valvontaperiaatteet (ks. osa 2.1) toimivat pohjana valvontatoimille sekä valvontamenetelmien ja -käytäntöjen kehittämiselle (ks. osa 2.2). Jatkuva valvonnassa nojaututaan näihin menetelmiin ja käytäntöihin, ja kaikkia luottolaitoksia valvotaan samojen tiukkojen vaatimusten mukaan (ks. osa 2.3). Yhteisiä menetelmiä, kriteerejä, periaatteita ja sääntöjä kehitetään edelleen kansainvälisen ja eurooppalaisen yhteistyön sekä valvonnasta saatujen kokemusten ja laaduntarkastustulosten pohjalta (ks. osa 2.4).

Menetelmien ja kriteerien käytännön soveltamisesta saatuja kokemuksia hyödynnetään tulevien valvontasykliin tehtävien suunnittelussa. Suunnittelussa arvioidaan myös pankkisektorin merkittävimpiä riskejä ja heikkouksia sekä määritetään tärkeimmät valvontaprioriteetit.

2.1

Sääntelyn ja valvontaperiaatteiden kehittäminen

Basel-säännöstö
Vakavaraisuusasetus
Vakavaraisuusdirektiivi
Pankkien elvytys- ja
kriisinratkaisudirektiivi
Talletusten
vakuusjärjestelmistä annettu
direktiivi

EU:n pankkisektorin sääntely perustuu Basel-säännöstöön. Sen vaatimukset on kirjattu pankkiunionin perustana toimivaan yhteiseen sääntökirjaan eli säädöksiin, joita kaikkien EU:n sisämarkkinoilla toimivien rahoituslaitosten (mm. noin 8 300 pankin) on noudatettava. Sääntökirjan keskeisimmät säädökset ovat vakavaraisuusdirektiivi, vakavaraisuusasetus, direktiivi talletusten vakuusjärjestelmistä sekä pankkien elvytys- ja kriisinratkaisudirektiivi.

EKP:n pankkivalvonta osallistuu aktiivisesti lainsäädännön kehittämiseen kansainvälisillä ja eurooppalaisilla foorumeilla ja eri instituutioissa, joissa se on suoraan edustettuna (esimerkiksi [EPV](#), [EJRK](#), [Baselin pankkivalvontakomitea](#) ja [finanssimarkkinoiden vakauden valvontaryhmä](#)). Lainsäädännön kehittämistyö edellyttää myös tiivistä yhteistyötä kansallisten valvontaviranomaisten ja Euroopan komission kanssa. Yhteistyötä koordinoidaan EKP:n kansainvälisten ja Eurooppasuhteiden pääosaston ja muiden asiaankuuluvien pääosastojen kanssa.

Kuten [kaaviosta 9](#) ilmenee, sääntelyvaatimusten ja valvontaperiaatteiden koordinointi- ja kehitystyö on valvontapolitiikkatoimiston vastuulla. Valvontapolitiikkatoimistoon on myös keskitetty teknisen tason yhteistyö EKP:n pankkivalvonnan ja Kansainvälisen valuuttarahaston (IMF) välillä IMF:n seurantahankkeissa (esim. rahoitussektorin arviointiohjelmat ja IMF:n neljännen sopimusartiklan mukaiset konsultaatiot).

Valvontapolitiikkatoimisto tukee yhdessä kansallisten valvontaviranomaisten vastaavien yksiköiden kanssa yhteisiä valvontaryhmiä ja kansallisia valvontaviranomaisia EU:n lainsäädännön soveltamisessa.

Valvontapolitiikkatoimisto avustaa valvontaperiaatteiden kehittämistyössä sovittamalla yhteen EKP:n ja kansallisten valvontaviranomaisten näkökantoja. Jos yhteensovittaminen ei ole mahdollista, toimisto helpottaa tietojen vaihtoa eri näkökannoista.

Valvontapolitiikkatoimisto neuvoo EKP:n pääosastojen ylintä johtoa, valvontaelintä, johtokuntaa ja EKP:n neuvostoa valvontaperiaatteisiin liittyvissä kysymyksissä ja luonnostelee ehdotuksia merkittäviä laitoksia koskevan yhteisen näkemyksen ja koordinoitun toimintatavan muodostamiseksi.

Toimisto voi esimerkiksi laatia erityisraportteja, muistioita ja/tai ehdotuksia seuraavista aiheista:

- tärkeät kansalliset, eurooppalaiset ja kansainväliset sääntelyhankkeet

- eurooppalaisten ja kansainvälisten työryhmien tekemät tärkeät päätökset ja/tai niiden kohtaamat vaikeudet
- yleisesti merkittävät periaate-, sääntely- ja valvontakysymykset, joita ei monimutkaisuutensa tai risteävien intressien vuoksi voida ratkaista helposti ja jotka voivat vaatia sääntelymuutoksia
- muut toimintaperiaatteiden laadinnan esteet tai kehityssuunnat, jotka voivat olla pankkivalvonnan kannalta olennaisia.

Eurooppalaisen ja kansainvälisen yhteistyön lisäksi valvontapolitiikkatoimisto tukee yhteisten valvontaryhmien työtä luomalla ja koordinoimalla yhteistyöjärjestelyjä yhteiseen pankkivalvontaan osallistumattomien jäsenvaltioiden ja EU:n ulkopuolisten maiden kanssa. Se esimerkiksi valmistelee yhteistyösopimuksia ja muita yhteistyöjärjestelyjä, jotka helpottavat tietojen vaihtoa ja paikalla tehtävien tarkastusten suorittamista.

2.2 Menetelmien ja kriteerien määrittely ja laadinta

Laadukkaat valvontamenetelmät ja -kriteerit ovat olennaisen tärkeitä yhdenmukaisen ja tehokkaan valvonnan toteuttamiseksi. EKP:n menettelyjen ja standardien kehittämistoimisto arvioi ja kehittää jatkuvasti ns. pilariin 2 kuuluvan valvonnan menetelmiä. Nämä yhteiset valvontamenetelmät ja -kriteerit perustuvat parhaisiin käytäntöihin, ja niitä hiotaan jatkuvasti. Niitä syntyy myös kansainvälisten standardointielinten (esim. Baselin pankkivalvontakomitean) tai EU:n viranomaisten (erityisesti EPV:n) tekemän rahoitussektorin sääntelyn yhdenmukaistamistyön tuloksena.

Jos kansainvälisten standardointielinten laatimat säännöt eivät kata jotakin tiettyä osa-aluetta tai jatkuvassa valvonnassa ilmenee tarvetta omaksua yhteinen näkemys tai koordinoitu toimintatapa, EKP voi valvontavaltuuksiensa rajoissa ja EU:n lainsäädäntöä ja EPV:n laatimia sitovia standardeja kunnioittaen antaa omia asetuksia, suuntaviivoja ja ohjeita valvontamenetelmistä ja yhteisistä kriteereistä. Tällöin EKP:n tulee ottaa huomioon myös kansainvälisen ja eurooppalaisen sääntelyn kehitys ja EPV:n rooli, jotta valvontakäytäntöjen ja valvontatulosten yhdenmukaisuus varmistetaan jatkossakin.

Yhteiset menetelmät ja kriteerit kattavat esimerkiksi valvojan arviointiprosessin, jota käsitellään osassa 4.6.

Valvojan arviointiprosessia varten on kehitetty yhteiset menetelmät muun muassa valvottavien laitosten riskien, hallintojärjestelyjen sekä pääoma- ja likviditeettitilanteen jatkuvaan arviointiin. EKP soveltaa valvojan arviointiprosessin yhteisiä menetelmiä kaikkiin merkittäviin laitoksiin, mikä helpottaa pankkien välisiä vertailuja ja laajoja vertailuanalyysyjä. Menetelmien avulla varmistetaan, että kaikkia laitoksia valvotaan samojen periaatteiden mukaan mutta valvonnassa otetaan huomioon kunkin laitoksen erityispiirteet.

Merkittäviä laitoksia koskevassa valvojan arviointiprosessissa noudatetaan siis suhteellisuusperiaatetta ja varmistetaan, että valvonta täyttää johdonmukaisesti tiukat laatuvaatimukset.

Menettelyjen ja standardien kehittämistoimisto ei ole ainoa EKP:n organisaatioyksikkö, jonka vastuulla menetelmien kehittäminen on. Vastuu toimilupien myöntämiseen, tutkintaan ja seuraamuksiin, paikalla tehtäviin tarkastuksiin, sisäisiin malleihin, vähemmän merkittäviä laitoksia koskeviin yhteisiin kriteereihin ja suosituksiin sekä YVM-asetuksen artiklan 6 kohdan 5 alakohdan a nojalla annettaviin asetuksiin, suuntaviivoihin ja yleisluontoisiin ohjeisiin liittyvien menetelmien kehittämisestä on asiaankuuluvilla EKP:n pankkivalvonnan organisaatioyksiköillä.

Toimilupatoimisto kehittää menetelmät, joilla arvioidaan toimilupahakemuksia, toimilupien peruutusehdotuksia, aikeita hankkia merkittävä omistususuus luottolaitoksesta sekä johdon sopivuutta ja luotettavuutta. Aiheita käsitellään tarkemmin luvussa 3 ja osassa 4.4. Toimilupatoimisto ei kuitenkaan itse yleensä käynnistä toimiluvan myöntämis- tai peruuttamismenettelyä. Toimilupien myöntämisessä, merkittävän omistususuuden hankinta-aikeiden arvioinnissa sekä useimmissa toimilupien peruutustapauksissa kansallisen valvontaviranomaisen tehtävänä on laatia päätösluonnos yhteistyössä toimilupatoimiston kanssa. Toimilupatoimisto arvioi ehdotukset ja varmistaa, että asiaankuuluvat vaatimukset täyttyvät ja että yhteisiä menettelyjä on noudatettu.

Toimilupatoimisto vastaa myös osassa 4.4 kuvatuista sopivuus- ja luotettavuusarvioinneista. Jos siis merkittävän laitoksen ylimpään hallintoelimeen nimitetään uusi jäsen, toimilupatoimisto laatii hänestä alustavan arvion EU:n lainsäädännön vaatimusten perusteella ja toimittaa arvion laitoksen yhteisen valvontaryhmän koordinaattorille. Toimilupatoimisto laatii yhdessä koordinaattorin kanssa päätösluonnoksen valvontaelimen ja EKP:n neuvoston hyväksyttäväksi.

Sisäisten mallien toimisto vastaa siitä, että pilarin 1 mukaisten vähimmäispääomavaatimusten laskennassa käytettävien sisäisten mallien (sekä niihin yhteisen sääntökirjan mukaisesti tehtävien muutosten ja laajennusten) arvioinnissa käytetään yhdenmukaisia menetelmiä ja prosesseja. Sisäisten mallien toimisto ohjaa mallien hyväksyntää ja sisäisten mallien jatkuvaa valvontaa koskevien valvontakriteerien ja -menetelmien kehittämistyötä yhdessä menettelyjen ja standardien kehittämistoimiston kanssa (ks. osa 4.7). Sisäisten mallien toimisto seuraa myös sisäisiin malleihin liittyvien kansainvälisten standardien kehittämistyötä Baselin pankkivalvontakomiteassa ja muilla kansainvälisillä foorumeilla yhteistyössä valvontapolitiikkatoimiston kanssa.

Pankeissa tehtävien tarkastusten toimisto vastaa tarkastusmenetelmien kehittämisestä ja päivittämisestä. Se tekee yhteistyötä yhteisten valvontaryhmien, EKP:n muiden aihekohtaisia asiantuntijatehtäviä hoitavien toimistojen, tarkastusryhmien ja niiden päälliköiden sekä kansallisten valvontaviranomaisten kanssa. Toimisto koordinoi tarkastusmenetelmien ylläpitotyötä menettelyjen ja standardien kehittämistoimiston ja kansallisten valvontaviranomaisten kanssa.

2.3 Jatkuva valvonta

Valvojan arviointiprosessiin (ks. osa 4.6) perustuvassa jatkuvassa valvonnassa nojaututaan yhteisiin periaatteisiin, menetelmiin ja kriteereihin, joita käytetään kaikkien euroalueen laitosten valvonnassa.

Merkittävien laitosten jatkuvasta valvonnasta vastaavat yhteiset valvontaryhmät, joihin kuuluu sekä EKP:n että kansallisten valvontaviranomaisten henkilöstöä. Yhteiset valvontaryhmät saavat tukea aihekohtaisia asiantuntijatehtäviä hoitavilta mikrovalvonnan pääosaston IV toimistoilta sekä kansallisten valvontaviranomaisten vastaavien yksiköiden henkilöstöltä (esim. sisäisten mallien asiantuntijoilta).

Valvontatehtävien hoitoa varten on erilaisia työkaluja. Jatkuvassa valvonnassa yhteinen valvontaryhmä analysoi valvottavien laitosten toimittamia valvontatietoja, tilinpäätöstietoja ja sisäisiä asiakirjoja. Yhteinen valvontaryhmä järjestää valvomansa laitoksen kanssa säännöllisiä tapaamisia ja erityistapaamisia eri hierarkiatasoilla. Valvontaryhmät analysoivat jatkuvasti hyväksyttyihin riskimalleihin liittyviä riskejä sekä analysoivat ja arvioivat valvottavien laitosten elvytysuunnitelmia.

Kaikki nämä jatkuvan valvonnan toimet sisältyvät yhteisen valvontaryhmän toteuttamaan valvojan arviointiprosessiin, jota kuvataan tarkemmin osassa 4.6.

2.4 Pankkivalvonnan tehostaminen

Kuten edellä todettiin, EKP pyrkii jatkuvasti parantamaan menetelmiä, kriteerejä ja periaatteita sekä sääntelyä. Kehittämisen varaa kartoitetaan muun muassa osallistumalla kansainvälisten ja eurooppalaisten yhteistyöfoorumien työhön ja keräämällä käytännön kokemusta menetelmien ja kriteerien soveltamisesta. Kehittämismahdollisuuksia ilmenee lisäksi kartoitettaessa ja arvioitaessa säännöllisin väliajoin keskeisiä riskejä ja heikkouksia (ks. osa 2.4.1), joiden pohjalta määritetään myös strategiset valvontaprioriteetit (ks. osa 4.2). Mikro- ja makrovakaushavainnointin välinen vuorovaikutus (ks. osa 2.4.2) ja laadunvarmistustyö (ks. osa 2.4.3) tuovat nekin esiin kehittämiskohteita.

2.4.1 Riskien kartoittaminen ja arviointi

Keskeisten riskien ja heikkouksien säännöllisessä kartoitus- ja arviointiprosessissa (ks. osa 4.2) on neljä toisiaan täydentävää osaa:

- (i) vallitsevien ja kehittyvien riskien säännöllinen seuranta ja analysointi
- (ii) potentiaalisiksi tunnistettujen riskien perusteelliset analyysit
- (iii) säännölliset tai tapauskohtaiset stressitestit
- (iv) meneillään tai tulossa olevien sääntelyhankkeiden vaikutusanalyysit.

Kun vallitsevat ja kehittyvät riskit on kartoitettu, riskit arvioidaan kartoitustuloksen vahvistamiseksi ja asianmukaisten rajaamistoimien määrittämiseksi.

Riskit ovat usein laaja-alaisia ja koskevat kaikkia valvottavia luottolaitoksia tai merkittävää osaa niistä. Mikro- ja makrovakaushallintaa liittyvien näkökohtien välillä onkin usein vaikea vetää selkeää rajaa, minkä vuoksi tarvitaan molempien valvontatehtävien välistä tiivistä yhteistyötä.

2.4.2

Mikro- ja makrovakaushallinnan väliset yhteydet

YVM-asetuksen artikla 5

EKP:n mikro- ja makrovakaushallinnasta vastaavat toiminnot tekevät tiivistä yhteistyötä tärkeimpien riskien tunnistamiseksi vaihtamalla näkemyksiä riskeistä ja heikkouksista.

Makrovakauteen liittyvät tekijät otetaan huomioon makrovakaushallinnassa ja mikrovakauteen liittyvät tekijät vastaavasti makrovakaushallinnassa. Makrovakauteen liittyviä tekijöitä tarkastellaan valvontaprioriteettien määrittämisessä, operatiivisessa suunnittelussa, valvonta-arviopäätöksessä ja vähemmän merkittävien laitosten välillisessä valvonnassa. Makrovakausriskien analyysissa hyödynnetään vastaavasti makrovakaushallinnan puolelta saatua tietoa ja signaaleita. Mikrovakaushallinta kykenee varoittamaan järjestelmän kannalta merkittävien yksittäisten laitosten riskeistä jo niiden alkaessa kehittyä sekä nostamaan esiin liiketoimintakäytäntöjen muutosten tai rahoitusalan innovaatioiden aiheuttamia riskejä.

Mikro- ja makrovakaushallinnat täydentävät toisiaan myös stressitesteissä. Mikrotason stressitesteissä keskitytään yksittäiseen laitokseen, ja tuloksia hyödynnetään laitospohjaisissa valvonta-arvioissa. Siksi laitosten yhdenmukainen kohtelu on erityisen tärkeää tällaisissa stressitesteissä. Makrotason stressitestit täydentävät mikrotason testejä siten, että niissä tarkastellaan myös luottolaitosten keskinäisiä verkostovaikutuksia sekä kerrannaisvaikutuksia, kuten stressiskenaarion epäsuotuisia vaikutuksia luotonantoon ja taloudelliseen tilanteeseen (ks. osa 4.2.3).

Mikro- ja makrovakaushallinnan tehtäviä koordinoidaan vankkojen hallintorakenteiden välityksellä (ks. osa 1.2.1). Näin riskien vähentämistoimista saadaan täydellinen yleiskuva ja valvonnan eri osa-alueet täydentävät toisiaan kokonaistasolla tehokkaasti. Koordinointi on välttämätöntä mikro- ja makrovakaushallintavälineiden päällekkäisyyksien ja riskien kaksinkertaisen laskennan välttämiseksi.

EKP tekee myös tiivistä yhteistyötä muiden EU:n toimielinten ja laitosten, kuten Euroopan pankkiviranomaisen ja muiden Euroopan valvontaviranomaisten sekä EJRK:n kanssa. Ne kehittävät yhdessä valvontaa, sääntelyä ja kriisinratkaisua EU:ssa. Lisäksi EKP osallistuu sääntelyä ja valvontaa koskeviin keskusteluihin sekä kansainvälisellä että Euroopan tasolla.

Silloin kun riskien valvonta tai vaikutuslaskelmat edellyttävät erityistietojen saantia (ks. osa 1.2.1), EKP:n riskianalyysitoimisto myös koordinoi tiiviissä yhteistyössä

tilastoinnin pääosaston kanssa tällaisten tietojen koontia ja tietojen keruu-, laadunvarmistus- ja yhdistämisprosesseja.

2.4.3 Laadunvarmistus ja suunnittelun ohjaus

Laadunvarmistus- ja ohjausjärjestelyillä on varmistettava, että kaikkia valvottavia laitoksia valvotaan jatkuvasti yhtenäisellä ja mahdollisimman laadukkaalla tavalla eikä merkittävien ja vähemmän merkittävien laitosten valvonnan välillä ole linjaeroja. Samalla on varmistettava, että suhteellisuusperiaatetta noudatetaan säännönmukaisesti.

Suunnittelu ja koordinointi

Valvontaohjelmien suunnittelu- ja koordinoitintoimisto tarkastaa säännöllisesti, ovatko yhteiset valvontaryhmät suorittaneet merkittävien laitosten valvontaohjelmissa määritetyt tehtävät, ja pyytää niitä tarvittaessa korjaamaan puutteet.

Vähemmän merkittävien laitosten valvonnan suunnittelusta vastaavat kansalliset valvontaviranomaiset. Mikrovalvonnan pääosasto III voi tarvittaessa käyttää yleisvalvontavaltuuksiaan.

Valvontaohjelmat suunnitellaan ja niitä päivitetään aiempien valvontatulosten perusteella. Tuloksista keskustellaan osapuolten kanssa yhteisen näkemyksen ja tulevaisuudessa noudatettavan koordinoitun toimintatavan omaksumiseksi ja edelleen kehittämiseksi.

Laadunvarmistus

Laadunvarmistustoimisto toimii EKP:n pankkivalvontatehtävien hoidossa osana EKP:n sisäisen valvonnan toista puolustuslinjaa.

Laadunvarmistustoimiston vastuulle kuuluvat seuraavat osa-alueet:

- (i) suoraa valvontaa harjoittavat mikrovalvonnan pääosastot I ja II sekä kansallisten valvontaviranomaisten toimet (jotka liittyvät merkittävien laitosten valvontaan)
- (ii) mikrovalvonnan pääosasto III, joka valvoo kansallisten valvontaviranomaisten harjoittamaa vähemmän merkittävien laitosten suoraa valvontaa
- (iii) aihekohtaisista asiantuntijatehtävistä vastaava mikrovalvonnan pääosasto IV
- (iv) valvontaelimen sihteeristö
- (v) EKP:n muiden yksiköiden työpanokset EKP:n valvontatoimissa.

Laadunvarmistustoimiston tavoitteena on antaa lähinnä EKP:n pääosastojen johtajille mutta myös valvontaelimelle sekä EKP:n neuvostolle ja johtokunnalle varmuus siitä, että pankkivalvontaa harjoitetaan johdonmukaisesti ja YVM-asetusta noudattaen ja että se täyttää tiukimmat laatukriteerit.

Tämän tavoitteen saavuttamiseksi laadunvarmistustoimisto

- arvioi ja edistää EKP:n pankkivalvontatoimien asianmukaisuutta, oikea-aikaisuutta ja tehokkuutta
- arvioi yhteisten valvontaryhmien valvontatyön sekä merkittävien ja vähemmän merkittävien laitosten valvonnan tasapuolisuutta
- antaa palautetta yhteisten valvontamenetelmien käytön asianmukaisuudesta ja kehittämistarpeista
- antaa operatiivisille ja aihekohtaisia asiantuntijatehtäviä hoitaville yksiköille suositusten ja kriteerien muodossa palautetta niiden valvontakäytännöistä, myös parhaiden valvontakäytäntöjen määrittämisestä
- pyrkii tunnistamaan valvontamekanismin toiminnassa ilmeneviä (myös oikeudellisia) riskejä, puutteita ja heikkouksia.

Laadunvarmistustoimiston tärkeimpänä työkaluna ovat laadunvarmistusarvioinnit, joiden suorittamisessa toimisto tekee tarvittaessa yhteistyötä kansallisten valvontaviranomaisten laadunvarmistustoimintojen kanssa.

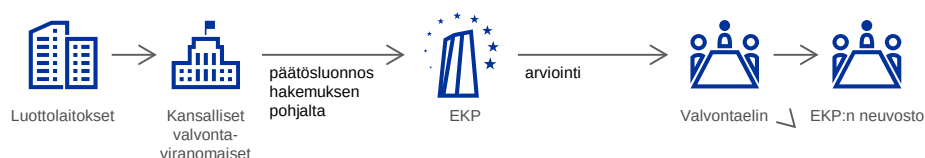
3 Kaikkia laitoksia koskevat menettelyt yhteisessä valvontamekanismissa

EKP:n valvontatehtävät vaihtelevat sen mukaan, onko valvottavana merkittävä vai vähemmän merkittävä laitos. Tietyissä **yhteisissä menettelyissä** EKP:llä on kuitenkin toimivalta riippumatta siitä, onko valvottava laitos merkittävä vai vähemmän merkittävä. Yhteisiä menettelyjä kuvataan osassa 3.1. Osassa 3.2. käydään läpi menettelyjä ja kriteereitä, joita noudatetaan laitosten merkittävyyden arvioinneissa.

Kaavio 10

Yhteiset menettelyt

Toimilupahakemuksen ja merkittävän omistusoikeuden hankinnan arviointi

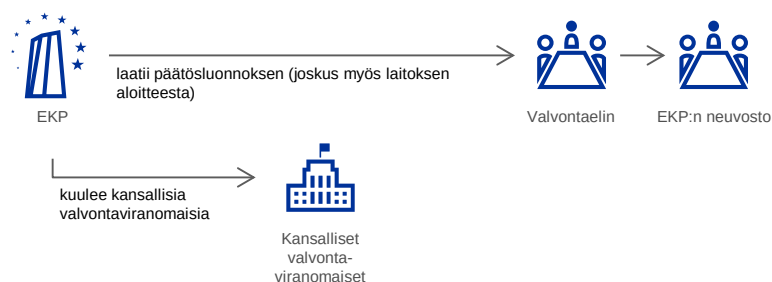

Toimiluvan peruminen

Kansallisen valvontaviranomaisen aloite

EKP:n aloite

Lähde: EKP:n pankkivalvonta.

3.1

Toimilupahakemusten sekä merkittävän omistusosuuden hankintaa ja sijoittautumisoikeuden käyttöä koskevien ilmoitusten arvioinnit

YVM-asetuksen artiklan 4 kohta 1 ja artiklan 14 kohdat 5 ja 6

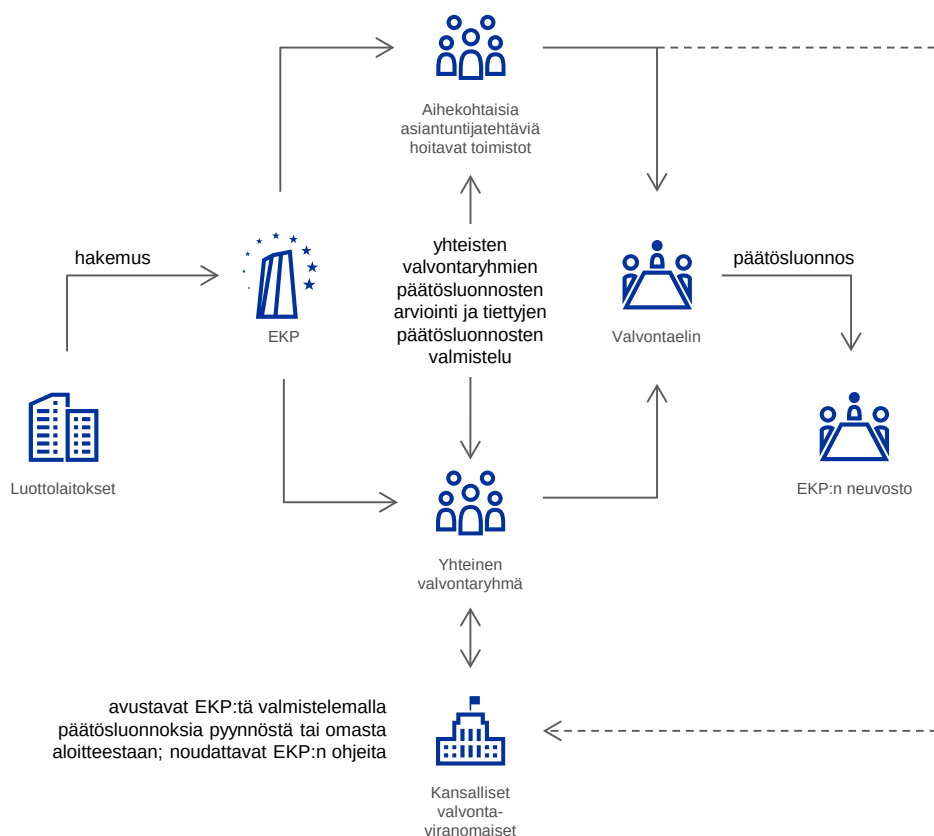
Vakavaraisuusdirektiivin artiklat 18, 20 ja 45

YVM-kehysasetuksen artikla 79 ja osa V

Yhteisiä menettelyjä, joissa EKP:llä on aina lopullinen päätösvalta, ovat uusien pankkitoimilupien ja toimilupalaajennusten myöntäminen sekä toimilupien peruminen. Muissa yhteisissä menettelyissä arvioidaan aikeita ostaa luottolaitoksesta merkittävä omistusosuus tai suurentaa tällaista omistusosuutta (ks. osa 3.1.2). Näihin menettelyihin luetaan myös arvioinnit tilanteissa, joissa yhdessä EU:n jäsenvaltiossa pankkitoimiluvan saanut laitos aikoo käyttää sijoittautumisoikeuttaan ja vapautta tarjota palveluja muissa EU:n jäsenvaltioissa.

Kaavio 11

Yhteiset menettelyt (yleiset hakemus- ja ilmoitusmenettelyt)

Lähde: EKP:n pankkivalvonta.

3.1.1

Toimilupien myöntäminen, peruminen ja raukeaminen

Ennen kuin luottolaitos voi aloittaa toiminnan missään yhteiseen valvontamekanismin osallistuvassa jäsenvaltiossa, sen on haettava toimilupaa. Toimilupahakemus on toimitettava sen jäsenvaltion kansalliselle valvontaviranomaiselle, johon luottolaitos aikoo sijoittautua, noudattaen maan kansallisen lainsäädännön vaatimuksia. Toimilupahakemus arvioidaan sen

Vakavaraisuusasetuksen
artiklan 4 kohdan 1 alakohta 1
Vakavaraisuusdirektiivin liite 1
YVM-kehysasetuksen
artikla 88

varmistamiseksi, että luottolaitos täyttää kansallisen ja EU:n lainsäädännön vaatimukset ja se voidaan päästää markkinoille.

Laitokset voivat hakea pankkitoimilupaa useissa eri tilanteissa. Yhteisö/henkilö voi hakea lupaa luottolaitostoiminnan aloittamiseen kansallisen lainsäädännön rajoissa, tai jo toiminnassa oleva valvottava laitos voi hakea lupaa toiminnan laajentamiseen tai toimintojen uudelleenjärjestelyyn.

Soveltamisala

EKP:n toimivaltaan kuuluva toimilupamenettely koskee kaikkia luvanvaraisia luottolaitostoimintoja. Niihin kuuluvat vakavaraisuusdirektiivin liitteen 1 mukaiset vastavuoroisesti tunnustettavat toimet sekä muut toimet, jotka vaativat kansallisen lainsäädännön nojalla valvontaviranomaisen luvan. Toimilupamenettelyä sovelletaan siis myös silloin, kun vakavaraisuusasetuksen artiklan 4 kohdan 1 alakohdan 1 määritelmän mukainen luottolaitos, jolla on jo pankkitoimilupa, haluaa laajentaa toimilupaansa aloittaakseen uuden vakavaraisuusdirektiivin liitteen 1 mukaisen toiminnan tai sellaisen säännellyn toiminnan, joka on kansallisen lainsäädännön nojalla luvanvaraista ja kuuluu valvonnan piiriin.

Sekä kansallinen valvontaviranomainen että EKP arvioivat hakemuksen. Kansallinen valvontaviranomainen vastaa yhteydenpidosta toimiluvan hakijan kanssa ja arvioi toimilupahakemuksen kansallisen lainsäädännön vaatimusten pohjalta. Hakijalaitoksen yhteinen valvontaryhmä osallistuu tarvittaessa arviointiin. EKP arvioi toimilupahakemuksen EU:n lainsäädännön näkökulmasta. Kansallisen valvontaviranomaisen ja EKP:n arvioinnit kytkeytyvät läheisesti toisiinsa. Yhteisellä arvioinnilla varmistetaan, että hakijalaitos täyttää erityisesti hallintoon, menettelytapoihin, vakavaraisuuteen ja liiketoimintamalliin liittyvät vaatimukset sekä muut asiaankuuluvat vaatimukset. Arvioinnissa varmistetaan myös, että sovellettavat kansalliset vaatimukset täyttyvät. Sekä kansallisella valvontaviranomaisella että EKP:llä on oikeus pyytää hakijalaitosta toimittamaan arvioinnissa tarvittavia lisätietoja. Kaikki hakemukseen liittyvät tiedot jaetaan EKP:n ja kansallisen valvontaviranomaisen kesken.

Jos kansallinen valvontaviranomainen toteaa arvioinnissaan, että kansallisen lainsäädännön vaatimukset toimiluvan myöntämiseksi eivät täyty, se hylkää hakemuksen.

Jos hakijalaitos täyttää kaikki kansallisen lainsäädännön vaatimukset, kansallinen valvontaviranomainen ilmoittaa arviostaan EKP:lle ja ehdottaa, että EKP myöntää hakijalle toimiluvan. Se voi myös ehdottaa, että hakijalaitokselle asetetaan ehtoja ja/tai velvoitteita. EKP voi hyväksyä kansallisen valvontaviranomaisen päätösluonnoksen tai vastustaa sitä. Jos EKP hylkää hakemuksen tai liittää hyväksyntäänsä ehtoja ja/tai velvoitteita, joista ei ole sovittu etukäteen hakijalaitoksen kanssa, hakijalla on **oikeus tulla kuulluksi**. EKP:n tulee tehdä lopullinen päätös kymmenen työpäivän kuluessa kansallisen valvontaviranomaisen päätösluonnoksen toimittamisesta. Määräaikaa voidaan kuitenkin tarvittaessa pidentää kerran kymmenellä työpäivällä.

EKP voi peruuttaa luottolaitoksen toimiluvan joko omasta aloitteestaan tai laitoksen kotivaltion kansallisen valvontaviranomaisen esityksestä. Toimiluvan peruuttamismenettelyssä kansallisen valvontaviranomaisen ja EKP:n yhteistyö toimii pitkälti samalla tavalla kuin toimiluvan myöntämismenettelyssä – tiettyjä eroja tosin esiintyy sen mukaan, tapahtuuko peruuttaminen valvottavan yhteisön pyynnöstä vai kansallisen valvontaviranomaisen tai EKP:n aloitteesta.

Jos valvottava yhteisö on itse pyytänyt toimilupansa peruuttamista (esimerkiksi luovuttuaan kaikista pankkitoiminnoista), kansallinen valvontaviranomainen ja EKP arvioivat, täytyvätkö EU:n lainsäädännön ja kansallisen lainsäädännön mukaiset peruuttamisen edellytykset. Edellytyksenä on erityisesti selkeä ja kiistaton näyttö siitä, että yhteisön hallussa ei enää ole talletuksia eikä muita takaisin maksettavia varoja.

Valvoja voi esittää toimiluvan peruuttamista esimerkiksi siksi, että laitos ei täytä vakavaraisuusvaatimuksia tai sen ei enää voi luottaa täyttävän velvoitteitaan velkojiinsa nähden. Tällöin peruuttamispäätöksen tueksi suoritetaan kattava yksityiskohtainen arviointi, jossa otetaan huomioon laitoksen valvontahistoria sekä riski tallettajille ja muut asiaan liittyvät intressit. Tällaisessa tilanteessa mukaan voidaan ottaa myös kriisinratkaisuviranomaiset. Jos EKP esittää toimiluvan peruuttamista, se kuulee kansallista valvontaviranomaista hyvissä ajoin ennen päätöksen tekemistä. Ennen kuin EKP tekee päätöksen toimiluvan peruuttamisesta, valvottavalle yhteisölle annetaan yleensä mahdollisuus tulla kuulluksi. Jos tilanteen katsotaan vaativan [kiireellistä päätöstä](#), EKP voi tehdä päätöksen antamatta laitokselle mahdollisuutta tulla kuulluksi etukäteen.

Luottolaitoksen toimilupa voi myös raueta. Kansallisessa lainsäädännössä voidaan määrittää erityiset kynnykset, joiden ylittyessä toimilupa raukeaa ilman valvojan harkintaa tai toimivaltaisen viranomaisen päätöstä. Toimilupa raukeaa kansallisen lainsäädännön mukaan tavanomaisesti, jos

- luottolaitos ei ole vuoteen käyttänyt toimilupaansa
- luottolaitos erikseen luopuu toimiluvastaan
- luottolaitos on lopettanut liiketoiminnan yli puoleksi vuodeksi.

Toimiluvan raukeamiseen verrattavissa oleva tilanne voi kansallisesta lainsäädännöstä riippuen syntyä myös silloin, jos luottolaitos itse lakkaa olemasta olemassa esimerkiksi sulaututtuaan toiseen yritykseen. Tällöin myös toimilupa lakkaa olemasta olemassa. Tällaisessakin tilanteessa sovelletaan toimiluvan raukeamismenettelyä.

EKP ilmoittaa toimiluvan myöntämisestä, peruuttamisesta tai raukeamisesta suoraan kyseessä olevalle yhteisölle (toimiluvan peruuttaminen tai raukeaminen) tai asiaankuuluvalla kansallisella valvontaviranomaisella (toimiluvan myöntäminen) ja EPV:lle. Lisäksi EKP päivittää [luettelot merkittävistä valvottavista yhteisöistä ja vähemmän merkittävistä luottolaitoksista](#). Yleensä kansallinen valvontaviranomainen julkaisee päätöksen kansallisen lainsäädännön vaatimusten mukaan.

3.1.2

YVM-asetuksen artiklan 4 kohdan 1 alakohta c ja artikla 15

YVM-kehysasetuksen artiklat 85–88

Vakavaraisuusdirektiivin artiklan 3 kohdat 1 ja 33 ja artiklat 22–27

Euroopan pankkivalvojien komitean ohjeet osuuksien hankintaan ja lisäämiseen rahoituslalla sovellettavasta toiminnan vakauden arvioinnista (Guidelines for the prudential assessment of acquisitions and increases in holdings in the financial sector; (CEBS/2008/214)

Määräosuuksien hankintaan ja lisäämiseen rahoituslalla sovellettavaa toiminnan vakauden arviointia koskevat yhteiset ohjeet (JC/GL/2016/01)

Merkittävät omistussuudet

Jos luottolaitos aikoo hankkia toisesta luottolaitoksesta omistussuuden tai suurentaa omistussuuttaan siten, että omistus saavuttaa tai ylittää merkittävyysrajan ja muodostaa ns. määräosuuden, sen on ilmoitettava asiasta toimen kohteena olevan luottolaitoksen kotivaltion kansalliselle valvontaviranomaiselle. Kansallinen valvontaviranomainen suorittaa alkuarvioinnin ja valmistelee EKP:lle päätösluonnoksen. EKP suorittaa oman arviointinsa yhteistyössä kansallisen valvontaviranomaisen kanssa ja tekee sen pohjalta päätöksen ehdotetun hankinnan hyväksymisestä tai vastustamisesta. Arviointimenettelyllä varmistetaan, että luottolaitokset eivät päädy sopimattomien ostajien omistukseen.

Arvioinnissa varmistetaan erityisesti, että hankkijaehdokas on hyvämaineinen ja tarvittavan vakavarainen, että hankinnan kohteena olevan pankin johdossa olevat ylimmän hallintoelimen jäsenet ovat vastaisuudessaakin aina riittävän hyvämaineisia ja omaavat tehtäviensä suorittamiseen riittävät tiedot, taidot ja kokemuksen, että hankinnan kohteena oleva pankki täyttää jatkossakin vakavaraisuusvaatimuksensa ja että hankintaa ei rahoiteta rikollisella toiminnalla hankituin varoin.

Virallinen arviointi kestää enintään 60 työpäivää siitä, kun valvontaviranomainen on vahvistanut vastaanottaneensa lopullisen ilmoituksen. Jos hankkijaehdokkaalta pyydetään arviointiaikana lisätietoja, arviointiaika voidaan keskeyttää enintään 20 työpäivän ajaksi (jos kyseessä on sääntelyn kohteena oleva toimija) tai tietyissä tapauksissa 30 työpäivän ajaksi (jos hankkijaehdokas ei ole sääntelyn kohteena tai on sijoittautunut EU:n ulkopuoliseen maahan).

Jos hankkijaehdokas aikoo hankkia osuuden luottolaitoksesta, jolla on muihin valvontamekanismiin osallistuviin jäsenvaltioihin sijoittuneita tytärluottolaitoksia tai jolla on merkittäviä omistussuusia muihin valvontamekanismiin osallistuviin jäsenvaltioihin sijoittuneista luottolaitoksista, kaikkien hankinnan kohteena suoraan tai välillisesti olevien luottolaitosten kansalliset valvontaviranomaiset koordinoivat arviointinsa EKP:n kanssa, jotta kaikista ehdotetuista hankinnoista voidaan tehdä päätös samanaikaisesti.

Ehdotettuja hankintoja arvioidaan EU:ssa yhdenmukaisesti viidellä arviointiperusteella, jotka on kirjattu vakavaraisuusdirektiiviin ja saatettu osaksi kansallista lainsäädäntöä.

Hankkijaehdokkaan maine

Hankkijaehdokkaan on oltava rehellinen ja luotettava. Esimerkiksi rikosrekisterimerkinnät tai osallisuus oikeudenkäynnissä vaikuttavat kielteisesti hankkijaehdokkaan maineeseen. Huomioon otetaan myös hankkijaehdokkaan ammatillinen pätevyys eli se, miten hyvät näytöt ehdokkaalla on johtamisesta ja/tai sijoittamisesta rahoituslalla.

Hankittavan laitoksen ylimpään hallintoelimeen ehdotettujen uusien jäsenten maine, tietämys, taidot ja kokemus

Jos hankkijaehdokka aikoo tehdä muutoksia kohdelaitoksen ylimpään hallintoelimeen, ehdotetuista uusista jäsenistä tulee tehdä sopivuus- ja luotettavuusarvioinnit.

Hankkijaehdokkaan vakavaraisuus

Hankkijaehdokkaan tulee kyetä rahoittamaan ehdotettu hankinta ja säilyttämään vakaa rahoitusrakenne myös tulevaisuudessa. Sen on myös nimettävä taho, joka vastaa kohdelaitoksen tukemisesta hankinnan jälkeen esimerkiksi lisäpääomavaatimusten täyttämiseksi.

Vaikutus kohdelaitokseen

Kohdelaitoksen tulisi pystyä hankinnan jälkeenkin täyttämään vakavaraisuusvaatimukset. Laitoksen kannattavuutta ei esimerkiksi saisi kuormittaa tarpeettomasti rahoittamalla hankintaa liian suurella velalla, jonka laitos joutuu itse maksamaan. Hankkijan tai ryhmän, jonka osaksi laitos tulee, rakenne ei myöskään saa olla niin monimutkainen, että valvoja ei voi valvoa siihen kuuluvia laitoksia tehokkaasti.

Riski yhteyksistä rahanpesuun tai terrorismin rahoitukseen

Hankintaan käytettävät varat eivät saa olla peräisin rikollisesta toiminnasta tai liittyä terrorismiin. Lisäksi arvioidaan, voiko hankinta mahdollisesti lisätä rahanpesun tai terrorismin rahoituksen riskiä.

EKP:llä ei ole tutkintavaltuuksia tällaisten seikkojen arviointiin, vaan riskien arvioiminen on rahanpesua ja terrorismin rahoitusta tutkivien kansallisten viranomaisten tehtävä. EKP voi ottaa huomioon tällaiset seikat vasta sen jälkeen, kun asiaankuuluva kansallinen viranomainen on todennut rikkomukset.

EKP voi esittää hankkijaehdokkaalle kansallisen valvontaviranomaisen ehdotuksesta tai omasta aloitteestaan ehtoja tai velvoitteita varmistaakseen, että arviointiperusteet täyttyvät. Ehtojen tai velvoitteiden tulee kuitenkin liittyä arviointiperusteisiin, eikä niiden pidä mennä pidemmälle kuin mikä on tarpeen sen varmistamiseksi, että perusteet täyttyvät. Jos hankkijaehdokka ei hyväksy ehtoja tai velvoitteita tai jos ne voivat heikentää ehdokkaan oikeuksia, järjestetään kuuleminen, jossa hankkijaehdokka voi esittää vastineensa. Näin toimitaan myös tilanteissa, joissa EKP aikoo vastustaa ehdotettua hankintaa.

3.1.3

YVM-asetuksen johdanto-osan kappale 51, artiklan 4 kohta 2 ja artiklan 17 kohta 1

YVM-kehysasetuksen
artiklat 11–17

Vakavaraisuusdirektiivin
artiklat 35–39

Tekniset sääntelystandardit
tiedoista, jotka
kotijäsenvaltioiden ja
vastaanottavien jäsenvaltioiden
toimivaltaisten viranomaisten
on toimitettava toisilleen
(komission delegoitu asetus
(EU) N:o 524/2014)

Tekniset sääntelystandardit
kotijäsenvaltioiden ja
vastaanottavien jäsenvaltioiden
toimivaltaisten viranomaisten
välisestä tietojenvaihdosta
(komission
täytäntöönpanoasetus
(EU) N:o 620/2014)

Tekniset
täytäntöönpanostandardit
sijoittautumisoikeuden ja
palvelujen tarjoamisen
vapauden käyttöön liittyvistä
ilmoituksista (komission
täytäntöönpanoasetus (EU)
N:o 926/2014)

Sijoittautumisoikeuden käyttö

Kun laitos on saanut pankkitoimiluvan yhdessä EU:n jäsenvaltiossa, sillä on oikeus sijoittautua kaikkiin muihinkin jäsenvaltioihin ja vapaus tarjota niissä palveluja. Laitos voi käyttää sijoittautumisoikeutta joko perustamalla sivuliikkeen toiseen jäsenvaltioon tai tarjoamalla suoraan palveluja toisessa jäsenvaltiossa. Sijoittautumisoikeuden käyttö vaatii ilmoituksen laitoksen kotivaltion valvontaviranomaiselle.

Sijoittautumisoikeuden käyttö yhteisessä valvontamekanismissa

Kun yhteisen valvontamekanismin piirissä oleva merkittävä laitos haluaa perustaa sivuliikkeen toisessa yhteiseen pankkivalvontaan osallistuvassa jäsenvaltiossa, sen tulee ilmoittaa aikomuksestaan kotivaltionsa kansalliselle valvontaviranomaiselle ja toimittaa tälle vakavaraisuusdirektiivissä edellytetyt tiedot. Kansallinen valvontaviranomainen toimittaa ilmoituksen viipymättä edelleen EKP:lle, minkä jälkeen yhteinen valvontaryhmä arvioi, täytyvätkö sivuliikkeen perustamisen edellytykset. Jos edellytykset täyttyvät, yhteinen valvontaryhmä toimittaa arvionsa tiedoksi valvontaelimelle. Valvontaelimen sihteeristö ilmoittaa sijoittautumisoikeutta koskevat tiedot määräajassa paitsi merkittävälle laitokselle itselleen myös sen kotivaltion ja sivuliikkeen kotivaltion kansallisille valvontaviranomaisille. Ilmoituksen jälkeen merkittävä laitos voi perustaa sivuliikkeen ja aloittaa sen toiminnan. Jos yhteinen valvontaryhmä toteaa, että edellytykset eivät täyty, se valmistelee luonnoksen vastustamattajättämissen menettelyllä annettavaksi päätökseksi, ja merkittävälle laitokselle annetaan mahdollisuus tulla kuulluksi.

Kun vähemmän merkittävä laitos haluaa perustaa sivuliikkeen toisessa yhteiseen valvontamekanismiin osallistuvassa jäsenvaltiossa, sen tulee ilmoittaa aikomuksestaan kotivaltionsa kansalliselle valvontaviranomaiselle vakavaraisuusdirektiivin vaatimusten mukaisesti. Kansallinen valvontaviranomainen arvioi, täytyvätkö sivuliikkeen perustamisen edellytykset, ja tekee päätöksen oman sisäisen päätös menettelynsä mukaisesti. Jos edellytykset eivät täyty, viranomainen ilmoittaa laitokselle sijoittautumisoikeuden epäämisestä määräajan kuluessa ilmoituksen vastaanottamisesta. Muussa tapauksessa sivuliike voidaan perustaa ja se saa aloittaa toimintansa. Kansallisen valvontaviranomaisen on annettava tieto asiasta sen yhteiseen pankkivalvontaan osallistuvan jäsenvaltion kansalliselle valvontaviranomaiselle, johon sivuliike perustetaan, sekä EKP:lle.

Kun vähemmän merkittävä laitos haluaa käyttää palvelujen tarjoamisen vapauttaan ja ryhtyä harjoittamaan toimintaa jonkin toisen yhteiseen pankkivalvontaan osallistuvan jäsenvaltion alueella, sen on aina ensimmäisellä kerralla ilmoitettava asiasta kotivaltionsa kansalliselle valvontaviranomaiselle vakavaraisuusdirektiivin vaatimusten mukaisesti. Kotivaltion kansallinen valvontaviranomainen ilmoittaa EKP:lle ilmoituksen vastaanottamisesta ja välittää ilmoituksen isäntävaltion kansalliselle valvontaviranomaiselle. Kun vähemmän merkittävä laitos haluaa perustaa sivuliikkeen toisessa yhteiseen valvontamekanismiin osallistuvassa jäsenvaltiossa, sen tulee ilmoittaa aikomuksestaan kotivaltionsa kansalliselle

valvontaviranomaiselle vakavaraisuusdirektiivin vaatimusten mukaisesti. Ilmoitus toimitetaan edelleen EKP:lle.

Sijoittautuminen yhteisen valvontamekanismin ulkopuolelta

Jos yhteiseen pankkivalvontaan osallistumattomasta jäsenvaltiosta tuleva laitos haluaa perustaa sivuliikkeen valvontamekanismiin osallistuvaan jäsenvaltioon, sen tulee ilmoittaa aikeestaan kotivaltionsa kansalliselle valvontaviranomaiselle. Valvontaviranomainen arvioi, täyttyvätkö sijoittautumisoikeuden edellytykset. Jos edellytykset täyttyvät, kotivaltion kansallinen valvontaviranomainen ilmoittaa asiasta isäntävaltion kansalliselle valvontaviranomaiselle. Ilmoituksen saatuaan isäntävaltion kansallinen valvontaviranomainen ilmoittaa asiasta EKP:lle, joka arvioi sivuliikkeen merkittävyyden.

Jos sivuliike arvioidaan vähemmän merkittäväksi, mikrovalvonnan pääosasto III antaa arvioinnin tuloksen tiedoksi valvontaelimelle. Vähemmän merkittäväksi arvioidun sivuliikkeen valvonnasta vastaa isäntävaltion kansallinen valvontaviranomainen. Se määrittää tarvittaessa edellytykset, joiden mukaisesti sivuliike voi toimia kyseisessä maassa, ja ilmoittaa niistä kotivaltion valvontaviranomaiselle ja hakijalaitokselle. Jos sivuliike on merkittävä, mikrovalvonnan pääosasto III laatii valvontaelimelle luonnoksen vastustamattajättämismenettelyllä annettavaksi päätökseksi. Merkittävän laitoksen merkittäväksi luokitellun sivuliikkeen valvonnasta vastaa EKP. Se määrittää tarvittaessa edellytykset, joiden mukaisesti sivuliike voi toimia isäntävaltiossa, minkä jälkeen valvontaelimen sihteeristö ilmoittaa edellytyksistä koti- ja isäntävaltioiden valvontaviranomaisille ja hakijalaitokselle.

Jos valvontamekanismiin osallistumattomasta jäsenvaltiosta tuleva laitos haluaa tarjota palveluita mekanismiin osallistuvassa jäsenvaltiossa, sen tulee ilmoittaa aikeestaan kotivaltionsa kansalliselle valvontaviranomaiselle, joka puolestaan ilmoittaa niistä isäntävaltion valvontaviranomaisille. Ilmoituksen saatuaan isäntävaltion valvontaviranomainen välittää tiedon EKP:lle ja kertoo hakijalaitokselle kansallisen lainsäädännön ja yleisen edun mukaiset edellytykset, joiden rajoissa palvelujen tarjoamisen vapautta voidaan käyttää. EKP toimii isäntävaltion valvontaviranomaisena tapauksissa, joissa valvontamekanismiin osallistumattomiin jäsenvaltioihin sijoittautuneet luottolaitokset tarjoavat palveluja mekanismiin osallistuvissa jäsenvaltioissa.

Sijoittautuminen yhteisen valvontamekanismin ulkopuolelle

Kun merkittävä laitos haluaa perustaa sivuliikkeen tai käyttää palvelujen tarjoamisen vapautta yhteiseen pankkivalvontaan osallistumattomassa jäsenvaltiossa, sen on ilmoitettava aikomuksestaan kyseisen maan kansalliselle valvontaviranomaiselle. Ilmoituksen saatuaan kansallinen valvontaviranomainen ilmoittaa asiasta EKP:lle, joka käyttää kotivaltion valvontaviranomaisen valtuuksia. Kun aikeena on perustaa

sivuliike, yhteinen valvontaryhmä arvioi, täyttyvätkö sivuliikkeen perustamisen edellytykset.

Jos edellytykset täyttyvät, yhteinen valvontaryhmä antaa arvioinnin tuloksen tiedoksi valvontaelimelle. Valvontaelimen sihteeristö ilmoittaa puoltavan arvion isäntävaltion valvontaviranomaiselle kolmen kuukauden kuluessa arvioinnin valmistumisesta, minkä jälkeen isäntävaltion valvontaviranomainen ilmoittaa hakijalaitokselle ne yleiseen etuun perustuvat edellytykset, joiden mukaisesti sivuliike voi harjoittaa toimintaa isäntävaltiossa. Jos yhteinen valvontaryhmä toteaa, että edellytykset eivät täyty, se valmistelee valvontaelimelle luonnoksen kielteiseksi päätökseksi, jonka EKP:n neuvosto hyväksyy vastustamattajättämissen menettelyllä. Laitoksella on oikeus tulla kuulluksi. Valvontaelimen sihteeristö antaa lopullisen kielteisen päätöksen tiedoksi hakijalaitokselle ja kotivaltion kansalliselle valvontaviranomaiselle.

Kun vähemmän merkittävä laitos haluaa perustaa sivuliikkeen valvontamekanismiin osallistumattomaan jäsenvaltioon, sen on ilmoitettava aikomuksestaan kotivaltionsa kansalliselle valvontaviranomaiselle. Kotivaltion valvontaviranomainen ilmoittaa asiasta isäntävaltion valvontaviranomaiselle sekä EKP:lle.

Jos merkittävä laitos haluaa tarjota palveluja valvontamekanismiin osallistumattomassa jäsenvaltiossa, yhteinen valvontaryhmä ilmoittaa asiasta isäntävaltion valvontaviranomaiselle kuukauden kuluessa. Jos vähemmän merkittävä laitos haluaa tarjota palveluja mekanismiin osallistumattomassa jäsenvaltiossa, sen tulee ilmoittaa aikomuksestaan kotivaltionsa valvontaviranomaiselle, joka ilmoittaa asiasta edelleen isäntävaltion valvontaviranomaiselle ja EKP:lle.

Ilmoitukset muutoksista

Jos valvontamekanismiin osallistuvassa maassa sijaitsevan merkittävän laitoksen sivuliikkeissä tapahtuu muutoksia (esim. sivuliike alkaa tarjota uusia palveluja tai lopettaa tiettyjen palvelujen tarjoamisen, sivuliike lopettaa toimintansa, sivuliikkeen johdossa tapahtuu muutoksia tai sivuliikkeen virallinen nimi ja osoite muuttuvat), laitoksen päätoimipaikan sijaintivaltion kansallisen valvontaviranomaisen on lähetettävä ilmoitus isäntävaltion kansalliselle valvontaviranomaiselle ja EKP:lle.

Jos taas muutoksia tapahtuu palveluissa, joita merkittävät laitokset tarjoavat palvelujen tarjoamisen vapauden nojalla, niistä on ilmoitettava EKP:lle. Kotivaltion kansallinen valvontaviranomainen huolehtii ilmoituksen tekemisestä isäntävaltion kansalliselle valvontaviranomaiselle. EKP:lle ei tarvitse tehdä ilmoitusta silloin, kun muutokset koskevat vähemmän merkittävien laitosten sivuliikkeitä tai palvelujen tarjontaa mekanismiin osallistumattomissa jäsenvaltioissa, vaan ilmoitus tehdään kansalliselle valvontaviranomaiselle.

3.2

Laitosten merkittävyyden arviointi

YVM-asetuksen artiklan 6 kohta 4 ja kohdan 5 alakohta b

YVM-kehysasetuksen artiklat 39–72 ja 98–100

EKP:n rooli luottolaitoksen valvonnassa riippuu laitoksen merkittävyydestä, joka määritetään laitoksen korkeimmalla valvontamekanismin piirissä olevalla konsolidointitasolla. EKP:llä on käytössä menettelyt, joilla valvottavien laitosten merkittävyys arvioidaan YVM-asetuksessa säädettyjen kriteerien mukaan ja joilla määritetään, milloin valvottavan laitoksen asema on muutettava merkittävästä vähemmän merkittäväksi tai päinvastoin. Jos valvottavan laitoksen asema muuttuu, valvontatehtävät on siirrettävä EKP:ltä kansalliselle valvontaviranomaiselle tai päinvastoin siten, että laitoksen jatkuva ja tehokas valvonta ei vaarannu. YVM-kehysasetuksen nojalla EKP:n on julkaistava luettelo valvottavista yhteisöistä ja ylläpidettävä sitä. Luetteloa ylläpitää valvontaelimen sihteeristö yhteistyössä mikrovalvonnan pääosastojen kanssa.

Laitosten säännöllinen luokittelu

Kaikkien yhteisen pankkivalvonnan piiriin kuuluvien laitosten merkittävyys arvioidaan kerran vuodessa. Arviointi tehdään YVM-asetuksessa ja YVM-kehysasetuksessa säädettyjen merkittävyydekriteerien pohjalta. Laitoksen asema muuttuu vähemmän merkittävästä merkittäväksi, jos jokin YVM-asetuksessa ja YVM-kehysasetuksessa säädetty määrällinen kriteeri täyttyy.

Määrälliset kriteerit ovat:

- (i) laitoksen koko varojen kokonaisarvolla mitattuna ja varojen kokonaisarvo suhteessa sijoittautumisjäsenvaltion bruttokansantuotteeseen
- (ii) niiden valvontamekanismiin osallistuvien jäsenvaltioiden määrä, jossa pankilla on tytäryhtiöitä (yksi rajatylittävien toimintojen merkittävyyden arviointiperusteista)
- (iii) rajatylittävät varat ja velat (vain jos tietoa tarvitaan rajatylittävien toimintojen arviointiin).

Yhteisen pankkivalvonnan piiriin kuuluva luottolaitos voidaan luokitella merkittäväksi myös useiden laadullisten kriteerien perusteella.

- (i) Laitos siirtyy kansallisen valvontaviranomaisen vastuulta EKP:n suoraan valvontaan, jos laitos on pyytänyt suoraa julkista rahoitustukea Euroopan vakausmekanismista (EVM) tai se on saanut tällaista tukea.
- (ii) EKP voi kansallisen valvontaviranomaisen pyynnöstä luokitella valvottavan ryhmittymän kotimaansa talouden kannalta merkittäväksi, vaikka mikään määrällisistä kriteereistä ei täyty. Ennen kansallisen valvontaviranomaisen arvion vahvistamista ja ryhmittymän luokittelemista merkittäväksi EKP suorittaa kattavan arvion, jonka perusteella se tekee päätöksensä.
- (iii) EKP voi luokitella laitoksen uudelleen, jos laitoksen olosuhteissa on tapahtunut poikkeuksellinen ja merkittävä muutos, jolla on merkitystä ratkaistaessa,

täyttykö kokoperuste tai vaatimus suuresta merkityksestä EU:n taloudelle tai jonkin yhteiseen pankkivalvontaan osallistuvan jäsenvaltion taloudelle. Uudelleenluokittelu voidaan tehdä kansallisen valvontaviranomaisen pyynnöstä tai laitoksen rajatylittävien toimintojen merkittävyyden perusteella. YVM-kehysasetuksessa määritettyjen spesifisten ja tosiasiallisten olosuhteiden vallitessa laitos voidaan luokitella edelleen vähemmän merkittäväksi, vaikka se ylittäisikin joitakin määrällisiä raja-arvoja.

- (iv) YVM-asetuksen nojalla EKP voi omasta aloitteestaan tai kansallisen valvontaviranomaisen pyynnöstä ottaa vähemmän merkittävän laitoksen suoraan valvontaansa, jos se on tarpeen laadukkaiden valvontakäytäntöjen johdonmukaisen soveltamisen kannalta.

Laitosten tapauskohtainen luokittelu

Koska YVM-asetuksessa ja YVM-kehysasetuksessa määritetyt merkittävyysskriteerit liittyvät tilanteisiin, jotka voivat ilmetä milloin vain, laitoksen merkittävyys on joskus määritettävä uudelleen säännöllisen luokittelumenettelyn ulkopuolella. On siis olennaisen tärkeää, että jonkin merkittävyysskriteerin täytyessä EKP saa välittömästi asiaankuuluvat tiedot, jotta tapauskohtainen merkittävyyсарviointi voidaan suorittaa viipymättä ja että tarvittaessa voidaan tehdä päätös laitoksen ottamisesta EKP:n suoraan valvontaan.

Lisäksi erilaiset tapahtumat ja muutokset valvottavien laitosten olosuhteissa tai rakenteissa (esim. sulautuminen, yrityskaupat, uusien yhteisöjen perustaminen tai toimiluvan peruminen) voivat käynnistää merkittävyyssluokituksen tapauskohtaisen arvioinnin.

Vähemmän merkittävän laitoksen valvontavastuun siirtäminen EKP:lle

Kun EKP on päättänyt joko säännöllisen tai tapauskohtaisen arvioinnin perustella, että vastuu vähemmän merkittävän laitoksen valvonnasta siirtyy EKP:lle, päätöksen täytäntöönpanoa aletaan valmistella ja laitos siirtyy EKP:n suoraan valvontaan määrättyssä ajassa.

Ennen kuin EKP voi ottaa laitoksen suoraan valvontaansa, on perustettava uusi yhteinen valvontaryhmä ja määritettävä sen kokoonpano ja henkilöstöresurssit. Tarvittaviin ennakkovalmisteluihin kuuluvat myös valvontasuunnitelman laatimisprosessin käynnistäminen yhteistyössä valvontaohjelmien suunnittelu- ja koordinoitavien toimiston (mikrovalvonnan pääosastossa IV) kanssa sekä yhteydenpito ja yhteistyö laitoksen tilan arviointiin ja hallinnointiin osallistuvien kansallisten valvontaviranomaisten ja muiden viranomaisten tai toimielimien kanssa.

Valvontavastuun siirtäminen EKP:ltä kansallisille valvontaviranomaisille

Merkittävän laitoksen luokitusta ei muuteta vähemmän merkittäväksi heti, jos jokin merkittävyyskriteeri jää kerran täyttymättä. Ryhmän tai luottolaitoksen merkittävyys arvioidaan uudelleen, jos sama merkittävyyskriteeri jää täyttymättä kolmena peräkkäisenä vuonna. Kolmen vuoden aikajännettä käyttämällä pyritään ehkäisemään valvontatehtävien nopeat tai toistuvat siirrot kansallisten valvontaviranomaisten ja EKP:n välillä. Kolmen vuoden aikajänteestä voidaan kuitenkin poiketa silloin, kun

- (i) EKP ottaa laitoksen suoraan valvontaansa laadukkaiden valvontakäytäntöjen johdonmukaisen soveltamisen varmistamiseksi
- (ii) Euroopan vakausmekanismin suora julkinen rahoitustuki on evätty, palautettu kokonaan tai lopetettu
- (iii) laitoksen olosuhteissa on tapahtunut poikkeuksellinen ja merkittävä muutos, jolla on merkitystä ratkaistaessa, täytyykö kokoperuste.

Näissä tapauksissa EKP voi asiaankuuluvaa kansallista valvontaviranomaista kuultuaan päättää milloin tahansa, että laitoksen ei ole tai ei enää ole tarpeen olla EKP:n suorassa valvonnassa.

Tällöin EKP tekee päätöksen valvontavastuun palauttamisesta kansalliselle valvontaviranomaiselle. Valvontavastuun palautuspäivämäärästä lähtien keskeiset valvontatehtävät siirtyvät yhteiseltä valvontaryhmältä kansalliselle valvontaviranomaiselle ja mikrovalvonnan pääosasto III ryhtyy hoitamaan yleisvalvontatehtäviä. Sovituista siirtymäjärjestelyistä riippuen tietyt valvontatehtävät voivat säilyä EKP:n vastuulla keskeneräisten menettelyjen loppuunsaattamiseksi.

4 Merkittävien laitosten valvonta

Yhteisen pankkivalvonnan piirissä olevien laitosten keskeisten riskien ja heikkouksien kartoittaminen ja arviointi ovat keskeisessä osassa EKP:n pankkivalvontatehtävissä. Niiden pohjalta määritellään valvontaprioriteetit, ja ne ohjaavat myös yhteisten valvontaryhmien päivittäistä työtä. Laitoskohtaisen valvonnan pohjana toimii valvontaohjelma, johon kirjataan suunnitellut säännöllisen valvonnan toimet. Valvontaohjelma kattaa jatkuvaan valvontaan ja paikalla tehtäviin tarkastuksiin liittyvät tehtävät ja toiminnot, ja se mitoitetaan käytettävissä olevien resurssien mukaan.

Jatkuva valvonta kattaa paitsi valvojan arviointiprosessin myös joukon muita säännöllisesti tai tarvittaessa suoritettavia toimia ja tehtäviä, joita ovat muun muassa johdon jäsenten sopivuuden arviointi, vakavaraisuussääntelyn noudattamisen varmistaminen ja laitoksen riskiprofiilin arviointi. Yhteisessä valvontamekanismissa näistä tehtävistä vastaa kunkin merkittävän laitoksen yhteinen valvontaryhmä. Jatkuvan valvonnan lisäksi voi olla tarpeen tehdä tarkastuksia laitoksen tiloissa (esim. mallintarkastus tai muu paikalla tehtävä tarkastus) perusteellisemman arvion suorittamiseksi jostakin aiheesta. Paikalla tehtävistä tarkastuksista vastaa yleensä erillinen tarkastusryhmä, joka on riippumaton mutta tekee tiivistä yhteistyötä yhteisen valvontaryhmän kanssa.

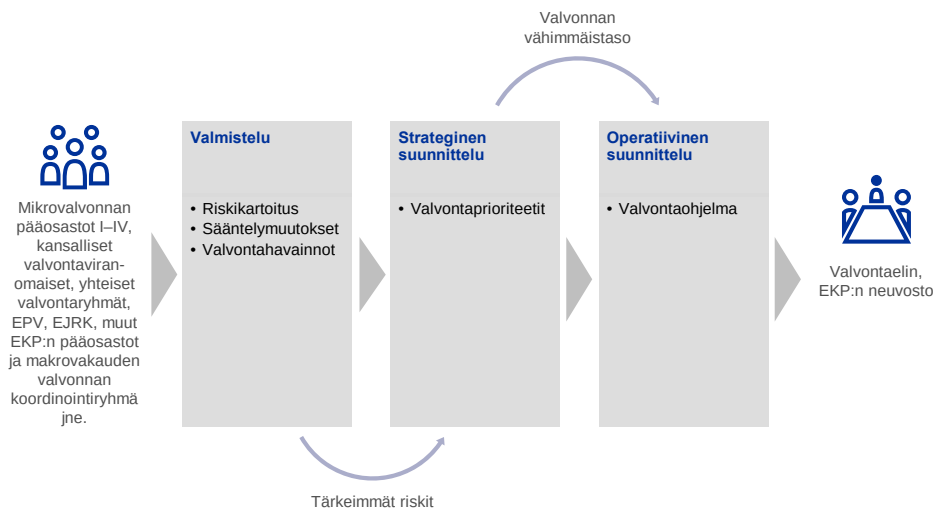
Valvontatehtävien tuloksena on usein valvottavaan laitokseen kohdistettavia valvontatoimia ja -päätöksiä, joiden noudattamista valvojat seuraavat. Tarvittaessa noudattaminen varmistetaan täytäntöönpanotoimin tai viime kädessä seuraamuksin.

4.1 Strateginen ja operatiivinen suunnittelu

Valvontatoimien suunnitteluprosessissa on kaksi vaihetta: strateginen suunnittelu ja operatiivinen suunnittelu. Strategisessa suunnittelussa määritellään valvontaprioriteetit seuraavaksi vuodeksi tai puoleksitoista vuodeksi sekä hahmotellaan merkittävät valvontatoimet seuraaviksi kolmeksi vuodeksi. Strategiseen suunnitteluun kuuluu myös valvonnan vähimmäistason määrittäminen, ja strategiseen valvontasuunnitelmaan kirjataan pääpiirteissään valvontaohjelmiin sisällytettävien valvontatoimien luonne, perusteellisuus ja toteutustiheys.

Kaavio 12

Yhteisen pankkivalvonnan vuotuinen suunnitteluprosessi

Lähde: EKP:n pankkivalvonta.

Operatiivinen suunnittelu käsittää laitospaikkaisten valvontaohjelmien laatimisen. Valvontaohjelmaan kirjataan seuraavien 12 kuukauden tärkeimmät valvontatoimet tavoitteineen ja alustavine aikatauluineen sekä mahdollisesti tarvittavat paikalla tehtävät tarkastukset tai sisäisen mallin tarkastukset. Yhteisillä valvontaryhmillä on oltava riittävät resurssit, jotta ne pystyvät suoriutumaan vuotuisista valvontatehtävistään. Resurssitarpeiden määrittämisessä otetaan huomioon kunkin laitoksen koko sekä sen toiminnan monimuotoisuus ja riskipitoisuus.

4.1.1 Valvontaprioriteettien määrittely

Valvontaelin määrittelee osana strategista suunnittelua yhteisen pankkivalvonnan valvontaprioriteetit seuraavaksi vuodeksi tai puoleksitoista vuodeksi sekä hahmottelee merkittävät valvontatoimet seuraaviksi kolmeksi vuodeksi. Valvontaprioriteetteja valittaessa otetaan huomioon yhteisen pankkivalvonnan piirissä olevien pankkien tärkeimmät riskit sekä laajempi talouskehitys, sääntelykehitys ja valvontaympäristö. Tärkeimpien riskien määrittämisessä nojaututaan arvioon rahoitussektorin riskeistä ja heikkouksista sekä EJRK:n, EPV:n ja muiden EU:n viranomaisien toimittamat tiedot. Lisäksi huomioon otetaan jatkuvaan valvontaan perustuvat yhteisten valvontaryhmien havainnot sekä kansallisten valvontaviranomaisten näkemykset.

EKP:n pankkivalvontasivuilla julkaistavat [valvontaprioriteetit](#) antavat eri laitoksiin sovellettaville valvontatoimille yhteisen suunnan ja auttavat siten yhtenäistämään valvontaa ja lisäämään sen tehokkuutta. Valvontaprioriteetit toimivat ohjenuorana, jonka avulla varmistetaan erityisesti, että merkittävien laitosten valvontaohjelmat ovat sisäisesti johdonmukaisia ja keskenään yhtenäisiä. Lisäksi kansalliset valvontaviranomaiset voivat nojautua valvontaprioriteetteihin asettaessaan omia

prioriteettejaan vähemmän merkittävien laitosten valvontaa varten ja määrittäessään niille sopivaa mitoitusta.

4.1.2 Valvontatoimien sopiva mitoitus: pankkikohtainen mitoitus ja vähimmäistoimet

Vakavaraisuusdirektiivin
artiklat 97 ja 99

Valvonnan on oltava riskiperusteista ja valvottavan laitoksen luonteeseen nähden oikeasuhteista. Kumpikin näkökohta on otettava huomioon, kun yhteisen pankkivalvonnan resursseja kohdistetaan yksittäisten laitosten valvontaan. Erityyppiset laitokset tarvitsevat siis eritasoista valvontaa, ja valvontatoimien tiheys ja intensiteetti määräytyvät laitoksen luonteen mukaan. Valvonnan mitoitus kytkeytyy suoraan laitoksen riskiprofiiliin.

Kunkin merkittävän laitoksen valvonnan mitoitusta määritettäessä otetaan huomioon kaksi ulottuvuutta.

Yhtäältä otetaan huomioon kunkin laitoksen koko ja toiminnan monimuotoisuus sekä muita tekijöitä, joiden perusteella laitokset jaetaan luokkiin (esim. luokassa 1 ovat suurimmat ja monimutkaisimmat laitokset).

Toisaalta otetaan huomioon kunkin laitoksen riskipitoisuus. Riskipitoisuutta mitataan yhteisen valvontaryhmän yleisessä riskiarviossaan käyttämällä neliportaisella asteikolla, jossa vähäriskisimmät laitokset saavat pisteluokituksen 1 ja riskipitoisimmat pisteluokituksen 4. Arviointimenettelyä kuvataan tarkemmin osassa 4.6.

Kunkin merkittävän laitoksen valvonnan yleinen mitoitus määräytyy sen koko- ja monimutkaisuusluokan sekä valvonta-arvion mukaisen riskipisteytyksen perusteella: suurten ja riskipitoisten laitosten valvonta on siis intensiivisempää kuin pienten ja vähäriskisten laitosten (ks. [kaavio 13](#)).

Kaavio 13

Merkittävien laitosten valvonnan mitoitus

Lähde: EKP:n pankkivalvonta.

Valvonnan yleisen mitoituksen tarkennukseksi tehdään vielä laitoskohtainen mitoitus, jossa määritetään riskikohtaiset valvontatasot seuraaville kahdeksalle riskiluokalle:

- (i) liiketoimintamalliin liittyvät riskit
- (ii) sisäinen hallinto ja riskienhallinta
- (iii) luottoriski
- (iv) operatiivinen riski
- (v) markkinariski
- (vi) rahoitustoiminnan korkoriski
- (vii) likviditeettiriski
- (viii) vakavaraisuuteen liittyvät riskit.

Riskiluokakohtainen valvonnan mitoitus määritetään valvonta-arvion riskikohtaisten pisteluokitusten mukaan, eli saman merkittävän laitoksen eri riskit voivat edellyttää eritasoista valvontaa. Kunkin laitoksen valvontaohjelman pohjaksi määritetään sekä yleisen riskipitoisuusluokan että riskikohtaisten luokitusten perusteella keskeiset valvontatoimet ja niiden toteutustiheys (valvonnan vähimmäistoimet).

Sekä valvonnan riski- ja vaikutusperusteinen mitoitus että vähimmäistoimien luettelo tarkistetaan ja tarvittaessa päivitetään vuosittain.

4.1.3

Valvontaohjelman laatiminen

Vakavaraisuusdirektiivin
artiklat 97, 98 ja 99

Ohjeet valvojan
arviointiprosessin (SREP)
yhteisistä menettelyistä ja
menetelmistä
(EBA/GL/2014/13)

Merkittävän laitoksen valvontaohjelma sisältää sekä laitoksen ulkopuolella suoritettavat valvontatoimet (vastuussa yhteinen valvontaryhmä) että laitoksen tiloissa suoritettavat valvontatoimet (vastuussa erillinen asiantuntijaryhmä).

Yhteinen valvontaryhmä laatii laitokselle vuosittain valvontaohjelman tiiviissä yhteistyössä valvontaohjelmien suunnittelu- ja koordinoitotoimiston kanssa. Valvontaohjelmaa koostettaessa nojaututaan voimassa oleviin sääntelyvaatimuksiin sekä yhteisen valvontamekanismin valvontakäsikirjaan ja valvontaprioriteetteihin.

Yhteinen valvontaryhmä voi harkintansa mukaan suorittaa koska tahansa myös valvontaohjelmaan kuulumattomia toimia, erityisesti jos ne ovat tarpeen laitoskohtaisen tai yleisen riskitilanteen nopean muuttumisen vuoksi.

Valvontaohjelmaan kuuluu kolmenlaisia jatkuvan valvonnan toimia.

1. **Valvonnan mitoitukseen perustuvat vähimmäistoimet:** riskien perusteellmääritetyt jatkuvan valvonnan toimet, jotka yhteisen valvontaryhmän on vähintään suoritettava. Toimien laajuus ja toteutustiheys riippuvat suoraan laitoksen valvonnan mitoituksesta (ks. osa 4.1.2). Vähimmäistoiimiin sisältyy 1) säännöllisesti suoritettavia ydintoimia (kuten valvojan arviointiprosessi),

2) perusteellisia tarkastuksia, joissa analysoidaan jotakin yhteisen valvontaryhmän määrittämää erityistä ongelma-alueita, ja 3) suoraan valvontaprioriteeteista juontuvia aihepiirikohtaisia selvityksiä ja analyyssejä.

2. **Muut säännölliset valvontatoimet**, jotka liittyvät **organisatorisiin**, hallinnollisiin tai oikeudellisiin vaatimuksiin ja jotka voidaan suunnitella ennalta. Näiden toimien laajuus ja toteutustiheys määritetään keskitetysti.
3. **Täydentävät toimet**, joita yhteinen valvontaryhmä kaavailee toteuttavansa resurssiensa rajoissa vähimmäistoimien lisäksi, jotta valvontaohjelma saadaan sovitettua mahdollisimman hyvin valvottavan ryhmittymän tai laitoksen erityispiirteisiin (esim. lisäkokoukset tai tiettyjen vastuiden arviointi).

Seuraavat paikalla suoritettavat valvontatoimet kuuluvat niin ikään valvontaohjelman piiriin:

1. **Paikalla tehtävät tarkastukset** toteutetaan yhteisen valvontaryhmän pyynnöstä laitoksen riskien pohjalta ja sopivassa suhteessa laitoksen toimintaan.
2. **Sisäisen mallin tarkastuksissa** arvioidaan sisäiset mallit, joiden käytölle valvottava laitos on hakenut yhteisen valvontaryhmän hyväksyntää.

Valvontaohjelman toteutuksessa noudatetaan ennalta määriteltyä aikataulua, ja toteutusta seurataan.

Kunkin vuoden alussa yhteinen valvontaryhmä toimittaa valvottavalle laitokselle pelkistetyn valvontaohjelman. Siitä käyvät ilmi vuodelle suunnitellut tärkeimmät (paikalla tai muualla suoritettavat) valvontatoimet, jotka edellyttävät laitokselta suoraa osallistumista.

Valvontaohjelmaa on mahdollista muuttaa kesken vuottakin, jos tilanne kehittyy odottamattomalla tavalla.

Yhteisen valvontaryhmän eteen tulee ajoittain myös **valvontaohjelmaan kuulumattomia tehtäviä**, joita ei ole mahdollista ennakoida. Tällaisia tehtäviä ovat esimerkiksi johdon jäsenten sopivuus- ja luotettavuusarviointit sekä kriisitilanteiden hoitoon, yritysostoihin tai riskien odottamattomaan kasvuun liittyvät tehtävät.

4.2 Riskianalyysit keskeisten riskien ja heikkouksien määrittämiseksi ja arvioimiseksi

Valvottavien laitosten keskeisten riskien ja heikkouksien kartoittaminen ja arviointi ovat keskeisessä osassa EKP:n pankkivalvontatyössä. Niiden pohjalta määritellään valvontaprioriteetit, ja ne ohjaavat myös yhteisten valvontaryhmien päivittäistä työtä. Sen lisäksi, että EKP kartoittaa ja seuraa kehittyviä ja vallitsevia riskejä (ks. osa 4.2.1), se myös tekee perusteellisia analyyssejä ja aihepiirikohtaisia selvityksiä valikoiduista aiheista (ks. osat 4.2.2 ja 4.5.3), suorittaa stressitestejä

(ks. osa 4.2.3) sekä analysoi valmisteilla olevien sääntelymuutosten vaikutuksia (ks. osa 4.2.4).

4.2.1

Kehittyvien riskien kartoittaminen

YVM-asetuksen artiklat 3, 4 ja 10

Jotta pankkivalvojat voivat onnistua työssään, heidän on ehdottoman tärkeää arvioida valvottavien laitosten keskeisiä riskejä ja varsinkin pyrkiä tunnistamaan uudet, vasta kehittymässä olevat riskit mahdollisimman varhaisessa vaiheessa. Riskien analysointi toimii myös lähtökohtana säännölliselle strategiselle suunnittelulle, jossa määritellään valvontaprioriteetit. Tarvittavista vertailuanalyyseista ja yhteisen pankkivalvonnan piiriin kuuluvien laitosten keskeisten riskien ja heikkouksien yleisestä arvioinnista vastaa EKP:n riskianalyyssitoimisto, jonka vastuulla on

1. kehittyvien riskien kartoittaminen ja riskitilanteen muutosten seuranta yhteisessä valvontamekanismissa
2. perusteellisten vertailuanalyysien toteuttaminen eri muodoissa ja tiheyksillä kaikista olennaisista riskiluokista ja aiheista
3. yhteisten valvontaryhmien ja muiden yksiköiden valvontatyön tukeminen antamalla asiantuntija-apua ja muunlaista tukea (kuten seuranta- ja analyysivälineiden kehittäminen ja toteutus, vertailuanalyysien laatiminen keskeisistä riskialueista ja asiantuntija-avun antaminen riskianalyyseissa).

Yhteisessä pankkivalvonnassa etuna on, että riskianalyyseissa pystytään hyödyntämään sekä suoraan yhteisillä valvontaryhmillä olevaa laitospohtaista tietoa että EKP:n muiden yksiköiden tuottamia analyysieja, kuten makrovakausanalyysieja (ks. osa 2.4.1).

Riskianalyyssitoimisto suorittaa vuosittain kattavan riskiarvion tiiviissä yhteistyössä kansallisen asiantuntijaverkoston ja kansallisten valvontaviranomaisten vastaavien toimintojen kanssa. Arvioinnin ja muun analyttisen työn tulokset välitetään säännöllisesti yhteisille valvontaryhmille.

Vallitsevien riskien ja heikkouksien analyysin tulokset otetaan huomioon yhteisen pankkivalvonnan yleisessä strategisessa suunnittelussa, ja ne vaikuttavat sitä kautta myös laitospohtaisiin yleisiin valvontaohjelmiin (ks. osa 4.1). Niiden täydennykseksi tehdään perusteellisia analyysieja (ks. osa 4.2.2), stressitestejä (ks. osa 4.2.3), vaikutusanalyysieja voimassa tai tulossa olevasta sääntelystä (ks. osa 4.2.4) sekä aihepiirikohtaisia analyysieja valikoiduista aiheista (ks. osa 4.5.3).

4.2.2

Perusteelliset analyysit

EKP:n riskianalyyssitoimisto suorittaa perusteellisia analyysieja valikoiduista kaikkia valvottavia laitoksia koskevista aiheista ja erityisesti riskikartoituksessa havaituista keskeisistä riskeistä. Analyysit voivat edellyttää myös erityistä tiedonkeruuta.

YVM-asetuksen artiklan 4
kohdan 1 alakohhta f

Vakavaraisuusdirektiivin
artikla 100

EPV-asetuksen johdanto-osan
kappale 43 ja artikkelit 21, 22
ja 32

Perusteellisen analyysin pohjalta laaditaan yleensä sekä vertailuraportti että laitoskohtaisia välineitä, kuten vertailuarvoja, joihin yhteiset valvontaryhmät voivat tukeutua jatkuvassa valvonnassa.

4.2.3

Stressitestit

Stressitestit ovat keskeinen väline yksittäisen riskin tai riskiyhdistelmän mittaamiseksi eri häiriöskenaarioissa. Yhteisen pankkivalvonnan piiriin kuuluvien merkittävien laitosten stressitestaamiseen liittyvistä keskitetyistä tehtävistä vastaa EKP:n riskianalyyssitoimisto. Se huolehtii erityisesti vakavaraisuusdirektiivissä säädettyjen vuotuisten stressitestien toteuttamisesta valvojan arviointiprosessin tueksi sekä koordinoi laitosten osallistumista EU:n laajuisiin stressitesteihin, joita EPV järjestää ja koordinoi.

Tähän työhön kuuluu muun muassa testeissä käytettävien menetelmien ja lomakkeiden laatiminen, laitosten stressitestitulosten varmistamisessa käytettävien laadunvarmistusmenetelmien strateginen suunnittelu ja toteutus sekä käytettävien mallien ja tietotekniikkainfrastruktuurin kehitystyön valvonta. Riskianalyyssitoimisto tekee työssään tarpeen mukaan yhteistyötä EKP:n muiden yksiköiden, EPV:n ja/tai kansallisten valvontaviranomaisten kanssa.

Mikrotason stressitesteihin liitetään täydennykseksi usein makrotason ulottuvuus, jotta pystytään mittaamaan kerrannais- ja verkostovaikutuksia. Kerrannaisvaikutus voi syntyä esimerkiksi siten, että stressiskenaarioon sisältyvä toimintaympäristön heikkeneminen vaikuttaa luotonantoon epäsuotuisasti. Verkostovaikutus voi syntyä tällaisessa skenaariossa esimerkiksi laitosten välisistä rahoitus- tai luotonantokytköksistä. Sekä kerrannais- että verkostovaikutuksia mitataan useimmiten makro- ja rahoitusvakausanalyyseja varten kehitetyillä keskitetyillä malleilla. Niillä täydennetään mikrovakaustestejä, joissa pankit yleensä käyttävät omia mallejaan ja mittaavat etenkin niitä riskejä, joille ne ovat erityisen alttiina. Eri laitosten stressitestitulosten vertailukelpoisuus on tärkeää, sillä tulokset otetaan huomioon valvojan arviointiprosessissa.

Järjestelmän laajuisiin stressitesteihin liittyvien tehtävien lisäksi EKP:n riskianalyyssitoimisto laatii herkkyyssanalyyseja ja muita laadullisia arvioita pankkivalvonnan päätöksenteon tueksi.

4.2.4

Määrälliset vaikutusarvioinnit

Yhteisen pankkivalvonnan piirissä olevien laitosten riskien kartoittamiseen ja seurantaan kuuluu myös voimassa olevien mikro- ja makrovakausvaatimusten noudattamisen ja valmisteilla olevien sääntelyhankkeiden arviointi.

EKP:n riskianalyyssitoimisto osallistuu säännöllisiin seuranta-arviointeihin, joissa määritetään, noudattavatko valvottavat laitokset voimassa ja tulossa olevia mikro- ja makrovakausvaatimuksia, ja lisäksi se arvioi valikoitujen valvonta- ja sääntelyhankkeiden vaikutuksia.

Tyypillisimmillään riskianalyysitoimisto siis laatii säännöllisiä raportteja valvottavien laitosten riskiprofiilista ja vaikutusanalyysseja valvontapolitiikkaan liittyvistä kysymyksistä.

4.3 Valvontatietojen keruu

Valvonnan tueksi tarvitaan olennaisia tietoja riippumatta siitä, tapahtuuko valvonta laitoksen vai valvojan tiloissa. Tietojen ja tilastojen saatavuus ja vaihto ovatkin olennaisessa osassa EKP:n ja kansallisten valvontaviranomaisten toimien koordinoinnissa ja yhteydenpidossa valvottavien yhteisöjen kanssa.

Tietojen keruu lähtee valvojen tietotarpeiden määrittämisestä. Niiden pohjalta luodaan tarkoituksenmukaiset menettelyt, joilla tiedot kerätään valvottavilta yhteisöiltä, sekä laadunvarmistusmenettely, joilla EKP ja kansalliset valvontaviranomaiset varmistavat, että kerätyt tiedot täyttävät vähimmäisvaatimukset.

Raportointitarpeiden määrittäminen

Yhteiset valvontaryhmät tarvitsevat jatkuvaa valvontaa varten ajoissa kaikki olennaiset tiedot valvomistaan yhteisöistä.

Tietoja kerätään pääasiassa **säännöllisen lakisääteisen raportoinnin** avulla. Siinä kerätään säännöllisin väliajoin suuri määrä tietoja ja tilastoja valvottavien yhteisöjen taloudellisesta tilanteesta ja vakavaraisuudesta käyttäen vakiolomakkeita. Lisäksi voidaan tarvittaessa järjestää **täydentäviä tiedonkeruita** erityisten tietotarpeiden täyttämiseksi.

EKP:n riskianalyysitoimisto ja menettelyjen ja standardien kehittämistoimisto kartoittavat valvontatietotarpeita tiiviissä yhteistyössä yhteisten valvontaryhmien kanssa ja koordinoivat näiden tarpeiden kirjaamista lainsäädäntöön raportointivaatimuksiksi.

Oikeus asettaa raportointivaatimuksia perustuu YVM-asetukseen, jossa todetaan, että "jotta EKP voisi hoitaa tehtävänsä tehokkaasti, sillä olisi oltava oikeus vaatia kaikki tarvittavat tiedot sekä suorittaa tutkimuksia ja paikalla tehtäviä tarkastuksia tarvittaessa yhteistyössä kansallisten toimivaltaisten viranomaisten kanssa".

Asetuksessa todetaan edelleen, että EKP voi vaatia sekä oikeushenkilöitä että luonnollisia henkilöitä "toimittamaan kaikki tiedot, jotka ovat tarpeen tällä asetuksella sille annettujen tehtävien hoitamiseksi, mukaan lukien tiedot, jotka toimitetaan säännöllisin väliajoin ja määritellyissä muodoissa valvontatarkoituksissa tai niihin liittyvissä tilastointitarkoituksissa [...]. Kun EKP saa tietoja suoraan [...] tarkoitetuilta oikeushenkilöiltä tai luonnollisilta henkilöiltä, se antaa nämä tiedot asianomaisten kansallisten toimivaltaisten viranomaisten käyttöön". YVM-kehysasetuksen mukaan EKP voi vaatia valvottavia yhteisöjä antamaan ylimääräisiä valvontatietoja aina kun sellaiset tiedot ovat tarpeen, jotta EKP voi hoitaa sille annettuja valvontatehtäviä.

Vakavaraisuusasetuksen
artiklat 6, 24, 99, 100, 101,
394, 415 ja 430

YVM-asetuksen artikla 10 ja
johdanto-osan kappale 47

YVM-kehysasetuksen
artiklat 139, 140 ja 141

Vakavaraisuusvalvontaan
liittyvää raportointia koskevat
tekniset
täytäntöönpanostandardit
(asetus (EU) N:o 680/2014)

EKP:n asetus valvontaan
liittyvien rahoitustietojen
raportoinnista (EKP/2015/13)

EPV-raportoinnin lomakkeita,
määritelmiä ja
tietotekniikkaratkaisuja
koskevat tekniset
täytäntöönpanostandardit
(asetus (EU) N:o 2016/2070)

EKP:n päätös valvottavien
yhteisöjen kansallisille
toimivaltaisille viranomaisille
ilmoittamien valvontatietojen
toimittamisesta EKP:lle
(EKP/2014/29)

EKP:n päätös siitä, miten
toimivaltaiset viranomaiset
raportoivat luottolaitosten
varainhankintasuunnitelmat
EKP:lle (EKP/2017/21)

EKP voi myös määrittää ilmoitettavat tietoluokat sekä asianomaisten tietojen toimittamisessa noudatettavat menettelytavat, muodot, tiheyden ja määrääjat.

Raportointia on kahdenlaista:

- (i) säännöllinen lakisääteinen raportointi, joka perustuu EU:n asetukseen, EPV:n ohjeisiin tai EKP:n asetukseen tai päätökseen
- (ii) erityisraportointi valvontapäätökseen perustuvan täydentävän tiedonkeruun yhteydessä.

Säännöllinen raportointi

EPV:n ohjeet
varainhankintasuunnitelmista
(EBA/GL/2014/04)

EPV-raportoinnin lomakkeita,
määritelmiä ja
tietotekniikkaratkaisuja
koskevat tekniset
täytäntöönpanostandardit
(asetus (EU) N:o 2016/2070)

Komission täytäntöönpanoasetus, jolla valvontatietojen raportointia koskevat **tekniset täytäntöönpanostandardit** on saatettu lainvoimaisiksi, sisältää yksityiskohtaiset raportointivaatimukset, joita laitosten on noudatettava ilmoittaessaan omia varoja koskevia tietojaan ja rahoitustietojaan (kuten COREP- ja FINREP-tiedot sekä maksuvalmiutta, pysyvää varainhankintaa, suuria asiakasriskejä ja omavaraisuusastetta koskevat tiedot). Täytäntöönpanostandardeissa on määritelty tarkasti, missä laajuudessa ja muodossa, millä tiheydellä ja aikataululla ja minkä määritelmien mukaan vakavaraisuusasetuksessa vaaditut tiedot on raportoitava, jotta valvojat voivat hyödyntää niitä analyyseissään. Raportointia varten onkin laadittu valmiit lomakkeet, joilla laitosten on toimitettava vaaditut tiedot maansa kansalliselle valvontaviranomaiselle. Täytäntöönpanostandardit ovat EU:n laajin yksittäinen raportointivaatimuskokonaisuus luottolaitosten ja sijoitusyhtiöiden valvontaa varten. Lisävaatimuksia on asetettu varainhankintasuunnitelmia koskevilla EPV:n ohjeilla ja vertailusalkkuja koskevilla teknisillä täytäntöönpanostandardeilla.

Täytäntöönpanostandardien raportointivaatimuksia on laajennettu **valvontaan liittyvien rahoitustietojen raportoinnista annetulla EKP:n asetuksella**, jolla konsolidoitujen rahoitustietojen yhdenmukainen säännöllinen raportointi on ulotettu koskemaan myös kansallisia tilinpäätössääntöjä noudattavia laitoksia ja yksittäisinä yhteisinä raportoivia (esim. mihinkään ryhmittymään kuulumattomia) laitoksia. Näin varmistetaan eri maissa sijaitsevien laitosten raportointien tietojen yhtenäisyys ja parannetaan niiden vertailtavuutta.

EKP:ssä riskianalyysitoimisto vastaa valvojien tiedonkeruutarpeiden määrittämisestä ja niiden kirjaamisesta EKP:n säädöksiin raportointivaatimuksiksi, ja pankkivalvontatilastotoimisto organisoii tietojen keruun sekä tilastojen kokoamisen ja jakelun.

Erityisraportointi täydentävän tiedonkeruun yhteydessä

EKP suorittaa tarpeen mukaan täydentäviä tiedonkeruita sellaisten valvontatietojen saamiseksi, joita säännöllinen lakisääteinen raportointi ei sisällä.

Valvojan arviointiprosessin tietotarpeita varten on esimerkiksi kehitetty **lyhyen aikavälin tiedonkeruu**, joka on räätälöity pilarin 2 vaatimusten määrittämistä varten. Siinä merkittävät laitokset raportoivat korkeimmalla konsolidointitasolla, minkä lisäksi mukana on jokunen tytäryhtiö, jonka yhteinen valvontaryhmä on määrittänyt raportointivelvolliseksi YVM-asetuksen artiklan 10 nojalla. Tiedonkeruusta tehdään EKP:n päätös, joka annetaan tiedoksi laitoksille. Lyhyen aikavälin tiedonkeruun raportointivaatimukset tarkistetaan vuosittain ennen valvojan arviointiprosessin käynnistymistä, jotta kerättävät tiedot vastaavat varmasti valvojen tarpeita.

Lyhyen aikavälin tiedonkeruussa noudatetaan suhteellisuusperiaatetta. Vaadittavien tietojen määrä riippuu siis laitoksen monimutkaisuudesta, ja useimmissa lomakkeissa on kohtia, jotka pienemmät laitokset voivat jättää raportoimatta. Lisäksi raportoitujen tietojen laadusta tehdään kunkin tiedonkeruun yhteydessä yleensä kaksi raporttia: alustava raportti pian raportoinnin määräajan jälkeen ja yhteenvetoraportti kuudesta kahdeksaan viikkoa määräajan jälkeen, jolloin tietojen katsotaan olevan lähes lopullisia. Jotta valvojat ehtivät käsitellä ja validoida kerätyt tiedot, he pääsevät niihin käsiksi viidestä kymmeneen työpäivää raportoinnin jälkeen. Tietoja ja indikaattoreita päivitetään viikoittain tai pyynnöstä useamminkin sitä mukaa, kun tietoja toimitetaan uudelleen.

EKP kerää **täydentäviä tietoja** myös esimerkiksi palkitsemisjärjestelyistä sekä laitoksista, joilla on runsaasti järjestämättömiä saamisia. Lisäksi voidaan tarpeen mukaan asettaa **laitoskohtaisia raportointivaatimuksia**. Pankkivalvonnan menettelyjen ja standardien kehittämistoimisto ja riskianalyysoimisto määrittävät raportointivaatimukset ja -muodon ja toteuttavat tiedonkeruun yhteistyössä EKP:n pankkivalvontatilastotoimiston kanssa. Täydentävät tiedonkeruut pyritään sovittamaan yhteen vakavaraisuusvalvontaan liittyvien tietojen raportointia koskevissa teknisissä täytäntöönpanostandardeissa määritettyjen kulloistenkin vaatimusten kanssa, sillä ne muodostavat tiedonkeruulle vankan yhdenmukaisen perustan. EKP hyödyntää täytäntöönpanostandardeja laajamittaisesti. Se varmistaa aina ensin, ovatko sen tarvitsemat tiedot valmiiksi saatavilla täytäntöönpanostandardien mukaisessa muodossa tai jossakin muussa EU:n tasolla sovitussa muodossa, jotta vältetään päällekkäinen raportointi ja pidetään valvottavien laitosten raportointitaakka mahdollisimman pienenä.

EKP:n aikomuksena on keskipitkällä ja pitkällä aikavälillä ehdottaa vakavaraisuusvalvontaan liittyvien tietojen raportointia koskeviin teknisiin täytäntöönpanostandardeihin muutoksia, joiden avulla voidaan vähentää täydentävien tiedonkeruiden tarvetta.

EPV:n ohjeet
varainhankintasuunnitelmista
(EBA/GL/2014/04)

Vakavaraisuusvalvontaan
liittyvää raportointia koskevat
tekniset
täytäntöönpanostandardit
(asetus (EU) N:o 680/2014)

Vertailusalkkuja koskevat
tekniset sääntelystandardit
(asetus (EU) N:o 2017/180)

Valvontatietojen käsittely

Kukin valvottava laitos toimittaa vakavaraisuusvalvontaan liittyvää raportointia koskevien teknisten täytäntöönpanostandardien ja valvontaan liittyvien rahoitustietojen raportoinnista annetun EKP:n asetuksen nojalla raportoitavat tiedot sekä muut lakisääteisesti raportoitavat tiedot kotimaansa kansalliselle valvontaviranomaiselle, joka toimittaa tiedot edelleen EKP:lle. EKP:n pankkivalvontatilastotoimisto vastaa tietojen keruusta kansallisilta valvontaviranomaisilta. Vakavaraisuusvalvontaan liittyvää raportointia koskevien teknisten täytäntöönpanostandardien nojalla raportoidut ns. ITS-tiedot (myös laajennetun FINREP-raportoinnin tiedot) viedään pankkivalvonnan tietojärjestelmään (SUBA) XBRL-muodossa. Jos tietojen vienti onnistuu (eli tiedosto täyttää EPV:n ja EKP:n vaatimukset), SUBA-järjestelmä tekee niille automaattisesti kattavat validointitarkastukset.

Validointitarkastukset tehdään kahdessa vaiheessa. Ensiksi tietojen johdonmukaisuus ja paikkansapitävyys tarkastetaan moduuli kerrallaan XBRL-validointisäännöillä, jotka [EPV julkaisee säännöllisin väliajoin](#). Toiseksi EKP tekee aukottomuustarkastuksia, joissa varmistetaan, että vaadittuja lomakkeita ei puutu eikä mukana ole moduuliin kuulumattomia lomakkeita. Samoja toimitus- ja laadunvarmistusmenettelyjä noudatetaan myös silloin, kun toimitetaan korjattuja tietoja. EKP:n laadunvarmistusjärjestelyihin kuuluu lisäksi muitakin tarkastuksia.

Säännöllisissä lakisääteisissä tiedonkeruissa raportoituja tietoja jaetaan sekä ulkoisesti että sisäisesti. Ulkoisessa jakelussa tietoja toimitetaan EPV:lle, joka julkaisee verkkosivuillaan valikoitujen laitosten ITS-tiedot. EPV:n päätöksen mukaisesti kansalliset valvontaviranomaiset lähettävät tähän otokseen kuuluvien laitosten raportoitavat tiedot välittömästi eteenpäin EPV:lle. Kansalliset valvontaviranomaiset toimittavat tiedot eteenpäin porrastetusti, jotta tietoja ei toimitettaisi päällekkäin sekä EKP:lle että EPV:lle ja jotta kansallisten viranomaisten, EKP:n ja EPV:n tietokannat olisivat täysin yhdenpitävät.

Sisäisessä jakelussa SUBA-järjestelmään viedyt ITS-tiedot saatetaan eri muodoissa ja eri välineillä yhteisen pankkivalvonnan sisäiseen käyttöön. Kunkin päivän aikana SUBA-järjestelmään viedyt (merkittävien laitosten ja [tarkinta valvontaa edellyttävien vähemmän merkittävien laitosten](#)) tiedot muunnetaan seuraavana yönä moduuleittain Excel-taulukoiksi ja tallennetaan pankkivalvonnan tiedonhallintajärjestelmään. Näin tiedot ovat valvojien käytössä vuorokauden kuluessa siitä, kun EKP on vastaanottanut ne. Lisäksi laitoksen kaikki riski-indikaattorit päivitetään aina kun SUBA-järjestelmään on viety yksikin tietomoduli, joka vaikuttaa indikaattorien laskentaan.

Tietojen laadun arviointi

Asianmukaisten ja laadukkaiden tietojen saatavuus on ensisijaisen tärkeää sekä laitoksille itselleen että valvojille. Asianmukainen riskiperusteinen päätöksenteko ja kunnollinen riskienhallinta edellyttävät, että tiedot ovat laadukkaita ja riskit pystytään

määrittämään koko yrityksen tasolla. Kansalliset valvontaviranomaiset vastaavat alustavasta tietojen laadun arvioinnista. Ne suorittavat joukon yhdenmukaistettuja validointitarkastuksia (esim. EPV:n XBRL-validointisäännöt ITS-tiedoille) sekä käyttävät tarvittaessa täydentäviä menetelmiä tietojen laadun parantamiseksi. Tietojen toisen vaiheen laatuarvioinnista vastaa EKP. Osa sen suorittamista lisätarkastuksista – esimerkiksi vertailuanalyysit, uskottavuustarkastukset ja maiden väliset vertailut – voidaan tehdä vasta koko tietojoukolla. Jos toisen vaiheen arvioinnissa todetaan, että laitoksen toimittamissa tiedoissa on virheitä tai tiedot eivät ole uskottavia, kansallinen valvontaviranomainen on yhteydessä laitokseen ja seuraa ongelmien korjaamista.

EKP arvioi tietojen laatua seuraavilla kriteereillä.

- **Tarkkuus:** miten tarkasti raportoitu arvo kuvastaa tarkoitettua käsitettä. Valvontatilastoissa tarkkuudella tarkoitetaan sitä, että raportoiduissa arvoissa ei ole virheitä ja kukin arvo vastaa täsmälleen tarkoitettua käsitettä.
- **Luotettavuus:** miten hyvin alun perin raportoidut arvot vastaavat tarkistettuja arvoja. Vastaavuutta arvioidaan vertaamalla uudelleen toimitettuja tietoja alkuperäisiin tapauksissa, joissa merkittävän uudelleentoimituksen tunnusmerkit täyttyvät.
- **Aukottomuus:** onko kaikki vaaditut tiedot raportoitu. Aukottomuustarkastusten avulla selvitetään, puuttuuko tietoja.
- **Johdonmukaisuus:** ovatko eri tietojoukot (esim. eri lomakkeiden tiedot) keskenään johdonmukaisia ja vastaavatko ne laitoksen virallisia tietoja ja muita julkaistuja tietoja.
- **Uskottavuus:** ovatko tiedot uskottavia ja onko niiden joukossa äärihavaintoja. Raportoituja arvoja verrataan kyseessä olevien muuttujien aikasarjoihin sen arvioimiseksi, poikkeavatko arvot merkittävästi tavanomaisesta tai ovatko ne huomattavan suuria tai pieniä verrattuna vastaaviin laitoksiin.
- **Täsmällisyys:** saako EKP tiedot kansalliselta valvontaviranomaiselta määräaikaan mennessä, ja jos ne viivästyvät, kuinka paljon määräajan jälkeen EKP saa tiedot.

EKP:n tilastoinnin pääosasto laatii näiden kriteerien pohjalta erilaisia seurantamittareita ja -raportteja, esimerkiksi neljännesvuosittaisen ITS-tietojen laaturaportin kustakin merkittävästä laitoksesta. Se toimittaa laaturaportit myös kansallisten valvontaviranomaisten käyttöön ja pitää ne ajan tasalla laadun kehityksestä. Varsinaisesti laaturaportit osoitetaan kuitenkin kunkin laitoksen yhteiselle valvontaryhmälle. Jos tietojen laadussa on raportin mukaan merkittäviä puutteita tai jos yhteinen valvontaryhmä toteaa analyysinsä pohjalta, että lakisääteisiä vaatimuksia on rikottu, valvontaryhmä ryhtyy valvontatoimiin. Valvontatoimena voi olla esimerkiksi laitokselle osoitettu toimenpidekirjelmä tai tapaaminen laitoksen johdon kanssa. Yhteinen valvontaryhmä voi myös ehdottaa, että valvontaelin ja EKP:n neuvosto käyttävät [valvontavaltuuksiaan](#). Laaturaporttien

tulokset otetaan todennäköisesti huomioon myös arvioitaessa laitoksen riskejä jatkoanalyysia varten.

4.4 Ylimmän hallintoelimen jäsenten sopivuuden ja luotettavuuden arviointi

4.4.1 Tavoitteet

Kullakin laitoksella on oltava sen tehtävien hoitamiseen sopivat johtajat, ja ylimmän hallintoelimen koostumuksen on tuettava laitoksen tehokasta hallintoa ja tasapainoista päätöksentekoa. Näin edistetään paitsi laitoksen oman toiminnan turvallisuutta ja vakautta myös yleistä luottamusta euroalueen pankkien ja rahoitussektorin hallintoon.

Valvottavilla laitoksilla itsellään on päävastuu siitä, että ylimpään hallintoelimeen valitaan ja nimitetään sopivia ja luotettavia henkilöitä. Niiden tulee itse tehdä ylimmän hallintoelimen jäsenistä tarvittavat arvioinnit, kuten due diligence -arviointi ennen nimitystä ja tarvittaessa myös nimityksen jälkeen (esimerkiksi jos ylimmän hallintoelimen jäsenen tehtävät muuttuvat huomattavasti). Valvottavien laitosten on varmistettava, että arvioitava henkilö noudattaa arvioinnin yhteydessä täyttyä avoimuutta.

4.4.2 Soveltamisala

EKP tekee päätökset kaikkien EKP:n suorassa valvonnassa olevien merkittävien laitosten (luottolaitosten ja rahoitusalan holding- tai sekaholdingyhtiöiden) ylimmän hallintoelimen jäsenten sopivuudesta riippumatta siitä, hoitavatko jäsenet johtotehtäviä (liikkeenjohtoon osallistuvat johtajat) vai valvontatehtäviä (liikkeenjohtoon osallistumattomat johtajat). Toimilupaa tai merkittävän omistusosuuden hankkimista koskevien menettelyjen kohdalla EKP tekee päätökset myös vähemmän merkittävien laitosten ylimmän hallintoelimen jäsenten sopivuudesta. Vähemmän merkittävien luottolaitosten tavanomaiset hallintoelimen jäsennimitykset (eli nimitykset, jotka eivät sisälly toimilupaa tai merkittävän omistusosuuden hankkimista koskevaan menettelyyn) ovat kansallisten toimivaltaisten viranomaisten vastuulla.

EKP:n vastuulla on varmistaa, että merkittävät laitokset noudattavat vakaita hallintojärjestelyjä koskevia vaatimuksia ja erityisesti laitoksen johtamisesta vastaavia henkilöitä koskevia sopivuus- ja luotettavuusvaatimuksia. EU:n lainsäädännössä nimenomaisesti mainittujen hyväksyntävaltuuksien lisäksi EKP:llä voi olla kansallisen lainsäädännön nojalla välitön toimivalta hyväksyä keskeisistä toiminnoista vastaavien henkilöiden nimityksiä kunkin maan lainsäädännön mukaisin edellytyksin ja rajoituksin.

4.4.3

Oikeusperusta

Vakavaraisuusasetus

Vakavaraisuusdirektiivin
artiklat 88, 91 ja 121

YVM-asetuksen artiklat 4, 6
ja 9

EKP:n soveltaa valvontatehtäviensä hoitamiseksi kaikkea asiaa koskevaa EU:n lainsäädäntöä, ja silloin kun kyse on direktiiveistä, myös niiden kansallisia täytäntöönpanosäädöksiä. Sopivuutta ja luotettavuutta koskevat vaatimukset on lueteltu vakavaraisuusdirektiivissä. Siihen on kirjattu vaatimusten olennainen sisältö, mutta ei yksityiskohtaisia kriteereitä eikä tarkkaa hyväksymismenettelyä (esim. tarvitaanko valvontaviranomaiselta ennakko hyväksyntä nimitykselle vai toimitetaanko sille ilmoitus nimityksestä jälkikäteen).

Sopivuutta ja luotettavuutta koskevia päätöksiä tehdessään EKP siis soveltaa vakavaraisuusdirektiivin kansallisten täytäntöönpanosäädösten olennaisia sopivuus- ja luotettavuusvaatimuksia. Koska vakavaraisuusdirektiiviin on kirjattu vain yhteiset vähimmäisvaatimukset, se on euroalueen eri maissa saatettu osaksi kansallista lainsäädäntöä eri tavoin. Joissakin jäsenvaltioissa on myös käytössä direktiivin vaatimukset ylittäviä vaatimuksia.

Kansallisen lainsäädännön lisäksi EKP noudattaa myös EPV:n ohjeita sopivuusarvioinnista ja sisäisen hallinnon järjestämisestä. Ohjeet mahdollistavat myös kansallisten valvontaviranomaisten ja EKP:n tekemät lisätarkennukset vaatimuksiin. EKP ottaa sopivuus- ja luotettavuusarvioinneissaan huomioon EPV:n ohjeissa käytetyt määritelmät ja käsitteet.

Laitosten ylimmän hallintoelimen jäsenten sopivuutta arvioidessaan kansallisten valvontaviranomaisten on sovellettava sääntelyvaatimuksia käytännössä. Jotta vaatimuksia varmasti sovelletaan yhdenmukaisesti, tarvitaan paitsi selkeitä periaatteita niiden tulkinnasta myös yhteisiä valvontakäytäntöjä ja -menettelyjä.

EKP onkin kehittänyt yhdessä kansallisten valvontaviranomaisten kanssa sopivuus- ja luotettavuuskriteerejä koskevia periaatteita sekä valvontakäytäntöjä ja -menettelyjä, jotta olisi selvää, miten vakavaraisuusdirektiivin vaatimuksia ja EPV:n ohjeita tulee missäkin tilanteessa soveltaa. Periaatteet ovat EPV:n ohjeiden mukaisia, ja EKP:n ja kansallisten valvontaviranomaisten tulisi toimia niiden mukaan, jos kansallisessa velvoittavassa lainsäädännössä ei säädetä toisin. Kansalliset valvontaviranomaiset ovat sitoutuneet tulkitsemaan ja kehittämään kansallista lainsäädäntöä mahdollisimman pitkälti näiden periaatteiden mukaisesti.

Näitä EKP:n periaatteita ja valvontakäytäntöjä kuvataan tarkemmin EKP:n pankkivalvontasivuilla julkaistussa [Sopivuuden ja luotettavuuden arviointioppaassa](#).

4.4.4

Arviointiperusteet

Ylimmän hallintoelimen jäsenten sopivuus- ja luotettavuusarvioinnissa tarkastellaan viittä kriteeriä: kokemus, maine, eturistiriidat ja riippumattomuus, riittävä aika tehtävien hoitamiseen sekä sopivuus kokonaisuuden kannalta.

Sopivuus- ja luotettavuusarvioinnin kaikissa vaiheissa noudatetaan suhteellisuusperiaatetta. Se tarkoittaa, että sopivuuskriteerit olisi aina mitoitettava

yhteisön koon ja sen toiminnan luonteen, laajuuden ja monimutkaisuuden sekä kyseessä olevan johtotehtävän mukaan. Suhteellisuusperiaate ei saa johtaa sopivuuskriteereistä tinkimiseen, mutta sen nojalla arviointimenettelyssä ja sopivuuskriteereiden soveltamisessa on tilaa tapauskohtaiselle harkinnalle (esimerkiksi sen suhteen, kuinka paljon ja minkä alan tietoja, taitoja ja kokemusta edellytetään ja paljonko aikaa ylimmän hallintoelimen jäsenen tulee voida käyttää johto- tai valvontatehtäviensä hoitamiseen). Sopivuus- ja luotettavuusarvio perustuukin aina tapauskohtaiseen analyysiin ja valvojien harkintaan.

Kokemus

Ylimmän hallintoelimen jäsenillä on oltava tehtävien hoidossa tarvittavat tiedot, taidot ja kokemus. Termiä ”kokemus” käytetään jatkossa laajassa merkityksessä, ja se kattaa sekä käytännön työ- ja ammattikokemuksen että koulutuksen kautta kertyneet tiedot ja taidot.

Vähimmäisvaatimus on, että kaikilla ylimmän hallintoelimen jäsenillä on oltava koulutuksen kautta hankitut pankkitoiminnan perustiedot ja niiden myötä syntynyt ymmärrys laitoksen toiminnasta ja tärkeimmistä riskeistä. Vaadittavan kokemuksen määrä ja luonne voi vaihdella sen mukaan, hoitaako ylimmän hallintoelimen jäsen johto- vai valvontatehtäviä, erityisesti jos näitä tehtäviä hoitavat eri hallintoelimet. Olennaisten seikkojen – kuten tehtävän luonteen, yhteisön luonteen, koon tai monimutkaisuuden taikka muiden merkityksellisiksi katsottujen tekijöiden – perusteella voidaan tapauskohtaisesti edellyttää myös laajempaa kokemusta.

Maine

Valvottavan laitoksen järkevän ja vakaan hoidon varmistamiseksi ylimmän hallintoelimen jäsenten on aina oltava hyvämaineisia. Koska hyvämaineisuudessa ei ole aste-eroja, suhteellisuusperiaatetta ei sovelleta hyvämaineisuuden vaatimukseen eikä sen arviointiin. Arviointi tulisi siis toteuttaa samalla tavoin kaikkien laitosten kohdalla.

Arvioitava henkilö katsotaan hyvämaineiseksi, jos mistään todettavista seikoista ei muuta johdu eikä ole vartenotettavaa syytä epäillä hänen hyvämaineisuuttaan. Jos arvioitavan henkilön toiminta henkilökohtaisessa elämässään tai työtehtävissään antaa aihetta epäillä hänen kykyään luottolaitoksen järkevään ja vakaaseen hoitoon, valvottavan yhteisön ja/tai arvioitavan henkilön tulisi ilmoittaa siitä toimivaltaiselle viranomaiselle, joka arvioi kyseisten tekijöiden merkittävyyden.

Meneillään olevat ja päättyneet rikos- tai siviilioikeudelliset oikeudenkäynnit saattavat vaikuttaa arvioitavan henkilön ja valvottavan laitoksen maineeseen siinäkin tapauksessa, että oikeusmenettelyyn johtaneet tapahtumat ovat sattuneet eri valtiossa kuin missä arvioitava henkilö on nimitetty tai aiotaan nimittää valvottavan laitoksen ylimmän hallintoelimen jäseneksi. Arvioinnissa on otettava huomioon myös

se, että meneillään olevat oikeudenkäynnit saattavat vaikuttaa myös jäsenen mahdollisuuteen käyttää riittävästi aikaa tehtäviinsä.

Eturistiriidat

Hallintoelinten jäsenten tulisi olla toiminnassaan riippumattomia eli pystyä tekemään luotettavia, puolueettomia ja riippumattomia päätöksiä. Eturistiriidat voivat vaarantaa riippumattomuuden.

Valvottavalla laitoksella tulee olla käytössä hallintomenettelyt eturistiriitojen tunnistamista, julkistamista, rajaamista, hallitsemista ja ennaltaehkäisyä varten. Eturistiriidat voivat olla todellisia, potentiaalisia (kohtuudella ennakoitavissa) tai näennäisiä (suuren yleisön oletamia). Eturistiriitatilanne on kyseessä, jos ylimmän hallintoelimen jäsenen saama etu voi vaikuttaa kielteisesti valvottavan laitoksen etuihin.

Eturistiriita ei välttämättä merkitse, että arvioitavaa henkilöä ei voida pitää sopivana. Niin käy vain, jos eturistiriidasta aiheutuu merkittävä riski eikä eturistiriitaa ole mahdollista estää, rajata tai hallita asianmukaisesti valvottavan laitoksen kirjallisten periaatteiden keinoin.

Jos kansallinen lainsäädäntö sisältää omia muodollisia riippumattomuuskriteerejä ylimmän hallintoelimen riippumattomille jäsenille, myös näitä kriteerejä on noudatettava.

Riittävä aika tehtävien hoitamiseen

Ylimmän hallintoelimen kaikkien jäsenten on voitava käyttää riittävästi aikaa tehtäviensä hoitamiseen laitoksessa. Käytettävissä olevaan aikaan voivat vaikuttaa useat seikat, kuten johtajatehtävien määrä. Tällaisten määrällisten tekijöiden lisäksi myös laadulliset näkökohdat on otettava huomioon arvioitaessa käytettävissä olevan ajan riittävyyttä.

Vakavaraisuusdirektiivin mukaan merkittävän laitoksen ylimmän hallintoelimen jäsenellä voi (muutoin kuin kahdessa poikkeustapauksessa) olla enintään joko yksi liikkeenjohtoon osallistuvan johtajan tehtävä ja kaksi liikkeenjohtoon osallistumattoman johtajan tehtävää tai neljä liikkeenjohtoon osallistumattoman johtajan tehtävää.

Käytettävissä olevan ajan riittävyyden arvioinnissa huomioon otettavia laadullisia seikkoja ovat muun muassa johtotehtävät antaneiden laitosten koko ja tilanne, toiminnan luonne, laajuus ja monimuotoisuus sekä sijoittautumispaikka tai -maa, samoin kuin arvioitavan henkilön muut ammatilliset tai henkilökohtaiset sitoumukset tai tilanteet (esim. meneillään oleva oikeudenkäynti, jossa arvioitava henkilö on osallisena). Myös lisäkoulutus- ja kehitystarpeista johtuvat aikatarpeet sekä poikkeustilanteisiin reagoimiseksi tarvittava aika tulisi ottaa huomioon arvioitaessa, onko tehtävään käytettävissä oleva aika riittävä. Poikkeustilanteita ovat laitokseen

liittyvien kriisitilanteiden lisäksi myös olosuhteet, jotka voivat odottamatta vaikuttaa tehtävän hoitoon käytettävissä olevaan aikaan (esim. oikeudenkäynnit).

Sopivuus kokonaisuuden kannalta

Valvottavan laitoksen on ensi kädessä itse tunnistettava mahdolliset puutteet ylimmän hallintoelimensä sopivuudessa kokonaisuutena. Laitoksen on suoritettava itsearviointi esimerkiksi sopivuusarviointitaulukon avulla. Puutteet tulee raportoida yhteiselle valvontaryhmälle keskustelun pohjaksi, sillä ylimmän hallintoelimen soveltuvuus kokonaisuutena kuuluu hallinnon jatkuvan valvonnan piiriin. Sopivuus- ja luotettavuusarvioinnissa on otettava huomioon myös se, onko arvioitava henkilö sopiva kokonaisuuden kannalta.

Arviointiprosessi

EKP tekee nimityksiin liittyviä päätöksiä vain merkittävien luottolaitosten kohdalla, paitsi jos nimityspäätös sisältyy toimilupaa tai merkittävän omistussuuden hankkimista koskevaan menettelyyn. Niissä päätökset tekee aina EKP riippumatta siitä, onko laitos merkittävä vai vähemmän merkittävä.

Luottolaitos (tai poikkeustapauksissa arvioitava henkilö itse) ilmoittaa nimityksestä kansalliselle valvontaviranomaiselle käyttäen kansallista lomaketta. Kansallinen valvontaviranomainen toimittaa ilmoituksen edelleen EKP:lle. Yhdessä ne keräävät tarvittavat tiedot, toteuttavat arvioinnin ja esittävät yksityiskohtaisen päätösehdotuksen.

Jokaisen sopivuus- ja luotettavuusarvioinnin jälkeen tehdään EKP:n virallinen päätös. Tarvittaessa päätös tulee tehdä kansallisessa lainsäädännössä asetetussa määräajassa. Päätöksessään EKP toteaa, onko arvioitava henkilö tehtävään sopiva ja luotettava. Myönteiseen päätökseen voidaan kuitenkin myös sisällyttää suosituksia, ehtoja tai velvoitteita. Jos sopivuudesta ja luotettavuudesta ei voida varmistua asianmukaisesti näiden toimenpiteiden avulla, on tehtävä kielteinen päätös. EKP:llä on valtuudet erottaa milloin tahansa sellaiset merkittävän valvottavan laitoksen ylimmän hallintoelimen jäsenet, jotka eivät täytä sopivuusvaatimuksia.

EKP:n päätös ilmoitetaan valvottavalle laitokselle (tai poikkeustapauksissa arvioitavalle henkilölle itselleen). Jos kansallisessa lainsäädännössä on nimityksen vahvistamiseen liittyviä erityisvaatimuksia (esim. nimityksen kirjaamisesta asiaankuuluvaan kansalliseen rekisteriin), valvottavan laitoksen ja arvioitavan henkilön on täytettävä myös ne.

Arvioitava henkilö tai valvottava laitos voi pyytää oikaisulautakunnalta päätöksen uudelleen käsittelyä tai viedä asian suoraan Euroopan unionin tuomioistuimen käsiteltäväksi.

4.5 Jatkuva valvonta

Yhteiset valvontaryhmät vastaavat merkittävien laitosten jatkuvasta valvonnasta EKP:n ja kansallisten valvontaviranomaisten aihekohtaisten asiantuntijayksikköjen avustuksella. Osana jatkuvaa valvontaa ne toteuttavat valvontaohjelmaa (ks. osa 4.1) ja vievät läpi valvojan arviointiprosessin (ks. osa 4.6) sekä suosittavat muita säännöllisiä tai kertaluonteisia toimia. Lisäksi valvontaryhmät koordinoivat toimintaa paikalla tehtäviä tarkastuksia hoitavien tarkastusryhmien kanssa sekä pitävät yhteyttä kansallisiin valvontaviranomaisiin.

Yhteiset valvontaryhmät keräävät valvomistaan laitoksista jatkuvasti tietoa ja käyvät niiden kanssa jatkuvaa valvontadialogia.

4.5.1 Tietojen keruu

YVM-asetuksen artiklat 10 ja 11

Yhteinen valvontaryhmä kerää valvomansa laitoksen riskiprofiiliin jatkuvaa arviointia varten määrällisiä ja laadullisia tietoja useista eri lähteistä. Tietojen keruussa yhteinen valvontaryhmä hoitaa keskitetysti yhteydenpidon valvottavaan laitokseen sekä muihin yhteisen valvontamekanismin valvontaviranomaisiin. Valvontaryhmän koordinaattori huolehtii kerättyjen tietojen jakamisesta kaikille asianosaisille. Kaikki tiedot tallennetaan pankkivalvonnan keskitettyihin tiedonhallinta- ja asiakirjahallintajärjestelmiin.

Oikeudellisista ja teknisistä syistä aivan kaikki tiedot eivät kuitenkaan kulje yhteisen valvontaryhmän kautta. Esimerkiksi COREP- ja FINREP-tietojen sekä muiden säännöllisesti raportoitavien määrällisten tietojen keruussa käytetään erillisiä raportointialustoja ja -menettelyjä (ks. osa 4.3).

Yleisesti ottaen EKP voi vaatia valvottavia laitoksia toimittamaan mitä tahansa asiakirjoja – kuten sisäisiä tilastoja ja johdon raportteja (esim. riskiraportteja tai sisäisen tarkastuksen raportteja), strategioita ja liiketoiminta- ja pääomasuunnitelmia – ja antamaan niihin liittyviä kirjallisia tai suullisia selvityksiä. Jos jonkin osa-alueen tai riskin seuranta sitä vaatii, EKP voi käyttää myös muita valvontatoimien yhteydessä keräämiään tietoja sekä ulkopuolisilta tahoilta saatavia tietoja.

4.5.2 Jatkuva valvontadialogi

Vakavaraisuusdirektiivin artiklat 10, 97, 104 ja 105

Ohjeet valvojan arviointiprosessin (SREP) yhteisistä menettelyistä ja menetelmistä (EBA/GL/2014/13)

Jatkuvaan valvontaan kuuluu, että yhteinen valvontaryhmä järjestää valvomansa laitoksen kanssa säännöllisiä tapaamisia ja erityistapaamisia eri hierarkiatasoilla. Jatkuva valvontadialogi on olennaisen tärkeää, jotta riskit havaitaan varhaisessa vaiheessa ja korjaaviin toimiin voidaan ryhtyä ajoissa. Valvontadialogi auttaa myös luomaan valvojen ja valvottavan laitoksen välille yhteisymmärrystä valvojan arviointiprosessin, stressitestien ja muiden valvontamenettelyjen tulosten pääkohdista ja keskeisistä taustatekijöistä.

Vuotuista valvontaohjelmaa laatiessaan yhteinen valvontaryhmä luonnostelee myös aikataulun tärkeimmille valvottavan laitoksen kanssa järjestettävälle tapaamisille.

Aikataulua voidaan päivittää pitkin vuotta, ja valvojan tai valvottavan laitoksen aloitteesta voidaan järjestää myös erityistapaamisia. Lisäksi kansallinen valvontaviranomainen voi järjestää laitoksen johdon kanssa omia tapaamisia osana sellaisia tehtäviään, jotka eivät liity yhteiseen pankkivalvontaan. Tapaamiset pidetään yhteisen valvontaryhmän ulkopuolella, mutta niistä tulee kertoa valvontaryhmälle.

Sekä pankkiryhmän johdon että merkittävien tytäryhtiöiden johdon kanssa järjestetään säännöllisesti tapaamisia. Kummallakin tasolla pidetään yleensä vähintään kerran vuodessa tapaaminen toimitusjohtajan, riskienhallintajohtajan ja talousjohtajan sekä hallituksen puheenjohtajan ja sisäisen tarkastuksen päällikön kanssa. Lisäksi voidaan järjestää tapaamisia tärkeimpien liiketoiminta-alueiden johtajien sekä compliance- ja tukitoimintojen johtajien kanssa, ja niiden ohella voidaan pitää aihekohtaisia asiantuntijatason tapaamisia.

Keskeinen osa valvontadialogia on laitoksen ylimmän hallintoelimen kanssa järjestettävä tapaaminen, jossa valvontaryhmän koordinaattori esittelee [valvojan arviointiprosessin](#) tulokset ja alustavan valvonta-arviopäätöksen perustelut. Näin laitos on paremmin selvillä siitä, miten sitä on arvioitu ja millä alueilla sillä on parannettavaa.

Ajoittain EKP järjestää myös laajempia tapaamisia pankkialan kanssa, esimerkiksi erityisaiheisiin keskittyviä seminaareja pankkien toimitusjohtajille.

4.5.3

Aihekohtaiset selvitykset

Vakavaraisuusdirektiivin
artikla 99

YVM-asetuksen artikla 4,
artiklan 6 kohta 1, artiklan 9
kohta 1 ja artikla 10

EKP suorittaa laajoja selvityksiä aiheista, jotka koskevat suurta joukkoa laitoksia sijaintimaahan, liiketoimintamalliin, kokoon ja toiminnan monimuotoisuuteen katsomatta (esim. [selvitys sisäisestä hallinnosta ja riskinottohalusta](#)). Mukaan otettavat laitokset valitaan niin, että otoksen pohjalta pystytään tekemään luotettavia vertailuanalyysseja ja määrittämään vertailukohtia ja keräämään siten arvokasta tietoa laitosten riskeistä yhteiseen pankkivalvontaan osallistuvissa eri maissa. Selvityksissä perehdytään valittuun aiheeseen perusteellisesti tiedonkeruun pohjalta. Selvityksen tuloksia voidaan aiheesta ja havainnoista riippuen käyttää esimerkiksi ohjeistuksen laadinnan sekä parhaiden käytäntöjen määrittämisen ja edistämisen pohjana, ja niiden perusteella voidaan tarvittaessa ryhtyä jopa laitospohjaisiin laadullisiin tai määrällisiin toimiin. Selvityksen tulokset otetaan huomioon kunkin otokseen kuuluvan laitoksen vuotuisessa valvonta-arviossa.

Selvitysten aiheet päättää valvontaelin, joka seuraavan vuoden valvontaprioriteettien vahvistamisen yhteydessä määrittää myös, mitä aiheita arvioidaan tarkemmin. Valvontaohjelmien suunnittelu- ja koordinoitumisto kartoittaa mahdollisia selvityskohteita yhteistyössä mikrovalvonnan pääosastojen ja muiden EKP:n pääosastojen, yhteisten valvontaryhmien, kansallisten valvontaviranomaisten aihekohtaisten asiantuntijayksiköiden, kansainvälisten toimijoiden (kuten EPV:n ja Baselin pankkivalvontakomitean) ja muiden sidosryhmien kanssa.

Yhteiset valvontaryhmät ilmoittavat laitoksille selvityshavainnoista ja parannuskohteista seurantakirjeillä tai valvontapäätöksillä. Puutteiden vakavuudesta

riippuen laitokselta voidaan edellyttää, että se laatii toimenpidesuunnitelman tai suorittaa erityisiä korjaavia toimia. Selvitysten kokonaistulokset voidaan saattaa pankkien tietoon myös laatimalla ja julkaisemalla valvojien odotuksia.

4.5.4

Lakisääteiset säännölliset arvioinnit

Vakavaraisuusdirektiivi
EPV:n ohjeet

Vakavaraisuusasetuksessa ja -direktiivissä sekä pankkien elvytys- ja kriisinratkaisudirektiivissä valvojille on asetettu lakisääteinen velvollisuus suorittaa säännöllisesti tiettyjä arviointoja, kuten arvioinnit laitosten elvytysuunnitelmista, [palkitsemispolitiikasta](#), pilarin 3 julkistamisvaatimusten noudattamisesta ja osingonjakopolitiikasta.

Kunkin yhteisen valvontaryhmän vastuulla on esimerkiksi kerätä tietoa valvomansa laitoksen palkitsemispolitiikasta ja -käytännöistä ja arvioida tarkoituksenmukaisen analyysin pohjalta, täyttävätkö ne vakavaraisuusdirektiivin vaatimukset. Arvio otetaan huomioon valvonta-arviopäätöksessä (ks. osa 4.7).

Yhteisen valvontaryhmän tehtävänä on myös arvioida laitoksen ennakkohakemuksen pohjalta, täytyykö terveen palkitsemispolitiikan vaatimus, jos joihinkin henkilöstön jäseniin ei enää sovelleta oletusta olennaisesta vaikutuksesta laitoksen riskiprofiiliin tai jos muuttuvan ja kiinteän osan välistä suhdelukua suurennetaan palkitsemisessa. Soveltamattajättämishakemusten hyväksymisestä päättää EKP:n neuvosto, joka valvontaelimen esityksen pohjalta antaa asiasta EKP:n päätöksen. Palkitsemisen painotuksen muutos ei yleensä edellytä erillistä toimivaltaisen viranomaisen päätöstä, jos laitoksen pääomapohjan katsotaan pysyvän muutoksen jälkeenkin terveenä.

Lisäksi yhteisellä valvontaryhmällä on velvollisuus arvioida, noudattaako valvottava laitos vakavaraisuusdirektiivissä, -asetuksessa, EPV:n ohjeissa ja kansallisessa lainsäädännössä asetettuja pilarin 3 julkistamisvaatimuksia. Valvontaryhmän tulee arvioida paitsi julkisesti saatavilla olevia asiakirjoja myös julkistamispäätöksiin ja julkistamiseen liittyviä sisäisiä järjestelyjä ja käytäntöjä. Arvioinnin tulokset voidaan ottaa huomioon valvonta-arviopäätöksessä.

4.6 Valvojan arviointiprosessi

4.6.1 Perusta

Vakavaraisuusdirektiivin
artiklat 97, 98, 104 ja 110

YVM-asetuksen artiklat 4 ja 16

Komission
täytäntöönpanoasetus
yhteisistä päätöksistä
(EU/710/2014)

Komission delegoitu asetus
valvontakollegioiden
toiminnasta (EU/2016/98)

Valvontakollegioiden toimintaa
koskevat tekniset
täytäntöönpanostandardit
(EU/2016/99)

Ohjeet valvojan
arviointiprosessin (SREP)
yhteisistä menettelyistä ja
menetelmistä
(EBA/GL/2014/13)

EPV:n lausunto
yhteenlasketuista pilarien 1 ja 2
mukaisista puskureista

EPV:n selvitys EU:n laajuisten
stressitestien käytöstä valvojan
arviointiprosessissa

Ohjeet pankeille
järjestämättömien saamisten
käsittelystä

Valvojan arviointiprosessissa (vakavaraisuusdirektiivissä määritelty vakavaraisuuden arviointiprosessi) yhteinen valvontaryhmä tarkastaa valvomansa laitoksen käyttöön ottamat järjestelyt, strategiat, menettelyt ja mekanismit vähintään vuosittain. Aihekohtaiset asiantuntijayksiköt vastaavat arviointiprosessissa käytettävien menetelmien kehittämisestä, vertailuanalyyysien suorittamisesta ja prosessin koordinoinnista. Arviointiprosessi on jatkuva, ja sen pohjalta tehdään vähintään vuosittain päätös laitoksen pääoman ja likviditeetin määrän riittävydestä sekä mahdollisista uusista valvontatoimista. Valvonta-arviopäätöstä voidaan päivittää tarpeen mukaan.

Valvojan arviointiprosessissa käytettävät menettelyt ja menetelmät perustuvat EPV:n ohjeisiin, ja niitä päivitetään sitä mukaa kuin ohjeita uudistetaan ja uutta sääntelyä annetaan. Arviointiprosessi pyritään pitämään ajanmukaisena, ja sitä pyritään kehittämään jatkuvasti myös nojautumalla yhteisen valvontamekanismin parhaisiin käytäntöihin ja kansainvälisten organisaatioiden suosituksiin.

Jatkuva, ennakoiva ja suhteellisuusperiaatteen mukainen arviointiprosessi

Valvojan arviointiprosessin tiheys, laajuus ja syvällisyys määräytyvät suhteellisuusperiaatteen mukaisesti sen perusteella, miten tiivistä valvontaa laitoksen riskiprofiili valvontaohjelman mukaan (ks. osa 4.1.3) edellyttää.

Merkittävien laitosten valvojan arviointiprosessissa noudatetaan EPV:n ohjeiden mukaisia menetelmiä ja nojaututaan yhteisen valvontamekanismin parhaisiin käytäntöihin ja kansainvälisten organisaatioiden antamiin suosituksiin. Arviointiprosessiin osallistuu sekä EKP:n että yhden tai useamman kansallisen valvontaviranomaisen asiantuntijoita, ja kaikki mukana olevat valvojat käyttävät yhteistä integroitua tietojärjestelmää ja suojattuja viesti- ja tiedonsiirtoyhteyksiä. Prosessissa pyritään hyödyntämään parhaalla mahdollisella tavalla sekä kansallisten valvontaviranomaisten että EKP:n asiantuntemusta. Esimerkiksi tietojen laatua arvioidaan ja valvotaan sekä kansallisella tasolla että EKP:ssä.

Valvojan arviointiprosessi on mikrovalvonnan pääosaston IV koordinoima avainhanke. Siinä noudatetaan yhteistä aikataulua, ja etenkin menetelmien kehittämisessä hyödynnetään sekä EKP:n että kansallisten valvontaviranomaisten asiantuntemusta, jota jaetaan asiantuntijaverkostossa sekä aihekohtaisissa seminaareissa ja tiedotustilaisuuksissa. Arviointien yhtenäisyys varmistetaan vertailuanalyyseilla, joita pääosaston keskitetyt yksiköt suorittavat prosessin eri vaiheissa.

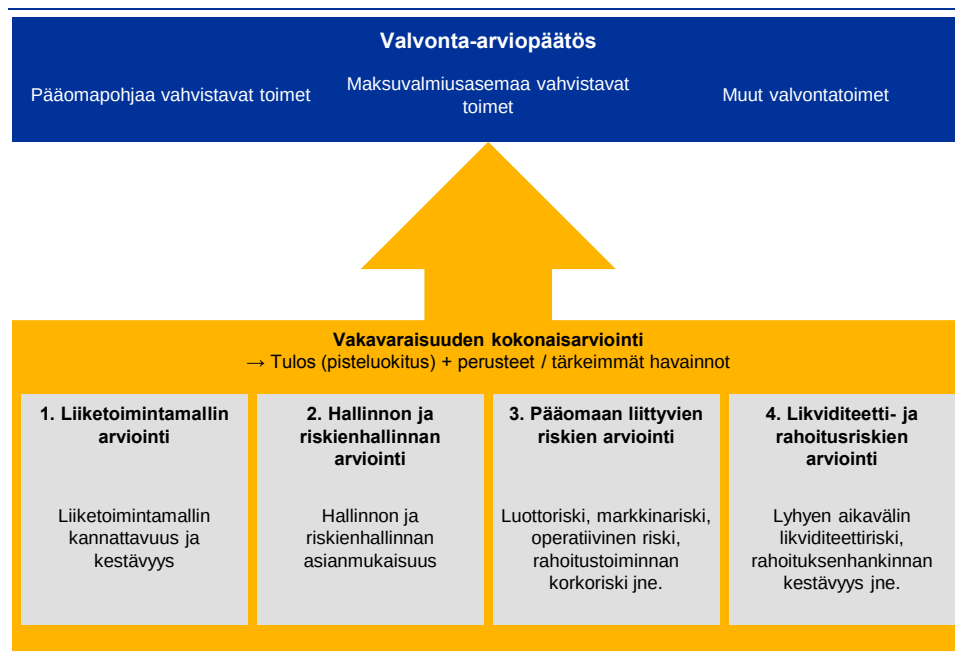
Vuotuinen valvojan arviointiprosessi viedään läpi yhteisten menetelmien ja valvontaohjelman mukaisesti. Kaikki analyysit ja arviointitulokset sekä valvontatoimet, seuraamukset ja niiden tulokset kirjataan pankkivalvonnan tietojärjestelmään, josta ne on helppo jäljittää ja tarkastaa.

Kokonaisarvio

Valvojan arviointiprosessissa pyritään tekemään mahdollisimman tarkka kokonaisarvio laitoksen riskiprofiilista. Arviossa otetaan huomioon moninaisten riskien lisäksi myös niitä lieventävät tekijät sekä se, että riskitekijät kytkeytyvät usein toisiinsa. Kokonaisarviossa onkin otettava huomioon kaikki neljä keskeistä osa-aluetta (ks. **kaavio 14**), jotta voidaan laatia valvonta-arviopäätös ja määrittää mahdolliset tarvittavat valvontatoimet.

Kaavio 14

Valvojan arviointiprosessi

Lähde: EKP:n pankkivalvonta.

Valvojan arviointiprosessin neljä keskeistä osa-aluetta:

- liiketoimintamallin ja kannattavuuden arviointi, jossa tarkastellaan, miten liiketoimintamalli mahdollisesti voi haitata laitoksen kykyä tuottaa voittoa ja kasvaa
- sisäisen hallinnon ja riskienhallinnan arviointi, jossa tarkastellaan, miten laitos on järjestänyt toimintansa ja miten se harjoittaa liiketoimintaansa ja hallitsee riskejään
- arvio pääomaan vaikuttavista erityyppisistä riskeistä (luottoriski, markkinariski, operatiivinen riski ja rahoitustoiminnan korkoriski) normaalitilanteessa ja

häiriötilanteessa; arvion pohjalta määritetään alustavasti, paljonko pääomaa riskien kattamiseksi tarvitaan ja onko laitoksen vakavaraisuus riittävä

- (iv) arvio likviditeettiin ja rahoitukseen vaikuttavista eri riskeistä (lyhyen ja pitkän aikavälin riskit) normaalitilanteessa ja häiriötilanteessa; arvion pohjalta määritetään alustavasti, paljonko likviditeettiä riskien kattamiseksi tarvitaan ja onko laitoksen maksuvalmius riittävä.

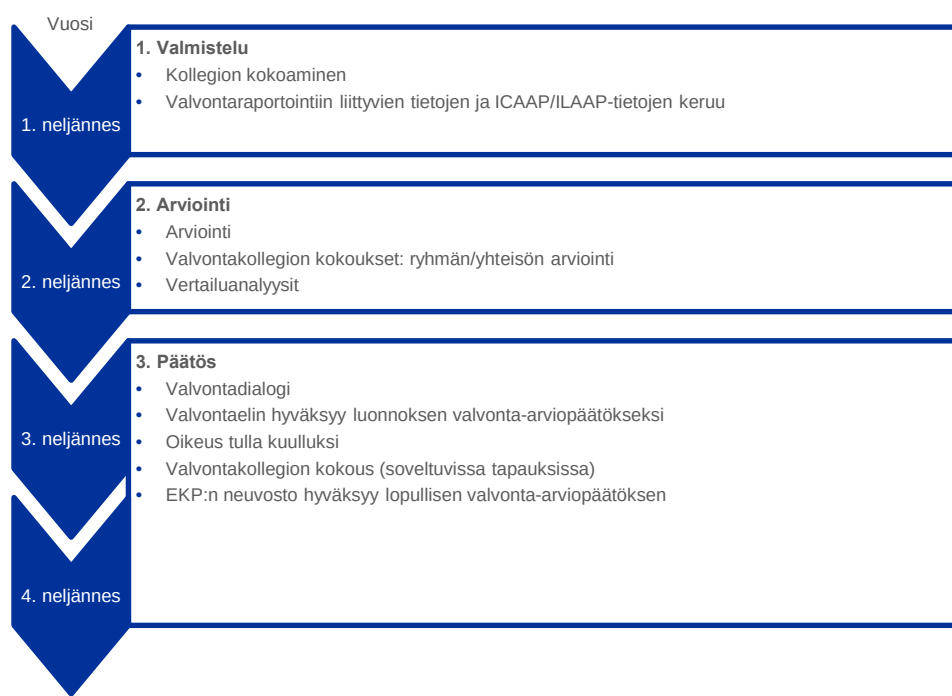
Valvojan arviointiprosessissa yhteinen valvontaryhmä pyrkii muodostamaan ajantasaisen käsityksen valvomansa laitoksen kyvystä jatkaa toimintaansa. Prosessin eri vaiheissa noudatetaan valvontaelimen vahvistamaa yhteistä aikataulua (ks. **kaavio 15**), joka toimitetaan valvontaryhmille vuosittain ennen arviointivaiheen alkua.

Prosessin vaiheissa voi olla laitosten välillä eroja sen mukaan, onko laitoksella valvontamekanismin ulkopuolella tytäryhtiöitä tai merkittäviä sivuliikkeitä, jolloin täytyy perustaa valvontakollegio (ks. osa 1.4.3). Valvontakollegio on pysyvä mutta joustava yhteistyöyksikkö, jossa ovat edustettuina rajatylittävän pankkiryhmän valvontaan osallistuvat valvontaviranomaiset ryhmän kustakin toimintamaasta. Valvontakollegioiden sisäinen tehostettu yhteistyö on olennaisen tärkeää, jotta voidaan vahvistaa tällaisten pankkiryhmien valvontaa niin EU:ssa kuin maailmanlaajuisestikin. Kollegioissa vaihdetaan tietoja kotimaan valvontaviranomaisen ja isäntämaan valvontaviranomaisten välillä, jotta jatkuva valvonta ja muut keskeiset valvontatehtävät voidaan suunnitella ja suorittaa koordinoitusti ja yhdessä. Lisäksi kollegiot helpottavat hätätilanteisiin varautumista ja niiden hoitamista. Kollegioissa valvontaviranomaisten keskeisenä tehtävänä on päättää, onko useassa maassa toimivan valvottavan pankkiryhmän ja sen ETA-maissa sijaitsevien tytäryhtiöiden vakavaraisuus riskeihin nähden riittävä.

Alla olevassa valvojan arviointiprosessin kulkua kuvaavassa aikataulukaaaviossa EKP:n oletetaan toimivan kotivaltion valvontaviranomaisena (eli konsolidointiryhmän valvojana). Silloin kun EKP toimii isäntävaltion valvontaviranomaisena, voidaan noudattaa toisenlaista prosessia ja aikataulua.

Kaavio 15

Pelkistetty valvojan arviointiprosessin etenemisaikataulu valvonta-arviopäätökseen asti

Lähde: EKP:n pankkivalvonta.

Kolmivaiheinen prosessi

Pääoma- ja likviditeettiriskien arvioinnissa sekä riskitasoa että riskienhallintaa tarkastellaan kolmessa vaiheessa. Riskitasoon keskitytään liiketoimintamallin ja kannattavuuden arvioinnissa, ja riskienhallintaa tarkastellaan sisäisen hallinnon ja riskienhallinnan arvioinnissa.

Kolme vaihetta:

- (i) **Vaihe 1:** tietojen ja datan keruu, lähteinä pääasiassa lakisääteisistä raportoinnista saadut tiedot mutta lisäksi myös aihekohtaisista selvityksistä, perusteellisista tarkastuksista ja laitoksen johdon kanssa pidetyistä tapaamisista saadut tiedot (ks. osa 4.5.3)
- (ii) **Vaihe 2:** pohjaluokituksen määrittäminen automaattisesti riskitasosta ja riskienhallinnan vaatimustenmukaisuudesta
- (iii) **Vaihe 3:** lisätarkistuksiin perustuva harkinta, jota käytetään selkeiden periaatteiden rajoissa ja jossa otetaan huomioon laitoksen erityispiirteet ja monimutkaisuus.

Yhteinen valvontaryhmä laatii pankkiryhmän likviditeetti- ja muita riskejä koskevat arviointiraportit ottaen huomioon kaikki raportointikalenterin mukaisesti saatavissa olevat tiedot mutta myös mahdolliset viitepäivämäärän jälkeen saadut olennaiset tiedot. Jos laitoksella on valvontakollegio, valvontaryhmän on otettava huomioon

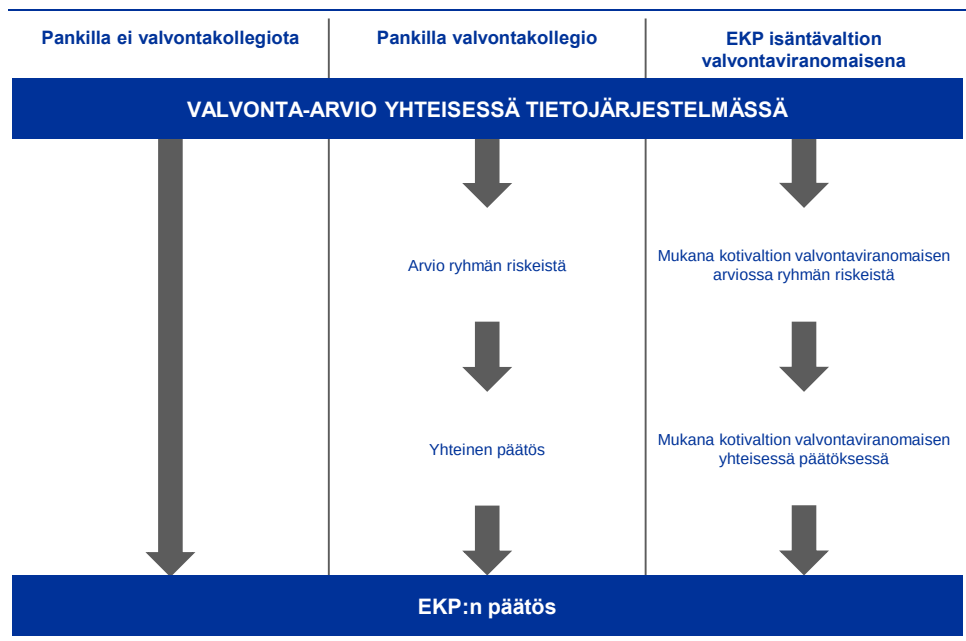
EPV:n ohjeet varhaisen puuttumisen toimenpiteiden käytön käynnistävästä tekijöistä (EBA/GL/2015/03)

myös isäntävaltion valvontaviranomaisten näkemykset vakavaraisuusdirektiivin mukaisesti.

Yhteinen valvontaryhmä laatii alustavan arvion laitoksen pääoma- ja likviditeettitoimista sekä laadullisista toimista. Jos laitoksen tilanne ei ole riittävän hyvä ja sen riskit ovat suuria, olisi harkittava varhaista puuttumista koskevien EPV:n ohjeiden mukaisesti, onko tarpeen käynnistää varhaisen puuttumisen toimenpiteitä.

Kaavio 16

Valvonta-arviopäätökseen johtava prosessi eri tilanteissa

Lähde: EKP:n pankkivalvonta.

Huom. Silloin kun EKP toimii pankkiryhmän isäntävaltion valvontaviranomaisena, EKP:n päätöksellä pannaan täytäntöön se osa yhteisestä valvonta-arviopäätöksestä, joka koskee yhteisen valvontamekanismin piirissä olevaa yhteisöä.

4.6.2

Kokonaisarvio ja valvonta-arviopäätös

YVM-asetuksen artiklat 16 ja 22

Yhteinen valvontaryhmä päättää kokonaisarvionsa pohjalta, millaisilla valvontatoimilla laitoksen heikkouksiin on tarkoituksenmukaisinta puuttua. Normaalitylanteessa valvonta-arvio tehdään arviointisyklin aikataulun mukaisesti. Joskus valvonta-arviopäätöksessä voi kuitenkin olla tarpeen huomioida myös esim. meneillään olevan seurantaprosessin, aihekohtaisen selvityksen tai muun valvontaprosessin tulokset. Tällöin yhteisen valvontaryhmän tulisi päivittää valvonta-arvionsa mahdollisimman nopeasti ja laatia sen pohjalta luonnos uudeksi valvonta-arviopäätökseksi.

Valvonta-arvioita tehdään tilanteen mukaan ryhmätasolla, alemmilla konsolidointitasoilla tai yksittäisten yhteisöjen tasolla, ja niissä otetaan huomioon sekä koko ryhmän että tytäryhtiöiden näkökulmat. Arviot toimivat valvonta-arviopäätösten pohjana.

Valvonta-arviotulokset varmistetaan kahdessa vaiheessa. Ensiksi riskiarvioinnin tuloksista keskustellaan ja niitä arvioidaan kriittisesti yhteisessä valvontaryhmässä – joko ydinhenkilöiden tai koko valvontaryhmän kesken. Mahdolliset muutokset ja niiden perustelut kirjataan pankkivalvonnan tietojärjestelmään. Toiseksi arviointitulokset raportoidaan säännöllisesti EKP:n mikrovalvonnan pääosastoille, jotka voivat niin ikään kyseenalaistaa tulokset. Menettelyjen ja standardien kehittämistoimisto laatii arviointisyklin aikana useita vertailuanalyysseja laitosten vertailun ja päätöksenteon tueksi (ks. [kaavio 17](#)).

Kaavio 17

Valvonta-arvioiden moniulotteiset vertailuanalyysit

Lähde: EKP:n pankkivalvonta.

Jatkuvan arvioinnin yhteydessä voi ilmetä tarve ryhtyä myös välittömiin valvontatoimiin havaittuihin ongelmakohtiin puuttumiseksi. Havainnot kirjataan tiiviisti väliraporttiin, joka toimitetaan viipymättä EKP:n mikrovalvonnan pääosastoille. Tarvittavat toimet ilmoitetaan laitokselle toimenpidekirjelmällä, tai ne vahvistetaan valvontaelimen / EKP:n neuvoston valvontapäätöksellä, kuten tarkistetulla valvonta-arviopäätöksellä tai (yhteistyössä tutkinta- ja seuraamustoimiston kanssa valmisteltavalla) seuraamus- tai täytäntöönpanopäätöksellä. Tulokset otetaan huomioon jatkuvassa arvioinnissa.

Arviointisyklin loppuvaiheessa yhteinen valvontaryhmä käy epävirallista vuoropuhelua laitoksen (emoyrityksen ja merkittävien tytäryhtiöiden) johdon kanssa.

Sen jälkeen yhteinen valvontaryhmä laatii valvonta-arviopäätöksen. Jos laitoksella on valvontakollegio, päätöksessä on otettava huomioon myös isäntävaltion valvontaviranomaisten näkemykset ja valvontaviranomaisten on päästävä yhteisymmärrykseen oikeudellisten vaatimusten mukaisesti.

Päätösluonnos toimitetaan valvontaelimelle, joka hyväksyy sen todettuaan sen täyttävän oikeudelliset ja laatuvaatimukset. Hyväksytty päätösluonnos annetaan tiedoksi yhteisöille, joita se koskee, minkä jälkeen niillä on YVM-kehysasetuksen nojalla kaksi viikkoa aikaa esittää mahdolliset vastineensa (ks. osa 1.3.3). Päätösluonnokset annetaan yhteisöille tiedoksi englanniksi tai laitoksen valitsemalla muulla EU-kielellä.

Kun vastineiden jättöaika on päättynyt ja laitoksen vastineet on arvioitu, päätösluonnokseen tehdään mahdollisesti tarvittavat tarkistukset ja luonnos toimitetaan uudelleen valvontaelimen hyväksyttäväksi. Jos laitoksella on valvontakollegio, valvontaelimen hyväksymä lopullinen päätösluonnos toimitetaan sen jäsenille, jotta päätökselle saadaan hyväksyntä valtuutetuilta isäntävaltion valvontaviranomaisten edustajilta.

Kun EKP:n neuvosto on hyväksynyt lopullisen valvonta-arviopäätöksen vastustamattajättämismenettelyllä, se toimitetaan lopuksi laitokselle ja valvontakollegion jäsenille asiaankuuluvalla kielellä. Laitos voi hakea päätöksen uudelleenkäsiteltävä oikaisulautakunnalta, tai se voi valittaa päätöksestä suoraan Euroopan unionin tuomioistuimeen (ks. osa 1.3.4).

Valvonta-arviopäätökset voivat sisältää seuraavanlaisia vaatimuksia ja toimia:

omia varoja koskevat vaatimukset

- SREP:n (valvonta-arviopäätöksen) mukainen kokonaispääomavaatimus (TSCR), joka koostuu omia varoja koskevista vähimmäisvaatimuksista (omien varojen suhde vähintään 8 %, mistä vähintään 56,25 % ydinpääomaa) ja lisävaatimuksista (pilarin 2 pääomavaatimus, kokonaan ydinpääomaa)
- yhteenlasketut puskurivaatimukset (kokonaan ydinpääomaa).

laitoskohtaiset määrälliset maksuvalmiusvaatimukset

laadulliset valvontatoimet

- mahdolliset muut YVM-asetukseen tai muuhun sovellettavaan lainsäädäntöön perustuvat toimet, kuten liiketoiminnan rajoittaminen, vaatimus riskien vähentämisestä, osingonjaon rajoitukset tai muut korjaavat toimet
- paikalla tehtävien tarkastusten jatkotoimet.

Lisäksi voidaan päättää käynnistää varhaisen puuttumisen toimenpiteitä (ks. osa 4.9).

Valvonta-arviopäätökseen sisältyvä [pilarin 2 pääomaohjeistus](#) annetaan suosituksen muodossa. Pilarin 2 pääomaohjeistus ilmaistaan suhdelukuna, ja se kertoo, paljonko

ydinpääomaa laitoksen tulisi pitää yli velvoittavien pääomavaatimusten. Pääomaohjeistus perustuu [EPV:n vuoden 2016 EU:n laajuisen stressitestin](#) tuloksiin.

Yhteiset valvontaryhmät edistävät vuoropuhelua pankkialan kanssa laajemminkin kuin valvojan arviointiprosessiin kuuluvan jatkuvan pankkikohtaisen dialogin muodossa. Näin laitokset pystyvät muodostamaan pääomasuunnittelunsa pohjaksi riittävän selkeän kuvan arviointimenetelmistä ja riskien arvioinnista.

Valvojan arviointiprosessin kokonaistulokset julkaistaan kunkin arviointisyklin lopussa EKP:n pankkivalvontasivuilla.

4.6.3 EKP isäntävaltion valvontaviranomaisena

Silloin kun EKP toimii isäntävaltion valvontaviranomaisena, yhteinen valvontaryhmä noudattaa kotivaltion valvontaviranomaisen aikatauluja ja lomakkeita. Kotivaltion valvontaviranomainen (konsolidointiryhmän valvoja) toimii valvontakollegion puheenjohtajana ja tiedottaa kollegion muille jäsenille kokousten järjestämisestä, keskeisistä käsiteltävistä kysymyksistä ja suunnitelluista toimista.

Yhteisen valvontaryhmän on laadittava valvomastaan laitoksesta vähintään likviditeetti- ja muita riskejä koskevat arviot saatavilla olevien tietojen pohjalta ja toimitettava arviointiraporttiluonnokset kotivaltion valvontaviranomaiselle. Yhteinen valvontaryhmä muodostaa näiden arvioiden pohjalta alustavan näkemyksen pääoman ja likviditeetin riittävyydestä ja laadullisista toimista, joista sitten keskustellaan valvontakollegiossa.

Kotivaltion valvontaviranomainen toimittaa raportit likviditeetti- ja muiden riskien arvioinnista yhteiselle valvontaryhmälle, joka laatii niiden pohjalta yhteisen pankkivalvonnan kommentit ja toimittaa ne kotivaltion valvontaviranomaiselle yhteistä päätöstä varten. Kommentit arvioituaan kotivaltion valvontaviranomainen toimittaa yhteiselle valvontaryhmälle luonnoksen yhteiseksi päätökseksi.

Tarkastettuaan, että päätösluonnos täyttää oikeudelliset ja laatuvaatimukset, yhteinen valvontaryhmä toimittaa sen ja luonnoksen EKP:n täytäntöönpanopäätökseksi valvontaelimen hyväksyttäväksi. Hyväksytty täytäntöönpanopäätösluonnos annetaan tiedoksi valvottavalle laitokselle sen valitsemalla kielellä, minkä jälkeen laitoksella on mahdollisuus esittää vastineensa. Yhteinen valvontaryhmä arvioi vastineet ja sopii arviointituloksesta ja yhteiseen päätökseen tehtävistä muutoksista kotivaltion valvontaviranomaisen kanssa kollegiokokouksissa.

Kun yhteisestä päätöksestä on saavutettu yhteisymmärrys, yhteinen valvontaryhmä toimittaa lopullisen päätösluonnoksen valvontaelimen hyväksyttäväksi, minkä jälkeen EKP:n neuvosto hyväksyy päätöksen lopullisesti vastustamattajättämismenettelyllä. EKP antaa lopullisen täytäntöönpanopäätöksen tiedoksi valvomalleen laitokselle ja ilmoittaa EKP:n hyväksynnästä kotivaltion valvontaviranomaiselle, joka antaa yhteisen päätöksen tiedoksi emoyritykselle.

4.7

Sisäisten mallien jatkuva valvonta

Vakavaraisuusdirektiivin
artikla 101

YVM-asetuksen artikla 16

Tarkastusopas: paikalla
tehtävät tarkastukset ja
sisäisen mallin tarkastukset

Sisäisten mallien jatkuvalla valvonnalla pyritään varmistamaan, että sisäiset mallit, joita laitos käyttää vakavaraisuusasetuksen mukaisten vähimmäispääomavaatimustensa laskennassa, täyttävät sääntelyvaatimukset. Vaatimukset koskevat muun muassa mallien riskiherkkyyttä ja validointia, malliriskin hallintaa, mallien muuttamista, malleihin liittyviä menettelyjä sekä mallien vertailua. EKP:n on arvioitava säännöllisesti, ovatko laitoksen sisäisissä malleissaan käyttämät menetelmät riittävän kehittyneitä ja ajanmukaisia. Sisäisten mallien jatkuvasta valvonnasta saadut tiedot otetaan huomioon laitoksen jatkuvassa arvioinnissa, ja ne ovat keskeisessä osassa valvonta-arviopäätöksessä.

Mallien jatkuva valvonta perustuu vakavaraisuusdirektiivin artiklan 101 vaatimukseen, jonka mukaan toimivaltaisten viranomaisten on tarkasteltava säännöllisesti – vähintään kolmen vuoden välein – sitä, kuinka laitokset noudattavat sisäisille malleille asetettuja vaatimuksia. Vaaditussa sisäisten mallien tarkastelussa käytetään

- jatkuvaa valvontaa, joka perustuu lähinnä valvojan tiloissa tehtäviin arviointeihin ja tapaamisiin valvottavan laitoksen edustajien kanssa
- sisäisen mallin tarkastuksia, jotka suoritetaan useimmiten paikalla tehtävinä tarkastuksina.

Jos sisäisessä mallissa havaitaan jatkuvan valvonnan yhteydessä puutteita, on todennäköisesti tarpeen suorittaa sisäisen mallin tarkastus, josta saadun näytön perusteella voidaan tarvittaessa määrätä valvontatoimia (YVM-asetuksen artiklan 16 nojalla). Viime käden keinoina voidaan turvautua myös täytäntöönpanotoimiin ja seuraamuksiin lainsäädännön mukaisesti.

Mallien jatkuvassa valvonnassa on tehtävä arviointeja vähintäänkin pankkiryhmän korkeimmalla yhteisen valvontamekanismin piirissä olevalla konsolidointitasolla. Silloin kun valvottavana on EU:n ulkopuolelta tulevaan pankkiryhmään kuuluva yhteisö, jolla on käytössä hyväksytty sisäinen malli, pyritään tiivistämään vuoropuhelua pankkiryhmän kotivaltion valvontaviranomaisen kanssa mallin jatkuvan valvonnan tehostamiseksi.

Sisäisten mallien jatkuva valvonta on vakavaraisuusdirektiivin artiklassa 101 säädetty pysyvä vaatimus, eikä valvontaan kuuluvien arviointien käynnistämiseksi yleensä tarvita erityisiä laukaisevia tekijöitä.

Mallien jatkuvaan valvontaan kuuluu useita osa-alueita, ja arviointitiheys määräytyy kunkin osa-alueen tarpeiden mukaan.

Vähintään vuosittain olisi tehtävä

- arvio siitä, miten laitos täyttää lainsäädännön vaatimukset sekä mallien hyväksyntäpäätöksiin sisällytetyt mahdolliset ehdot, rajoitukset tai velvoitteet (esim. korjaavat toimet) ja miten se noudattaa käyttöönottosuunnitelmia ja mahdollisia muita malleihin liittyviä valvontatoimia

- tarvittaessa toteutumatestausten tulosanalyysi ja aikasarja-analyysi silloin kun laitos on saanut luvan käyttää sisäisiä malleja markkinariskiä perustuvien pääomavaatimusten laskennassa (vakavaraisuusasetuksen artiklan 368 kohdan 1 alakohta f ja artikla 369)
- analyysi laitoksen mallivalidoinneista
- tarvittaessa arvio vuotuisen vertailun tuloksista (vakavaraisuusdirektiivin artikla 78)
- arvio malleihin tehdyistä ei-olennaisista muutoksista ja laajennuksista
- tarvittaessa arvio laitoksen muista sisäisiä malleja koskevista sisäisistä raporteista.

Kunkin laitoksen sisäisten mallien jatkuvan valvonnan osana järjestetään vuosittain vähintään yksi valvontakäynti tai -tapaaminen. Tapaamisessa voidaan tarkastella esimerkiksi arviota siitä, ovatko käytössä olevat sisäiset mallit laitoksen tuoreimman liiketoimintastrategian valossa edelleen tarkoituksenmukaisia, mallien muuttamista koskevia suunnitelmia ja muita laitoksessa meneillään olevia hankkeita, joilla on merkitystä erityyppisten riskien sisäisen mallinnuksen kannalta.

4.8 Paikalla tehtävät tarkastukset

Tarkastusopas: paikalla tehtävät tarkastukset ja sisäisen mallin tarkastukset

Paikalla tehtävistä tarkastuksista ja sisäisen mallin tarkastuksista kerrotaan tarkemmin erillisessä [tarkastusoppaassa](#).

4.9 Hakemusten, lupapyyntöjen ja ilmoitusten arviointi

Valvontaviranomaiset voivat myöntää laitoksille näiden pyynnöstä tiettyjä lupia. Tässä osiossa käydään läpi näiden lupien myöntämismenettelyjä. Luvan myöntämisen edellytyksenä on, että laitos toimittaa kaikki tarvittavat tiedot ja lupahakemus täyttää kaikki sovellettavassa EU:n lainsäädännössä ja sen kansallisissa täytäntöönpanosäädöksissä asetetut vaatimukset.

4.9.1 Pääomainstrumentit

Ydinpääomainstrumenttien (CET1) liikkeeseenlasku

Valvottavat laitokset voivat luokitella pääomainstrumentteja ydinpääomaksi (Common Equity Tier 1, CET1) vain toimivaltaisen viranomaisen luvalla. EKP päättää luvan myöntämisestä (mahdollisesti ehdollisena) tai epäämisestä tapauskohtaisesti laitoksen pyynnön pohjalta.

Vakavaraisuusasetuksen artiklan 26 kohta 3 ja artiklat 27–29

Laitosten omien varojen vaatimuksia koskevat tekniset sääntelystandardit: delegoitu asetus (EU) N:o 241/2014

Kun laitos on toimittanut tarvittavat tiedot, yhteinen valvontaryhmä tarkastaa, ovatko kaikki vaaditut tiedot mukana. Jos tietoja puuttuu, yhteinen valvontaryhmä pyytää täydentämään niitä. Se lähettää laitokselle vahvistuksen, kun kaikki vaaditut tiedot on toimitettu. Sitten valvontaryhmä arvioi, täyttyvätkö sääntelyvaatimukset ja kuuluuko pääomainstrumentti EPV:n julkaisemaan ydinpääomainstrumenttien luetteloon. Jos instrumentti ei ole luettelossa, valvontaryhmä ilmoittaa ennen päätösluonnoksen laatimista asiasta valvontapolitiikkatoimistolle, joka on tarvittaessa yhteydessä EPV:hen.

Lopuksi annetaan muodollinen valvontapäätös valvontaryhmän esityksen pohjalta.

Lupa sisällyttää kesken tilikauden tai tilikauden päätteeksi kertyneet voitot ydinpääomaan

Vakavaraisuusasetuksen artiklan 26 kohta 2

Laitosten omien varojen vaatimuksia koskevat tekniset sääntelystandardit: delegoitu asetus (EU) N:o 241/2014

EKP:n päätös ehdoista, joiden täyttyessä luottolaitoksilla on lupa sisällyttää kesken tilikauden ja tilikauden päätteeksi kertyneet voitot ydinpääomaan (EKP/2015/4)

Laitos voi hakea EKP:ltä lupaa sisällyttää kesken tilikauden tai tilikauden päätteeksi kertyneitä voittoja ydinpääomaansa ennen lopullisen tuloksensa vahvistamista. Lupahakemus tehdään tarkoitukseen laaditulla lomakkeella, ja siinä on ilmoitettava voittojen ydinpääomaan sisällyttämisen ehdoista annetun EKP:n päätöksen liitteessä luettelut tiedot. Jos EKP katsoo arvionsa pohjalta, että EKP:n päätöksen ehdot täyttyvät, se toimittaa laitokselle vahvistuksen luvan myöntämisestä.

Jos EKP:n päätöksen ehdot eivät täyty tai jos laitoksen hakemus ei kuulu päätöksen soveltamisalaan, yhteinen valvontaryhmä arvioi tavanomaista päätöksentekomenettelyä noudattaen, voidaanko laitokselle antaa kyseisessä tapauksessa lupa sisällyttää kesken tilikauden tai tilikauden päätteeksi kertyneitä voittoja ydinpääomaansa.

Omien varojen vähentäminen

Vakavaraisuusasetuksen artiklat 77 ja 78

Laitosten omien varojen vaatimuksia koskevat tekniset sääntelystandardit: delegoitu asetus (EU) N:o 241/2014, artiklat 27–32

Laitos voi pyytää EKP:ltä lupaa omien varojen vähentämiseen. Hakemuksen saatuaan yhteinen valvontaryhmä tarkastaa, onko laitos toimittanut kaikki komission delegoidussa asetuksessa (EU) N:o 241/2014 edellytetyt tiedot. Jos valvontaryhmällä on jo käytettävissään osa vaadituista tiedoista, niitä ei tarvitse toimittaa uudestaan lupahakemuksen arviointia varten. Arvioinnin pohjalta EKP joko antaa tai epää luvan omien varojen vähentämiseen.

Luvan myöntämisen jälkeen yhteinen valvontaryhmä tarkastaa seuraavan COREP-tietojen raportoinnin yhteydessä, onko luvan mukainen määrä hyväksyttäviä omia varoja vähennetty kokonaisuudessaan luvan kattamasta omien varojen luokasta.

Vakavaraisuusasetuksen johdanto-osan kappale 75 ja artiklat 52–55 sekä 63 ja 65

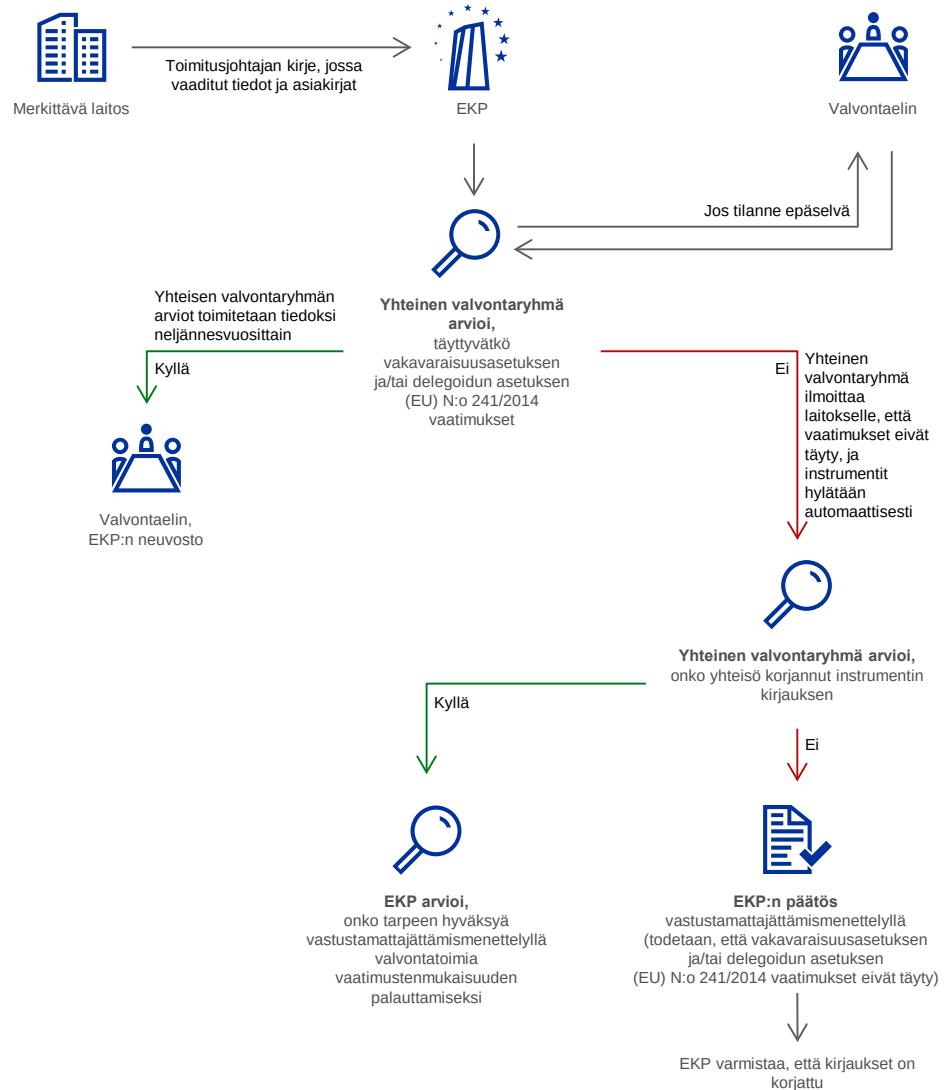
Laitosten omien varojen vaatimuksia koskevat tekniset sääntelystandardit: delegoitu asetus (EU) N:o 241/2014

Ensisijaisen lisäpääoman (AT1) ja toissijaisen pääoman (T2) instrumenttien jälkikäteisarviointi

Vakavaraisuusasetuksessa ei edellytetä ensisijaiseen lisäpääomaan (Additional Tier 1, AT1) ja toissijaiseen pääomaan (Tier 2, T2) sisällytettävien instrumenttien etukäteishyväksyntää. Kansallisessa lainsäädännössä saattaa kuitenkin olla AT1- ja T2-instrumenttien tunnustamista koskevia vaatimuksia. Mikäli kansallisessa lainsäädännössä vaaditaan etukäteishyväksyntä, EKP:llä on toimivalta myöntää valvomilleen laitoksille tällainen hyväksyntä. EKP on tehnyt AT1- ja T2-instrumenteista jälkikäteisarvion, jonka pohjalta se on laatinut yksityiskohtaiset [ohjeet pääomainstrumenttien hyväksyttävyyttä ensisijaisen lisäpääoman tai toissijaisen pääoman instrumenteiksi koskevasta arviointimenettelystä](#).

Kaavio 18

Päätöksenteko AT1- ja T2-instrumenttien jälkikäteisarvioinnissa

Lähde: EKP:n pankkivalvonta.

Kun laitos on sisällyttänyt ensisijaiseen lisäpääomaansa tai toissijaiseen pääomaansa uusia instrumentteja konsolidointiryhmän tasolla, alemmalla konsolidointitasolla tai yksittäisen yhteisön tasolla, sen tulee ilmoittaa siitä EKP:lle kirjeitse. Kirjeen tulisi sisältää kaikki tarvittavat tiedot – myös laitoksen oman arvion vakavaraisuusasetuksen ja komission delegoidun asetuksen (EU) N:o 241/2014 vaatimusten täyttymisestä – ja niitä tukevat asiakirjat. Yhteinen valvontaryhmä arvioi kuuden kuukauden kuluessa tietojen vastaanottamisesta, täyttävätkö laitoksen ensisijaiseen lisäpääomaan tai toissijaiseen pääomaan sisällytetyt instrumentit sääntelyvaatimukset. Jos instrumentit on laskettu liikkeeseen markkinoilla, valvontaryhmä toimittaa arvionsa ja sen pohjana olevat asiakirjat myös EPV:n arvioitaviksi. Valvontaryhmä voi myös vaatia laitosta toimittamaan mitä tahansa muita tietoja, joiden se katsoo olevan olennaisia AT1- tai T2-instrumenttien jälkikäteisarvioinnin kannalta.

Jos vaatimukset täyttyvät, yhteinen valvontaryhmä kirjaa instrumenttien olennaiset tiedot luetteloon, joka toimitetaan valvontaelimen ja EKP:n neuvoston tiedoksi neljännesvuosittain (ks. [kaavio 18](#)). Jos vaatimukset eivät täyty, valvontaryhmä ilmoittaa asiasta laitokselle ja instrumentit hylätään automaattisesti ilman erillistä valvontapäätöstä. EKP:n päätös tarvitaan vain, jos laitos ei halua muuttaa COREP-tietojaan. Mikäli laitos ei valvontadialoginkaan jälkeen ota huomioon hylkäämistä, yhteinen valvontaryhmä luonnostelee päätöksen, jossa määritetään mahdolliset seuraamukset siltä varalta, että vaatimustenvastaisuus jatkuu.

Jos yhteinen valvontaryhmä ei arviossaan pysty toteamaan yksiselitteisesti, täyttävätkö vakavaraisuusasetuksen ja delegoidun asetuksen vaatimukset, asia ja EPV:n lausunto viedään valvontaelimen käsittelyyn. Valvontaelimen ratkaisun pohjalta voi olla tarpeen antaa valvontapäätös.

4.9.2

Vapautukset vakavaraisuus- ja maksuvalmiusvaatimuksista

Vakavaraisuusasetuksen
artiklat 7 ja 8

EKP:n asetus unionin oikeuden
sallimien vaihtoehtojen ja
harkintavallan käytöstä
(EKP/2016/4)

EKP:llä on toimivalta myöntää laitoksille vapautus vakavaraisuusasetuksen toisessa, kolmannessa, neljännessä ja viidennessä sekä kahdeksannessa osassa asetettujen vakavaraisuusvaatimusten noudattamisesta. EKP voi vapauttaa laitoksia (joiinkin tai kaikkine) tytäryrityksineen myös vakavaraisuusasetuksen kuudennessa osassa asetetuista maksuvalmiusvaatimuksista ja valvoa niitä yhtenä maksuvalmiusalaryhmänä, jos sääntelyvaatimukset täyttyvät. EKP päättää vapautuksen myöntämisestä tai epäämisestä tapauskohtaisesti laitoksen hakemuksen pohjalta.

Vapautuksen saadakseen laitoksen on toimitettava EKP:lle muodollinen hakemus ja sitä tukevat asiakirjat (ks. [EKP:n ohjeet unionin oikeuden sallimista vaihtoehtoista ja harkintavallasta](#)). Yhteinen valvontaryhmä tarkastaa, viitataan hakemuksessa asiaankuuluvaan lainsäädäntöön ja sisältääkö hakemus kaikki EKP:n ohjeissa eriteltyt vaaditut tiedot ja tausta-asiakirjat. Jos tietoja puuttuu, yhteinen valvontaryhmä pyytää täydentämään niitä. Se lähettää laitokselle vahvistuksen, kun kaikki vaaditut tiedot on toimitettu.

Seuraavaksi yhteinen valvontaryhmä arvioi, täyttyvätkö vakavaraisuusasetuksen vaatimukset ja EKP:n ohjeiden (velvoittamattomat) kriteerit. Monimutkaisissa tapauksissa se saa tukea EKP:n yhteisiä ja erityiskysymyksiä käsitteleviltä asiantuntijatoiminnoilta. Lopullisessa päätöksessä saatetaan myös asettaa ehtoja vapautuksen myöntämiselle.

4.9.3

Konsernin sisäinen rahoitustuki

Pankkien elvytys- ja kriisinratkaisudirektiivin artikkelit 19, 20 ja 22–25

EPV:n luonnos teknisiksi sääntelystandardeiksi konsernin sisäisen rahoitustuen edellytyksistä (EBA/RTS/2015/08)

EPV:n ohjeet konsernin sisäisen rahoitustuen edellytyksistä (EBA/GL/2015/17)

Laitokset voivat tehdä sopimuksia konsernin sisäisestä rahoitustuesta vain EKP:n luvalla. EKP päättää luvan myöntämisestä tai epäämisestä sen mukaan, onko ehdotettu rahoitustukisopimus pankkien elvytys- ja kriisinratkaisudirektiivin vaatimusten sekä niitä täsmäntävien EPV:n teknisten sääntelystandardien ja ohjeiden mukainen.

Ennen konsernin sisäisen rahoitustuen antamista sitä kaavailevan yhteisön ylimmän hallintoelimen täytyy toimittaa EKP:lle ja EPV:lle perusteltu selvitys sekä tarkat tiedot ehdotetusta rahoitustuesta (myös jäljennös tukisopimuksesta). Yhteinen valvontaryhmä arvioi, täyttyvätkö sääntelyvaatimukset. Se arvioi erityisesti, onko rahoitustuen tarkoituksena konsernin vakavaraisuuden säilyttäminen tai palauttaminen. Se toimittaa hakemuksen edelleen kunkin sopimuksen osapuoleksi pyrkivän, yhteisen valvontamekanismin piiriin kuulumattoman tytäryrityksen toimivaltaiselle viranomaiselle yhteisen päätöksen tekemistä varten. Se myös toimittaa hyväksytyt konsernin rahoitus sopimukset ja niihin tehdyt mahdolliset muutokset yhteiselle kriisinratkaisuneuvostolle, jotta tämä voi arvioida vaikutuksen kriisinratkaisumahdollisuuksiin.

Sen jälkeen tehdään lopullinen päätös.

4.9.4

Riskinsiirron toteutumisen valvonta arvopaperistamisen yhteydessä

Vakavaraisuusasetuksen artikkelit 243, 244, 245 ja 248

Vakavaraisuusdirektiivin artikkelin 98 kohta 3

EPV:n ohjeet merkittävästä luottoriskin siirrosta (EBA/GL/2014/05)

EPV:n ohjeet implisiittisestä tuesta arvopaperistamistransaktioille (EBA/GL/2016/08)

Vakavaraisuusasetukseen on kirjattu edellytykset, joiden täytyessä voidaan katsoa, että alullepanijalaitos on toteuttanut arvopaperistamisen yhteydessä merkittävän riskinsiirron. Merkittävästä luottoriskin siirrosta annetuissa EPV:n ohjeissa on tarkempi kuvaus riskinsiirron tunnustamisesta.

Jos alullepanijalaitos on käynnistänyt tai aikoo käynnistää arvopaperistamisprosessin, jonka suhteen se aikoo joko

- katsoa merkittävän luottoriskinsiirron tapahtuneeksi vakavaraisuusasetuksen artikkelin 243 kohdan 2 tai artikkelin 244 kohdan 2 mukaisesti tai
- hakea vakavaraisuusasetuksen artikkelin 243 kohdan 4 tai artikkelin 244 kohdan 4 mukaista lupaa,

sen tulee ilmoittaa aikomistaan toimista EKP:lle vähintään kolme kuukautta ennen suunnitellun transaktion päätöspäivää [merkittävän luottoriskin siirron](#)

[tunnustamismenettelystä annettujen EKP:n ohjeiden](#) mukaisesti.

Alullepanijalaitoksen olisi myös toimitettava dokumentaation lopullinen versio vähintään 15 vuorokautta ennen transaktion päätöspäivää.

Yhteinen valvontaryhmä arvioi transaktion ja sen yhteydessä toteutetun luottoriskin siirron laitoksen toimittaman dokumentaation perusteella. Se voi pyytää laitosta toimittamaan myös muita transaktion arvioimiseksi tarvittavia tietoja, kuten tietoja yksittäisen transaktion erityispiirteistä.

Koska merkittävää riskinsiirtoa koskevien edellytysten on täytyttävä keskeytyksettä arvopaperistamistransaktion juoksuajan loppuun saakka, EKP arvioi jatkuvasti sellaisia arvopaperistamistransaktioita, joiden suhteen alullepanija määrittää vakavaraisuusvaatimuksensa siltä pohjalta, että merkittävä riskinsiirto katsotaan tapahtuneeksi. Jos alullepanijalaitos käyttää merkittävän riskinsiirron toteutumisen osoittamiseksi vakavaraisuusasetuksen artiklan 243 kohdan 2 tai artiklan 244 kohdan 2 mukaisia määrällisiä testejä, EKP:n on annettava asiaa koskeva päätös vain silloin, kun merkittävän luottoriskinsiirron edellytykset eivät enää täyty. Jos alullepanijalaitos hakee artiklan 243 kohdan 4 tai artiklan 244 kohdan 4 mukaista lupaa, merkittävä riskinsiirto tunnustetaan vasta EKP:n annettua asiasta erillisen päätöksen.

Vakavaraisuusasetuksen artiklan 248 kohdassa 1 kielletään arvopaperistamiselle tarjottava epäsuora tuki järjestäviltä laitoksilta yleisesti sekä alullepanijalaitoksilta tapauksissa, joissa laitos on soveltanut samaisen asetuksen artiklan 245 kohtia 1 ja 2 tai myynyt rahoitusvälineitä kaupankäyntisalkustaan siten, että sen ei enää tarvitse pitää hallussaan omia varoja kyseisten rahoitusvälineiden riskin varalta.

Arvopaperistamistransaktioille annettavaa implisiittistä tukea koskeissa EPV:n ohjeissa käydään läpi yksityiskohtaisesti transaktiot, joissa järjestävän laitoksen tai alullepanijan laitoksen antaman tuen katsotaan ylittävän laitoksen sopimusvelvoitteet. Tällaisista transaktioista on ilmoitettava EKP:lle (ks. [Ohjeet järjestävän laitoksen tai alullepanijan laitoksen toteuttamaan liiketoimeen liittyvää sopimusvelvoitteet ylittävää tukea koskevien tietojen ilmoittamisesta asetuksen \(EU\) N:o 575/2013 artiklan 248 kohdan 1 nojalla](#)).

Jos laitos toteaa ilmoituksessa, että

- epäsuoraa tukea on tarjottu, yhteinen valvontaryhmä varmistaa, että laitoksella on arvopaperistettujen vastuiden kattamiseksi omia varoja vähintään ikään kuin vastuita ei olisi arvopaperistettu (vakavaraisuusasetuksen artiklan 248 kohta 3)
- epäsuoraa tukea ei ole annettu, yhteinen valvontaryhmä tarkastaa laitoksen arvion ja eri mieltä ollessaan laatii luonnoksen valvontapäätökseksi.

Mikäli laitos on tarjonnut epäsuoraa tukea useammin kuin kerran, EKP voi lisäksi toteuttaa vakavaraisuusdirektiivin artiklan 98 kohdassa 3 tarkoitettuja toimenpiteitä, kuten kieltää laitosta enää laskemasta pääomavaatimuksiaan merkittävän riskinsiirron pohjalta.

4.9.5

Muut lupahakemukset ja ilmoitukset

Vakavaraisuusasetuksessa ja -direktiivissä säädetään useista muistakin tapauksista, joissa laitoksen on toimitettava EKP:lle virallinen lupahakemus tai ilmoitus päätöstä tai muunlaista reaktiota varten. Lisäksi kansallinen lainsäädäntö saattaa edellyttää lupahakemusta tai ilmoitusta. Tällöinkin EKP tekee tarvittavat päätökset tai muut toimet, jos asia kuuluu sen tehtävien piiriin ja sitä valvotaan EU:n lainsäädännön nojalla. Tavanomaisesti yhteiset valvontaryhmät huolehtivat menettelyn läpiviennistä alusta loppuun.

Lupahakemuksen saatuaan yhteinen valvontaryhmä arvioi, viitataan siinä asiaankuuluvaan säädösperustaan ja sisältääkö se kaikki tarvittavat tiedot ja asiakirjat. Tarvittaessa se pyytää laitosta täydentämään hakemusta. Toimitettujen tietojen pohjalta yhteinen valvontaryhmä arvioi, täyttääkö hakemus vakavaraisuusasetuksen, YVM-asetuksen, YVM-kehysasetuksen ja kansallisen lainsäädännön vaatimukset. Monimutkaisissa tapauksissa se saa tukea EKP:n yhteisiä ja erityiskysymyksiä käsitteleviltä asiantuntijatoiminnoilta. Luvan myöntämisestä tai epäämisestä päätetään valvontaryhmän arvion pohjalta, ja lupapäätökseen voidaan tarvittaessa liittää ehtoja ja/tai velvoitteita.

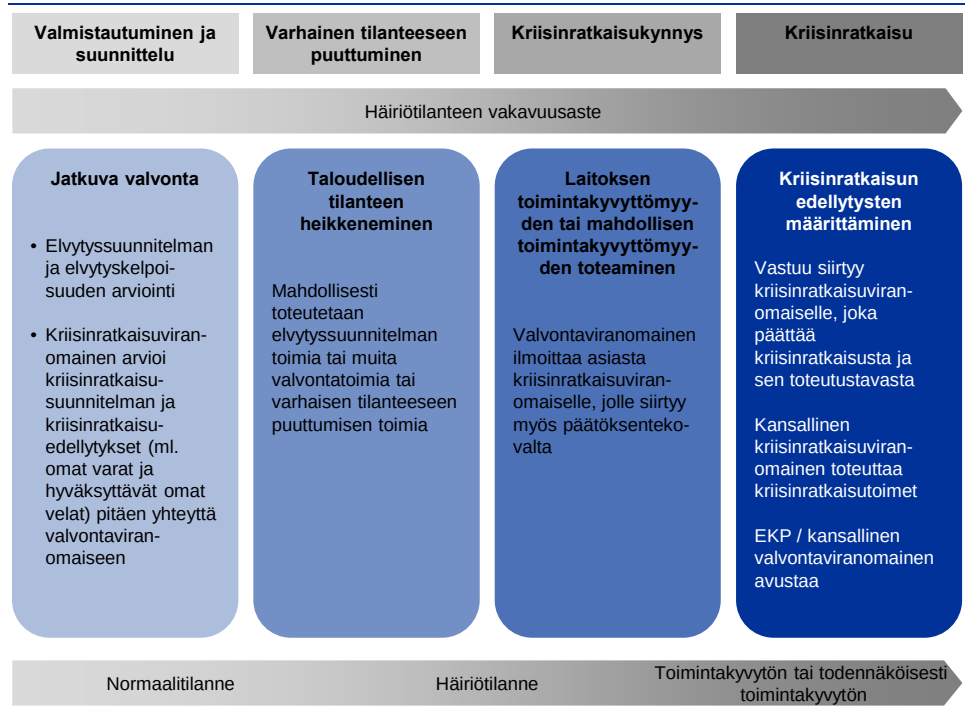
4.10

Kriisitilanteiden ehkäiseminen ja hallinta

EKP:llä on kriisien ehkäisemiseksi ja hallitsemiseksi järjestelyt, joiden avulla kriisitilanteisiin voidaan reagoida ajoissa ja tehokkaasti ja joilla varmistetaan riittävä tiedonkulku sekä kriisin edellä että sen aikana. Järjestelyt mahdollistavat myös tehokkaan päätöksenteon kriisitilanteissa ja pankkiryhmän toiminnan mahdollisen alasajon yhteydessä. Kriisintarkaisujärjestelyt kattavat useita eri vaiheita, ja kunkin laitoksen tilanteen mukaan niitä voidaankin käyttää niin riittävän kriisivalmiuden varmistamiseen osana jatkuvaa valvontaa kuin kriisintarkaisupäätösten tekoon pankin ollessa kykenemätön jatkamaan toimintaansa. EKP:n roolia vähemmän merkittävien laitosten kriisinhallinnassa tarkastellaan osassa 5.4.

Kaavio 19

Kriisien ehkäisy- ja hallintajärjestelyt

Lähde: EKP:n pankkivalvonta.

4.10.1 Yhteisten valvontaryhmien tehtävät

Yhteiset valvontaryhmät vastaavat kriisien ehkäisyn ja hallinnan eri vaiheista yhteistyössä EKP:n kriisinhallintatoimiston kanssa. Se, miten tiiviisti kriisinhallintatoimisto on mukana, riippuu kunkin laitoksen tilanteesta.

Kriisinhallintatoimisto antaa yhteiselle valvontaryhmälle koko prosessin ajan asiantuntija-apua ja neuvoo muun muassa sovellettavaan lainsäädäntöön perustuvissa menettelyvaatimuksissa, elvytysuunnitelmien arvioinnissa ja aktivoinnissa sekä kriisinratkaisuun liittyvissä kysymyksissä. Seuraavassa käydään läpi kriisitilanteiden ehkäisemisen ja hallinnan eri vaiheet.

4.10.2 Elvytys- ja kriisinratkaisutoimien valmistelu

YVM-asetuksen artiklat 3–5, 9, 13, 16, 18 ja 30

Pankkien elvytys- ja kriisinratkaisudirektiivin artiklat 5–9, 10–18, 27–30 ja 32

Vakavaraisuusdirektiivin artiklat 74 ja 104

EPV:n ohjeet varhaisen puuttumisen toimenpiteiden käytön käynnistävästä tekijöistä (EBA/GL/2015/03)

EPV:n ohjeet konsernin sisäisen rahoitustuen edellytyksistä (EBA/GL/2015/17)

Yhteisen kriisinratkaisuneuvoston ja EKP:n välinen sopimus yhteistyöstä ja tietojenvaihdosta

Elvytyssuunnittelu

Kun laitos toimii normaalisti, yksi yhteisen valvontaryhmän kriisinhallintatehtävistä on varmistaa, että laitos laatii ja päivittää vähintään vuosittain yksityiskohtaisen elvytyssuunnitelman, jotta käytettävissä olevien elvytysvaihtoehtojen uskottavuus ja toteutuskelpoisuus voidaan arvioida. Jos elvytyssuunnitelmassa on olennaisia puutteita tai sen toteutukselle on esteitä, EKP voi vaatia laitosta toimittamaan tarkistetun suunnitelman kolmen kuukauden sisällä. Jos olennaiset puutteet tai esteet eivät poistu tarkistuksen myötä, EKP voi määrittää suunnitelmaan tarvittavat muutokset ja vaatia laitosta tekemään ne. Jos puutteet tai esteet eivät näinkään korjaudu, EKP voi kehottaa laitosta kartoittamaan muutoksia, joita se voisi tehdä liitetoimintaansa parantaakseen elpymismahdollisuuksiaan kriisitilanteen jälkeen.

Osana jatkuvaa valvontaa yhteinen valvontaryhmä seuraa jatkuvasti laitoksen tilaa (suhteellisuusperiaatetta noudattaen) ja arvioi, heikkenisikö laitoksen taloudellinen tilanne merkittävästi sen ajautuessa normaalitilanteesta kriisitilanteeseen. EKP:n kriisinratkaisutoimisto avustaa yhteisiä valvontaryhmiä elvytyssuunnitelmien arvioinnissa ja jatkotoimissa esim. laatimalla ohjeita yhteisistä kysymyksistä, varmistamalla, että laitoksille annettava palaute on yhtenäistä, ja laatimalla vertailuanalyseja.

Kriisinratkaisuun liittyvä neuvonta

Yhteisillä valvontaryhmillä on yhdessä kriisinhallintatoimiston kanssa neuvoa-antava rooli yhteisen kriisinratkaisuneuvoston suorittamissa kriisinratkaisusuunnitelmien ja laitosten kriisinratkaisuedellytysten arvioinneissa. Kriisinratkaisuneuvosto kuulee EKP:tä virallisesti luonnoksista kriisinratkaisusuunnitelmiksi, minkä lisäksi yhteiset valvontaryhmät toimittavat sille kriisinratkaisusuunnitelmien ja kriisinratkaisuedellytysten arvioinnissa tarvittavia tietoja. EKP:n ja kriisinratkaisuneuvoston välillä on myös epävirallista yhteydenpitoa esimerkiksi kriisinratkaisukollegioissa, joissa EKP on myös edustettuna. Lisäksi yhteisen valvontaryhmän arvio toimii pohjana EKP:n vastaukselle kriisinratkaisuneuvoston kannanottopyyntöön merkittäviltä laitoksilta perittävistä vuosittaisista kriisinratkaisurahaston ennakkomaksuista.

Pankkien elvytys- ja kriisinratkaisudirektiivin artikla 15

4.10.3 Taloudellisen tilanteen heikkenemisen toteaminen

Taloudellisen tilanteen heikkeneminen

Kun yhteinen valvontaryhmä toteaa laitoksen taloudellisen tilanteen heikentyneen, se määrittää tarvittavat valvontatoimet ja tehostaa laitoksen valvontaa (esim. toteuttaa lisäanalyseja, antaa toimeksi paikalla tehtäviä tarkastuksia tai esittää

Pankkien elvytys- ja kriisinratkaisudirektiivin artikla 27

Yhteistä kriisinratkaisumekanismia koskevan asetuksen artiklat 13 ja 20

tavanomaista laajempia tieto- ja datapyyntöjä). Erityisesti silloin, kun laitoksen taloudellinen tilanne heikkenee merkittävästi joko lyhyen ajan sisällä tai selvän heikkenemistrendin tuloksena, yhteinen valvontaryhmä tiivistää yhteistyötään ja tietojenvaihtoa kriisinhallintatoimiston kanssa. Yhteisen valvontaryhmän kautta myös asiaankuuluvat kansalliset valvontaviranomaiset ovat mukana toimissa.

Kriisinhallintatoimisto ja yhteinen valvontaryhmä tiedottavat laitoksen taloudellisen tilanteen merkittävästä heikkenemisestä yhteiselle kriisinratkaisuneuvostolle sovellettavien säädösten ja toimielinten välisten järjestelyjen (kuten EKP:n ja kriisinratkaisuneuvoston välisen aiesopimuksen) edellyttämällä tavalla ja vaihtavat kriisinratkaisuneuvoston kanssa näkemyksiä ja asiantuntemusta.

Laitoksen maksuvalmiusaseman seuraamiseksi voidaan käyttää erityistä lomaketta, jolla kerätään kriisitilanteessa tarvittavia maksuvalmiustietoja. Lomaketta testataan laitosten kanssa vuosittain, ja tiedot toimitetaan yhteiselle kriisinratkaisuneuvostolle.

Varhainen tilanteeseen puuttuminen

Jos yhteinen valvontaryhmä toteaa, että laitoksen taloudellisen tilanteen heikkeneminen jatkuu ja varhaisen puuttumisen toimia on tarpeen harkita, se tiivistää yhteistyötään EKP:n kriisinhallintatoimiston kanssa sekä yhteisen kriisinratkaisuneuvoston kanssa aiesopimuksen mukaisesti. Valvontaryhmä toimittaa yhdessä kriisinhallintatoimiston kanssa kriisinratkaisuryhmälle kaikki saatavilla olevat tiedot, joita se tarvitsee kriisinratkaisusuunnitelman päivittämiseksi ja laitoksen mahdollisen alasajon valmistelemiseksi. Jos laitoksella on toimintaa euroalueen ulkopuolisissa EU-maissa tai EU:n ulkopuolella, yhteinen valvontaryhmä pitää yhteyttä sen valvonnassa mukana oleviin viranomaisiin valvontakollegion tai vastaavan muun järjestelyn välityksellä.

Laitoksen toimintakyvyttömyyden tai mahdollisen toimintakyvyttömyyden toteaminen

Kun yhteinen valvontaryhmä katsoo, että sen valvoma laitos on kykenemätön tai todennäköisesti kykenemätön jatkamaan toimintaansa, se esittää yhdessä EKP:n kriisinhallintatoimiston kanssa erillisen kriisinhallintaryhmän perustamista laitoksen kriisinratkaisun koordinoitua varten. Kriisinhallintaryhmän kutsuvat koolle EKP:n valvontaelimen puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja.

Ennen laitoksen toteamista kyvyttömäksi tai todennäköisesti kyvyttömäksi jatkamaan toimintaansa EKP kuulee myös yhteistä kriisinratkaisuneuvostoa.

Tilanteessa perustetaan korkean tason seurantaryhmä, joka kartoittaa ja seuraa mahdollisia maksuvalmius- ja vakavaraisuusongelmia, joita useille merkittävälle ja vähemmän merkittävälle laitoksille voisi aiheutua samanaikaisesti, jos ajaututtaisiin järjestelmäkriisiin.

Toimia koordinoidaan isäntävaltion valvontaviranomaisten kanssa valvontakollegion tai vastaavien muiden järjestelyjen välityksellä. Laitoksen toteamisesta kyvyttömäksi tai todennäköisesti kyvyttömäksi jatkamaan toimintaansa ilmoitetaan viipymättä yhteiselle kriisintarkaisuneuvostolle, asiaankuuluville isäntävaltion valvonta- ja kriisintarkaisuviranomaisille, ministeriöille, keskuspankeille ja talletussuojajärjestelmille sovellettavan lainsäädännön mukaisesti.

Kriisintarkaisu

Kriisintarkaisutilanteessa päätöksiä tekevät pääasiassa yhteinen kriisintarkaisuneuvosto ja kansalliset kriisintarkaisuviranomaiset. EKP:llä (yhteisellä valvontaryhmällä ja kriisinhallintatoimistolla) on lähinnä neuvoa-antava rooli. Kun laitos on todettu kyvyttömäksi tai todennäköisesti kyvyttömäksi jatkamaan toimintaansa, perustettu kriisinhallintaryhmä koordinoi pankkivalvojen neuvonantoa yhteiselle kriisintarkaisuneuvostolle ja kansallisille kriisintarkaisuviranomaisille sekä tarvittavia jatkotoimia (esim. toimiluvan myöntäminen omaisuudenhoitoyhtiölle ja laitoksesta mahdollisesti jäljelle jäävän osan toimiluvan peruuttaminen). Lisäksi yhteinen valvontaryhmä voi toimittaa arvioita eri kriisintarkaisuvaihtoehtojen mahdollisista vaikutuksista liiketoimintamalliin. Kriisinhallintatoimisto koordinoi yhteydenpitoa yhteiseen kriisintarkaisuneuvostoon ja kansallisiin kriisintarkaisuviranomaisiin.

4.11 Valvontavaltuudet, täytäntöönpanotoimet ja seuraamukset

YVM-kehysasetuksen
artikla 124

EKP voi sille YVM-asetuksella uskottuja tehtäviä hoitaessaan tarpeen mukaan

1. käyttää valvontavaltuuksiaan
2. määrätä laitoksille suoraan täytäntöönpanotoimia tai vaatia kansallisia valvontaviranomaisia käyttämään kansallisia täytäntöönpanovaltuuksiaan
3. langettaa seuraamuksia tai pyytää kansallisia valvontaviranomaisia käynnistämään seuraamusmenettelyjä.

4.11.1 Valvontavaltuudet

YVM-asetuksen artiklan 9
kohta 1 ja artikla 16
Vakavaraisuusdirektiivin
artikla 64

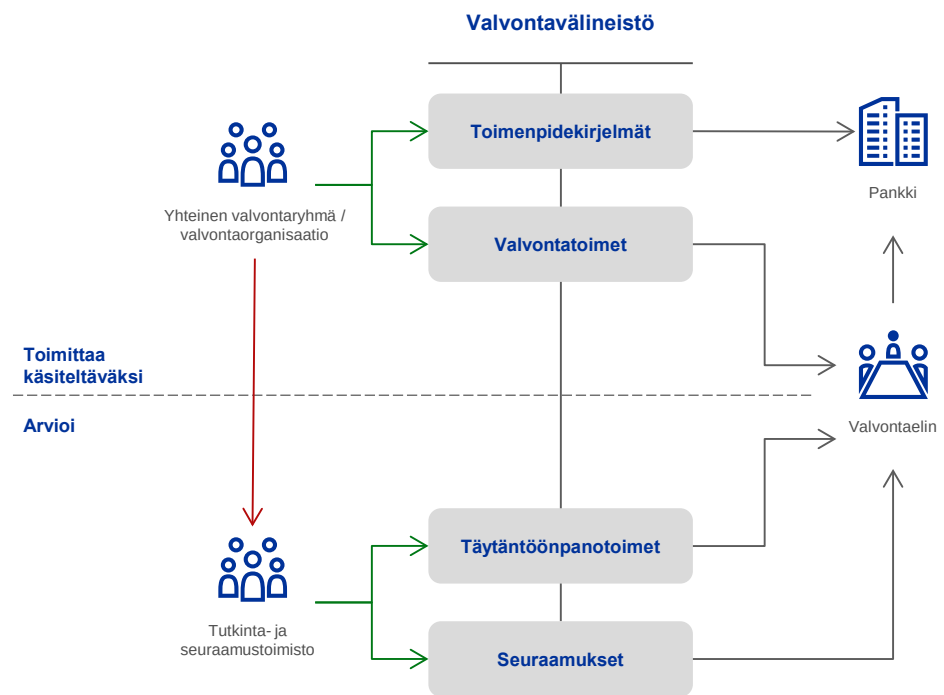
EKP:llä on oikeus vaatia yhteiseen valvontamekanismiin osallistuvissa jäsenvaltioissa sijaitsevia merkittäviä luottolaitoksia ja rahoitusalan holding- tai sekaholdingyhtiöitä sekä näissä jäsenvaltioissa sijaitsevia mekanismiin osallistumattomien maiden laitosten merkittäviä tytäryhtiöitä ryhtymään varhaisessa vaiheessa tarvittaviin toimiin, jos 1) laitos on rikkonut valvontavaatimuksia, 2) EKP:llä on näyttöä siitä, että laitos tulee rikkomaan valvontavaatimuksia seuraavien 12 kuukauden aikana, tai 3) laitoksen järjestelyt, strategiat, hallinto, toimintakulttuuri,

prosessit ja mekanismit sekä laitoksen omat varat ja likviditeetti eivät riitä varmistamaan, että laitos hallitsee riskejään ja on suojautunut niiltä riittävällä tavalla.

Valvontatoimilla puututaan olennaisiin ongelmiin, joita valvottavan yhteisön suhteen on ilmennyt. Sopivista valvontatoimista päätetään yhteisen valvontaryhmän esityksen pohjalta. Valvontaryhmä arvioi, miten tehokkaita mahdolliset eri toimet ovat (asiaankuuluvien hallintoelinten ja työntekijöiden tietämyksen, valmiuksien ja luotettavuuden valossa), miten syvälle niillä päästään ja miten hyvin suhteellisuusperiaate toteutuu, ja valitsee arvionsa pohjalta toimet, joiden avulla laitoksen toiminnan turvallisuus ja vakaus voidaan parhaiten varmistaa kohtuullisen ajan sisällä.

Kaavio 20

Vastuunjako EKP:n tutkinta- ja seuraamustoimiston ja yhteisten valvontaryhmien / valvontaorganisaation välillä

Lähde: EKP:n pankkivalvonta.

Yhteisten valvontaryhmien käytettävissä olevat valvontatoimet on lueteltu YVM-asetuksessa. Luettelo ei kuitenkaan ole tyhjentävä, ja EKP voi kansalliseen lainsäädäntöön ja sellaisenaan sovellettavaan EU-lainsäädäntöön – erityisesti asetuksiin – perustuvien valtuuksiensa nojalla toteuttaa myös muunlaisia toimia.

Valvontavaltuuksiensa rinnalla EKP voi tarvittaessa käyttää myös täytäntöönpano- ja/tai seuraamusvaltuuksiaan, jos niiden käytölle on riittävät perusteet. Kriisitilanteista ja muista poikkeusolosuhteista ilmoitetaan välittömästi kriisinhallintatoimistolle, jolloin sekin osallistuu prosessiin.

YVM-asetuksen artiklan 9
kohta 1 ja artikla 16

Valvontatoimien noudattamisen seuranta

Yhteinen valvontaryhmä arvioi, noudattaako valvottava laitos EKP:n sille osoittamia suosituksia, vaatimuksia, päätöksiä ja muita valvontatoimia (kuten toimenpidekirjelmää), ja sen vastuulla on reagoida laiminlyönteihin ajoissa.

Näin seurataan esimerkiksi paikalla tehtyjen tarkastusten jälkitoimien sekä erilaisten seurantakirjeiden ja EKP:n päätösten ja suositusten noudattamista. Seurannassa siis yhdistyvät viralliset valvontatoimet ja yhteisen valvontaryhmän valvontaodotuksiin pohjautuva jatkuva valvonta. Seurannalla varmistetaan, että valvottava laitos noudattaa sääntelyvaatimuksia ja valvontatoimia, ja pyritään siten minimoimaan riskiä, että laitos ajautuisi kyvyttömäksi jatkamaan toimintaansa.

Jos valvottava laitos jättää noudattamatta valvontatoimia, on harkittava lisätoimia. Tilanteeseen voidaan hakea ratkaisua monenlaisin toimin epävirallisesta yhteydenpidosta muiden valvontavaltuuksien käyttöön ja aina täytäntöönpanotoimien tai seuraamusten määräämiseen saakka.

4.11.2

Täytäntöönpanotoimet

YVM-asetuksen artikla 9

YVM-kehysasetuksen
artiklat 25–35 ja 129

Neuvoston asetus (EY) N:o
2532/98 Euroopan
keskuspankin valtuuksista
määrätä seuraamuksia

Täytäntöönpanotoimet ovat toimia, joilla valvontaviranomainen pyrkii pakottamaan valvomansa yhteisön tai henkilön noudattamaan tiettyä asetusta, direktiivin kansallista täytäntöönpanosäädöstä tai päätöstä ja toimimaan siten sääntely- ja valvontavaatimusten mukaisesti. Täytäntöönpanotoimet eroavat valvontatoimista, joilla pyritään varmistamaan, että laitos ryhtyy jo varhaisessa vaiheessa tarvittaviin toimiin korjatakseen ongelmat EU:n lainsäädäntöön kirjattujen vakavaraisuusvaatimusten täyttämisessä.

EKP voi määrätä merkittäville laitoksille täytäntöönpanotoimia tapauksissa, joissa ne lyövät jatkuvasti laimin EKP:n valvontapäätöksiin tai asetuksiin tai muuhun EU-lainsäädäntöön perustuvia velvoitteitaan. Myös vähemmän merkittäville laitoksille voidaan määrätä täytäntöönpanotoimia silloin kun EKP:n päätöksissä tai asetuksissa asetetaan niille velvoitteita EKP:hen nähden. Täytäntöönpanotoimet kuuluvat EKP:n tutkinta- ja seuraamustoimiston vastuualueeseen, joten toimisto myös laatii hyväksyttäväksi toimia koskevat päätösluonnokset (ks. osa 1.3).

Suoraan EKP:n käytettävissä olevat täytäntöönpanotoimet

Uhkasakot

EKP:llä on YVM-asetuksen nojalla valtuudet määrätä uhkasakkoja. Niitä voidaan pitää täytäntöönpanotoimina, sillä niiden tarkoituksena ei ole rangaista tai estää tekemästä jotakin. Niitä määrätään velvoitteiden rikkomisen ollessa vielä meneillään, ja niiden tarkoituksena on saada kyseessä oleva yhteisö tai henkilö noudattamaan rikkomaansa velvoitetta.

EKP voi määrätä asetustensa ja päätöstensä rikkomisesta uhkasakkoja paitsi merkittävälle laitoksille myös vähemmän merkittävälle laitoksille silloin, kun niille on näissä asetuksissa ja päätöksissä asetettu velvoitteita EKP:hen nähden. Uhkasakon on oltava tehokas ja oikeasuhteinen. Uhkasakko lasketaan kultakin rikkomispäivältä, ja se voidaan määrätä kerrallaan enintään kuuden kuukauden ajanjaksoksi. Sen suuruus voi olla enimmillään 5 % laitoksen keskimääräisestä päivittäisestä liikevaihdosta.

Kuten muidenkin EKP:n valvontatoimia koskevien päätösten yhteydessä, kohteena olevalla valvottavalla yhteisöllä on oikeus tulla kuulluksi tavanomaiseen tapaan myös silloin kun EKP:n päätöksellä määrätään uhkasakkoja tai kun samalla päätöksellä määrätään sekä valvontatoimia että uhkasakko.

Muut suoraan EKP:n käytettävissä olevat välineet

Sovellettavan lainsäädännön nojalla EKP:llä on tehtäviensä hoitamisessa kaikki oikeudet ja velvoitteet, jotka kansallisilla valvontaviranomaisilla on EU:n lainsäädännön perusteella. Jos laitos siis rikkoo jatkuvasti EU:n lainsäädännön vaatimuksia, EKP voi käyttää suoraan myös sellaisia välineitä, jotka sovellettavan lainsäädännön nojalla ovat kansallisten valvontaviranomaisten käytettävissä ja joita pidetään direktiivien kansallisissa täytäntöönpanosäädöksissä täytäntöönpanotoimina. Suurin osa tällaisista täytäntöönpanotoimista juontuu vakavaraisuusdirektiivistä. Näihin toimiin saatetaan lukea esimerkiksi erilaiset lopettamis- ja pidättäytymisvaatimukset, jos niistä on säädetty vakavaraisuusdirektiivin täytäntöönpanosäädöksissä.

Välillisesti EKP:n käytettävissä olevat täytäntöönpanotoimet

Tehtäviensä hoitamiseksi EKP voi myös vaatia kansallisia valvontaviranomaisia käyttämään sellaisia kansallisia täytäntöönpanovaltuuksiaan, jotka perustuvat muuhun lainsäädäntöön kuin EU-direktiivien täytäntöönpanosäädöksiin ja joita vastaavia valtuuksia EKP:lle ei ole annettu YVM-asetuksella.

4.11.3

Seuraamukset

YVM-asetuksen artiklat 9 ja 18

YVM-kehysasetuksen artiklat 120–137

Neuvoston asetus (EY) N:o 2532/98 Euroopan keskuspankin valtuuksista määrätä seuraamuksia

Seuraamuksia voidaan määrätä rangaistukseksi laitoksille, jotka eivät noudata vakavaraisuusvaatimuksia. Niillä on myös ennaltaehkäisevä vaikutus, sillä (taloudellisten) seuraamusten uhka ja käyttö voivat saada valvottavat laitokset ja niiden johdon vastaisuudessa välttämään vakavaraisuusvaatimusten rikkomista. EKP:llä on YVM-asetuksen artiklan 18 nojalla valtuudet määrätä hallinnollisia seuraamuksia.

Seuraamusvaltuuksien jakautuminen EKP:n ja kansallisten valvontaviranomaisten välillä

EKP voi langettaa taloudellisia seuraamuksia merkittävälle laitoksille, jotka rikkovat EKP:n päätöksiä tai asetuksia tai muuta sellaisenaan velvoittavaa EU:n lainsäädäntöä. EKP voi määrätä seuraamuksia myös vähemmän merkittävälle laitoksille, jos ne rikkovat sellaisia EKP:n asetuksia tai päätöksiä, joissa niille asetetaan veloitteita EKP:hen nähden.

Silloin kun merkittävä laitos rikkoo EU-direktiivien kansallisia täytäntöönpanosäädöksiä, rikkojana on luonnollinen henkilö tai rikkomisesta seuraa muunlaisia kuin taloudellisia seuraamuksia, EKP voi pyytää asiaankuuluvaa kansallista valvontaviranomaista käynnistämään seuraamusmenettelyn. Kansallinen viranomainen toteuttaa menettelyn ja päättää langetettavasta seuraamuksesta kansallisen lainsäädännön mukaisesti.

Riippumaton tutkintayksikkö

Varmistaakseen, että vakavaraisuussääntöjä ja niiden pohjalta tehtyjä päätöksiä noudatetaan, EKP on perustanut tutkinta- ja seuraamustoimiston yhteyteen riippumattoman tutkintayksikön.

Tutkintayksikön tehtävänä on tutkia tapaukset, joissa merkittävän laitoksen epäillään rikkoneen jotakin EKP:n valvontapäätöstä tai asetusta tai muuta sellaisenaan sovellettavaa EU-lainsäädäntöä.

Tutkintayksikön vastuulla on suorittaa viralliset tutkinnat, huolehtia tutkittavana olevien laitosten oikeudesta tulla kuulluksi sekä laatia valvontaelimelle ehdotukset päätösluonnoksiksi tapauksissa, joissa se katsoo, että laitokselle on määrättävä hallinnollinen seuraamus.

Silloin kun seuraamuksia on tarpeen määrätä kansallisella tasolla (esim. kun on rikottu EU-direktiivien kansallisia täytäntöönpanosäännöksiä, kun rikkojana on luonnollinen henkilö tai kun on tarpeen määrätä muunlaisia kuin taloudellisia seuraamuksia), tutkintayksikkö valmistelee luonnoksen EKP:n päätökseksi, jolla asiaankuuluvaa kansallista valvontaviranomaista pyydetään käynnistämään seuraamusmenettely.

Tutkinta

Kun tutkintayksikölle on ilmoitettu epäilyistä sääntöjenvastaisuudesta, sillä on oikeus aloittaa tutkinta. Tutkinnan yhteydessä se voi käyttää kaikkia EKP:lle YVM-asetuksella annettuja valtuuksia, kuten vaatia asiakirjojen toimittamista, tutkia kirjanpitoaineistoa, vaatia selvityksiä sekä suorittaa haastatteluja tai paikalla tehtäviä tarkastuksia. Tutkintayksikkö voi vaatia tietoja myös valvottavalta yhteisöltä ja kansallisilta valvontaviranomaisilta sekä vaatia ja ohjeistaa kansallisia

valvontaviranomaisia käyttämään kansalliseen lainsäädäntöön perustuvia tutkintavaltuuksiaan.

Tutkintayksikkö arvioi keräämänsä näytön pohjalta, onko perusteltua syytä epäillä, että vaatimuksia on rikottu. Jos se toteaa, että rikkomusta ei ole tapahtunut tai näyttö ei ole kiistatonta, se lopettaa tutkiminnan.

Laitoksen kuuleminen

Kun tutkinta on saatu päätökseen ja sen pohjalta on perustellut syyt epäillä, että vaatimuksia on rikottu, tutkintayksikkö käynnistää seuraamusmenettelyn osoittamalla laitokselle lausunnon, joka sisältää rikkomusta koskevat väitteet. Laitoksella on mahdollisuus esittää vastineensa tutkintayksikön esittämiin tosiseikkoihin ja väitteisiin sekä kaavaillun seuraamuksen suuruuteen. Tutkintayksikkö voi myös kutsua laitoksen suulliseen kuulemiseen.

EKP:n määräämät seuraamukset

EKP voi langettaa taloudellisia seuraamuksia enimmillään kaksi kertaa sen määrän, jonka laitos on rikkomisen myötä voittanut tai säästänyt, tai 10 % laitoksen edellisvuoden kokonaisliikevaihdosta.

Seuraamuksen suuruutta määrittäessään EKP noudattaa suhteellisuusperiaatetta. Se ottaa arviossaan huomioon rikkomuksen vakavuusasteen ja mahdolliset raskauttavat tai lieventävät asianhaarat (kuten rikkomisen keston, vastuutason, yhteistyöhalukkuuden, laitoksen korjaavat toimet sekä aiemmat sääntöjenvastaisuudet). Määrättävien seuraamusten on oltava tehokkaita, oikeasuhteisia ja varoittavia.

Julkistaminen

EKP:n määräämät hallinnolliset seuraamukset julkistetaan EKP:n pankkivalvontasivuilla. Seuraamuspäätökset voidaan kuitenkin julkaista viivästetysti tai nimettömästi, jos 1) henkilötietojen julkistaminen olisi kohtuutonta, 2) julkistaminen voisi vaarantaa rahoitusmarkkinoiden vakauden tai meneillään olevan rikostutkiminnan tai 3) julkistaminen aiheuttaisi kohtuutonta vahinkoa asianomaisille laitoksille ja/tai henkilöille.

4.11.4

Rikkomusepäilyksistä ilmoittaminen

YVM-asetuksen artikla 23
YVM-kehysasetuksen
artiklat 36–38

EKP on luonut erityisen raportointimekanismin, jotta kuka tahansa, jolla on perusteltu syy epäillä valvottavan laitoksen tai valvontaviranomaisen rikkoneen sovellettavaa EU-lainsäädäntöä, voi raportoida epäilyksistään EKP:lle. Ilmoitukset käsitellään suojattuina, eli kaikki ilmoituksen tekijää ja väitetystä rikkomuksesta vastuussa olevia

henkilöitä koskevat henkilötiedot suojataan asetukseen (EY) N:o 45/2001 kirjattujen salassapito- ja tietosuojavaatimusten mukaisesti. Ilmoituksen tekijän henkilöllisyys paljastetaan vain hänen nimenomaisella luvallaan, ellei tiedon antamista vaadita tuomioistuimen määräyksellä asian tarkemman tutkimisen tai myöhemmän oikeudenkäynnin yhteydessä.

Ilmoituksen tekeminen

Rikkomusepäilyksistä on mahdollista ilmoittaa useammalla eri tavalla.

1. EKP:n pankkivalvontasivuilla on rikkomusepäilyksistä ilmoittamista varten verkkolomake, jota käyttämällä tiedot ohjautuvat suoraan EKP:n tutkinta- ja seuraamustoimistolle.
Lisäksi rikkomusepäilyksistä voi ilmoittaa EKP:lle esimerkiksi kirjeitse.
2. Kansallisilla valvontaviranomaisilla on omat mekanisminsa rikkomusepäilyksistä ilmoittamista varten.

EKP:n vastuulla on käsitellä sellaiset merkittävät laitoksia koskevat ilmoitukset, joissa väitetään rikotun EKP:n valvontatehtäviin liittyviä EU-säädöksiä tai EU-direktiivien kansallisia täytäntöönpanosäädöksiä. Se käsittelee myös vähemmän merkittäviä laitoksia koskevat ilmoitukset silloin, kun väitetty rikkomus koskee sellaisia EKP:n asetuksia tai päätöksiä, joilla vähemmän merkittäville laitoksille asetetaan velvoitteita EKP:hen nähden. Muissa tapauksissa vähemmän merkittäviä laitoksia koskevien ilmoitusten käsittely on kansallisten valvontaviranomaisten vastuulla.

EKP ja kansalliset valvontaviranomaiset toimittavat saamansa rikkomusilmoitukset toistensa tiedoksi. Ilmoituksen tekijän henkilötietoja ei kuitenkaan paljasteta, ellei häneltä ole saatu siihen nimenomaista lupaa. Lisäksi EKP ja kansalliset valvontaviranomaiset pitävät toisensa ajan tasalla ilmoitusten jatkotoimista.

Rikkomusilmoitusten arviointi ja jatkotoimet

Rikkomusilmoitus arvioidaan vain, jos 1) se koskee kansallista valvontaviranomaista, EKP:tä tai valvottavaa laitosta ja 2) siinä väitetään rikotun asiaankuuluvaa EU:n lainsäätöä tai EU-direktiivien kansallisia täytäntöönpanosäädöksiä.

EKP:n tutkinta- ja seuraamustoimisto käsittelee EKP:n toimivaltaan kuuluvat rikkomusilmoitukset. Tarvittaessa se toimittaa ilmoitukseen sisältyvät tiedot vastuussa olevalle yhteiselle valvontaryhmälle tai muille asiaankuuluville EKP:n organisaatioyksiköille jatkotoimia varten.

4.11.5

Rikokset

YVM-kehysasetuksen
artikla 136

EKP:n päätös
luottamuksellisten tietojen
luovuttamisesta rikostutinnan
yhteydessä (EKP/2016/19)

Jos EKP:llä on YVM-asetuksen mukaisia tehtäviään hoitaessaan syytä epäillä, että on mahdollisesti tehty rikos, sen on pyydettävä asiaankuuluvaa kansallista valvontaviranomaista saattamaan asia siitä vastaavien viranomaisten tutkittavaksi ja mahdollisesti rikossyytteeseen kansallisen lainsäädännön mukaisesti.

4.12

Laitosten suojajärjestelmien hyväksyttävyyssarvioinnit ja seuranta

YVM-asetuksen artiklan 6
kohta 1 ja kohdan 5 alakohta c

Vakavaraisuusasetuksen
artiklan 113 kohta 7

EKP:n suuntaviivat merkittäviä
ja vähemmän merkittäviä
laitoksia sisältävien laitosten
suojajärjestelmien arvioinnin
koordinointiperiaatteista
(EKP/2016/37)

Ohjeet
vakavaraisuushallinnassa
käytettäville laitosten
suojajärjestelmille tehtävistä
hyväksyttävyyssarvioinneista

Laitosten suojajärjestelmät ovat sopimusperusteisia tai lakisääteisiä suojajärjestelmiä, jotka suojelevat jäsenlaitoksiaan ja ennen kaikkea varmistavat tarvittaessa niiden likviditeetin ja vakavaraisuuden konkurssin välttämiseksi. Valvontaviranomaiset voivat vakavaraisuusasetuksen ehtojen mukaisesti myöntää suojajärjestelmään kuuluville laitoksille vapautuksen tietyistä vakavaraisuusvaatimuksista tai sallia niille tiettyjä poikkeuksia (ks. [Ohjeet vakavaraisuushallinnassa käytettäville laitosten suojajärjestelmille tehtävistä hyväksyttävyyssarvioinneista](#)). Valvontaviranomaiset voivat vakavaraisuusasetuksessa säädetyin edellytyksin myöntää luottolaitoksille luvan soveltaa laitosten suojajärjestelmän jäsenten välisiin vastuisiin 0 prosentin riskipainoa, lukuun ottamatta eriä, jotka luetaan ydinpääomaan (CET1), ensisijaiseen lisäpääomaan (AT1) tai toissijaiseen pääomaan (T2). Riskipainoa koskeva päätös on tärkein osatekijä päätettäessä, hyväksytäänkö laitoksen suojajärjestelmä käytettäväksi vakavaraisuushallinnassa. Hyväksyttävyyssarvioinnissa sovellettavat yhteiset periaatteet on kuvattu tarkemmin hyväksyttävyyssarviointeja koskevissa ohjeissa.

Samaan laitosten suojajärjestelmään voi kuulua sekä EKP:n valvonnassa olevia merkittäviä laitoksia että kansallisen valvontaviranomaisen valvonnassa olevia vähemmän merkittäviä laitoksia. Saadessaan lupapyyynnön tällaiselta uudelta sekä merkittäviä että vähemmän merkittäviä laitoksia sisältävältä suojaryhmältä EKP:n ja kansallisen viranomaisen on arvioitava yhdessä, täyttääkö suojaryhmä vakavaraisuusasetuksen mukaiset hyväksyttävyyshedellytykset ja voidaanko sen jäsenlaitoksille myöntää pyydettyjä vapautuksia tai poikkeuksia. Kuten suojajärjestelmien hyväksyttävyyssarviointeja koskevissa ohjeissa todetaan, hyväksyttävyyssarvioinneissa ja vapautusten myöntämisessä tulisi noudattaa samoja periaatteita koko yhteisessä valvontamekanismissa ja EKP:n ja asiaankuuluvan kansallisen valvontaviranomaisen tulisi koordinoida suojajärjestelmien jatkuvaa valvontaa.

5 Vähemmän merkittävien laitosten valvonta

Laitosten vakavaraisuusvalvontaa koskevia yhteisiä periaatteita olisi noudatettava johdonmukaisesti ja tehokkaasti siten, että rahoituspalveluja koskevaa yhteistä säännöstöä sovelletaan tinkimättä kaikkiin yhteisen pankkivalvonnan piirissä oleviin laitoksiin, jotta laitosten valvonta on korkeatasoista ja perustuu pelkästään vakavaraisuusnäkökohtiin. EKP kantaa kokonaisvastuun yhteisen valvontamekanismin tehokkaasta ja johdonmukaisesta toiminnasta, joten se myös valvoo niiden merkittäviä ja vähemmän merkittäviä laitoksia koskevien valvontatehtävien ja -menettelyjen hoitoa, jotka YVM-asetuksessa on uskottu EKP:lle ja kansallisille valvontaviranomaisille.

Koska vähemmän merkittävien laitosten suora valvonta on YVM-asetuksessa säädetyn vastuunjaon mukaan kansallisten valvontaviranomaisten vastuulla, tiivis yhteistyö EKP:n ja kansallisten viranomaisten välillä on olennaisen tärkeää, jotta EKP voi hoitaa yleisvalvontatehtävänsä.

EKP:n yleisvalvontatehtävän tarkoituksena on varmistaa, että kansalliset valvontaviranomaiset noudattavat laadukkaita valvontakäytäntöjä ja että valvontatulokset ovat yhtenäisiä koko yhteisessä valvontamekanismissa. Yleisvalvontavastuu kattaa siis sekä kansallisten valvontaviranomaisten valvontakäytäntöjen ja -normien yleisvalvonnan (ks. osa 5.1) että vähemmän merkittävien laitosten yleisvalvonnan (ks. osa 5.2).

EKP hoitaa valvontakäytäntöjen ja -normien yleisvalvontaa keräämällä kansallisilta valvontaviranomaisilta tietoja niiden käytännöistä ja päätöksistä sekä niiden valvomien laitosten taloudellisesta tilanteesta YVM-asetuksessa ja YVM-kehysasetuksessa säädettyjen menettelyjen mukaisesti.

Vähemmän merkittävien laitosten yleisvalvonnassa EKP noudattaa suhteellisuusperiaatetta, eli se ottaa huomioon kunkin laitoksen riskiprofiilin sekä kansallisen valvontaviranomaisen havaitsemien puutteiden mahdolliset vaikutukset koko järjestelmän vakauteen (ks. osa 5.3). Vähiten huomiota edellyttävät siis pienet ja hyvin johdetut laitokset, joiden järjestelmävaikutus on pieni, ja vastaavasti valvonta on sitä tiiviimpää, mitä riskipitoisempi laitos on ja mitä suurempi vaikutus sillä on rahoitusjärjestelmään.

EKP:n ja kansallisen valvontaviranomaisen yhteydenpitoa voidaan tiivistää varsinkin, jos 1) laitos on hyvin riskipitoinen ja/tai sillä voi olla suuri vaikutus rahoitusvakauteen, 2) laitos on vähällä täyttää jonkin merkittävyyskriteereistä, jolloin se siirtyisi EKP:n vuoraan valvontaan, tai 3) laitos on kriisitilanteessa, jolloin EKP:llä on valtuudet tehdä päätöksiä yhteisissä menettelyissä.

Valvontamekanismin toiminnan yleisvalvonnasta vastaa EKP:n mikrovalvonnan pääosasto III.

5.1

Kansallisten valvontaviranomaisten käytäntöjen yleisvalvonta

YVM-asetuksen artikla 6

YVM-kehysasetuksen osa VII

YVM-kehysasetuksen
artiklat 19–21, artiklan 31
kohta 1, artiklan 43 kohta 4
sekä artiklat 52, 99–100, 103
ja 135

Yhteistä
kriisintarkkailumekanismeja
koskevan asetuksen artiklan 30
kohdat 2 ja 7 ja artiklan 34
kohta 1

EKP:n mikrovalvonnan pääosasto III edistää yhteistä valvontakulttuuria koko valvontamekanismeissa, jotta voidaan varmistaa mekanismin toiminnan yhtenäisyys. Avainasemassa on EKP:n ja kansallisten valvontaviranomaisten yhteistyö, ja mikrovalvonnan pääosasto III pitääkin yllä suhteita kansallisiin valvontaviranomaisiin ja kannustaa henkilöstövaihtoihin EKP:n ja kansallisten valvontaviranomaisten välillä sekä eri maiden valvontaviranomaisten kesken. Suhdetoimintaa harjoitetaan monenvälisillä foorumeilla, joille kaikki kansalliset valvontaviranomaiset osallistuvat, kahdenvälisen vierailujen yhteydessä sekä johtaja- ja asiantuntijatasojen yhteydenpidon välityksellä.

Monenvälisiä foorumeita, joilla ylläpidetään suhteita ylimpään johtoon, ovat esimerkiksi korkean tason verkosto ja seminaarit, joiden tarkoituksena on avustaa valvontaelintä sen vähemmän merkittävien laitosten valvontaan liittyvissä tehtävissä. Asiantuntijatasolla taas järjestetään työpajoja ja muodostetaan työryhmiä, joissa voidaan keskustella teknisistä erityiskysymyksistä.

EKP edistää maakohtaisiin kysymyksiin keskittyvää jatkuvaa kahdenvälistä yhteydenpitoa niin ylimmän johdon kuin asiantuntijoidenkin tasolla. Yhteyttä voidaan pitää esimerkiksi maavierailujen, EKP:ssä järjestettävien tapaamisten tai teleneuvottelujen välityksellä.

Kahdenvälisiä suhteita vaalitaan myös yhteisten valvontatoimien ja henkilöstövaihtojen avulla. Mikrovalvonnan pääosasto III koordinoi henkilöstövaihtoja EKP:n ja kansallisten valvontaviranomaisten välillä sekä eri maiden valvontaviranomaisten välillä, ja se voi myös tehdä kansallisten valvontaviranomaisten kanssa yhteistyötä paikalla tehtävissä tarkastuksissa (ks. osat 5.2 ja 5.4) YVM-asetuksen mukaisesti. Näin se pyrkii edistämään laadukkaiden valvontakäytäntöjen johdonmukaista noudattamista ja lujittamaan yleisvalvontaansa. Mikrovalvonnan pääosasto III määrittää kohdealat kansallisten valvontaviranomaisten ehdotusten perusteella ja käynnistää aloitteita tarpeen mukaan. Myös kansalliset valvontaviranomaiset käynnistävät aloitteita ja tekevät ehdotuksia vähemmän merkittävien laitosten valvontaa koskeviksi valvontamekanismin yhteistyöhankkeiksi.

Näillä keinoilla edistetään yhteistä valvontakulttuuria. Niiden avulla EKP saa myös tietoa valvontakäytännöistä sekä laitos-, ryhmä- tai sektoritason tietoa vähemmän merkittävistä laitoksista. Se hyödyntää tietoja edistäessään laadukkaiden valvontakäytäntöjen johdonmukaista noudattamista. Tietojen avulla EKP pystyy myös koordinoimaan ja tukemaan kansallisten valvontaviranomaisten toimia kohdennetusti tapauksissa, joissa jossakin maassa on vähemmän merkittäviin laitoksiin tai niiden valvontaan liittyviä hankaluuksia.

5.2

Normien laatiminen vähemmän merkittävien laitosten valvontaa varten

YVM-asetuksen artiklan 3 kohta 4, artiklan 4 kohta 3 ja artikla 6

Mikrovalvonnan pääosasto III arvioi kansallisten valvontaviranomaisten valvontamenettelyjä ja kehittää niiden pohjalta parhaita käytäntöjä läheisessä yhteistyössä kansallisten valvontaviranomaisten kanssa. Arviointi voidaan toteuttaa yleisenä kartoituksena tai aihekohtaisena selvityksenä, ja siinä on otettava huomioon kunkin maan pankkisektorin erityispiirteet ja tarvittaessa myös kansallinen lainsäädäntö. Mikrovalvonnan pääosasto III ja kansalliset valvontaviranomaiset voivat kehittää parhaiden käytäntöjen pohjalta yhteisiä normeja vähemmän merkittävien laitosten valvontaa varten. Jos samat normit koskevat myös merkittävien laitosten valvontaa, niiden laatimisessa tehdään yhteistyötä merkittävien laitosten valvonnasta vastaavien EKP:n pääosastojen kanssa.

Mikrovalvonnan pääosasto III ottaa yhteisten valvontanormien laadinnassa lähtökohdaksi EU:n yhteisen sääntökirjan (esim. vakavaraisuusasetuksen ja -direktiivin sekä EPV:n tekniset standardit ja ohjeet), jonka pohjalta se arvioi, onko vähemmän merkittävien laitosten valvontaa varten syytä omaksua yhteinen tulkinta ja toimintamalli. Arvioon vaikuttaa yhtäältä halu yhdenmukaistaa merkittävien ja vähemmän merkittävien laitosten valvontaa ja toisaalta tarve ottaa huomioon vähemmän merkittävien laitosten erityispiirteet. Yhteisiä valvontanormeja laadittaessa on pidettävä mielessä, että normeja sovelletaan kunkin maan kansallisen lainsäädännön mukaisesti eivätkä ne vaikuta EU:n säädösten ja kansallisen lainsäädännön soveltamiseen.

Yhteisiä valvontanormeja voidaan tarpeen ja suhteellisuusperiaatteen mukaan kirjata myös EKP:n säädöksiin, joita EKP voi YVM-asetuksen nojalla antaa kansallisille valvontaviranomaisille vähemmän merkittävien laitosten valvonnasta ja siihen liittyvistä päätöksistä.

Mikrovalvonnan pääosasto III seuraa, miten kansalliset valvontaviranomaiset toteuttavat yhteisiä normeja, ja kerää niiltä palautetta normien täytäntöönpanosta. Se raportoi seurannasta valvontaelimelle ja kansallisille valvontaviranomaisille. Se voi myös esittää jatkotoimia, kuten yhteisten valvontanormien tarkistamista tai niiden kirjaamista (velvoittavaan) EKP:n säädökseen, jos sellaista ei ole vielä annettu.

Aseman muutos ja laitoksen ottaminen EKP:n suoraan valvontaan

YVM-asetuksen artiklan 6 kohdat 4 ja 7 ja kohdan 5 alakohta b

YVM-kehysasetuksen
artiklat 67–69

YVM-kehysasetuksen osa IV

Laitoksen asema voi muuttua vähemmän merkittävästä merkittäväksi

a) merkittävyysarvioinnin perusteella tai b) EKP:n päättäessä ottaa laitoksen suoraan valvontaansa (ks. osa 3.2).

Ensinnäkin EKP voi todeta säännöllisen tai erityisen merkittävyysarvioinnin pohjalta, että laitos täyttää jonkin YVM-asetuksessa ja YVM-kehysasetuksessa säädetyistä määrällisistä tai laadullisista merkittävyyskriteereistä ja on sen vuoksi luokiteltava merkittäväksi.

YVM-kehysasetuksen osat IV ja VII

YVM-kehysasetuksen artikla 96

YVM-asetuksen artikla 6

EKP:n asetus valvontaan liittyvien rahoitustietojen raportoinnista (EKP/2015/13)

Toiseksi EKP voi YVM-asetuksen mukaisesti ottaa laitoksen suoraan valvontaansa milloin tahansa joko omasta aloitteestaan tai kansallisen valvontaviranomaisen pyynnöstä, jos se on tarpeen laadukkaiden valvontakäytäntöjen johdonmukaisen noudattamisen varmistamiseksi. YVM-kehysasetuksessa on viitteellinen luettelo tekijöistä, jotka EKP:n on otettava huomioon, ennen kuin se päättää ottaa laitoksen suoraan valvontaansa.

Kun laitoksen luokittelu muuttuu arvioinnin perusteella vähemmän merkittävästä merkittäväksi tai EKP päättää ottaa laitoksen suoraan valvontaansa, laitoksen valvontaa varten perustetaan pääsääntöisesti uusi yhteinen valvontaryhmä. Laitos siirtyy EKP:n suoraan valvontaan EKP:n määrittämänä ajankohtana ja YVM-kehysasetuksessa säädetyn menettelyn mukaisesti.

5.3

Analyttinen ja metodologinen tuki

Mikrovalvonnan pääosasto III kehittää yhteistyössä kansallisten valvontaviranomaisten kanssa menetelmiä, joilla merkittävien laitosten valvontaa varten laadittu valvojan arviointiprosessi sovitetaan vähemmän merkittävien laitosten tarpeisiin ja erityispiirteisiin. Se laatii myös vähemmän merkittäviin luottolaitoksiin keskittyviä analyyseja, joiden tuloksia käytetään sektorikohtaisessa seurannassa ja riskien kartoittamisessa.

Vähemmän merkittävien laitosten luettelon ylläpito

Mikrovalvonnan pääosasto III ylläpitää ja päivittää [EKP:n pankkivalvontasivuilla](#) olevaa vähemmän merkittävien laitosten luetteloa. Kansalliset valvontaviranomaiset arvioivat sen toimeksiannosta vuosittain valvonnassaan olevien laitosten merkittävyyden koordinoitusti, dokumentoidusti ja järjestelmällisesti. Arvion pohjalta joko luokitellaan (tai vahvistetaan) laitos vähemmän merkittäviksi tai päätetään sen aseman muutoksesta. Mikrovalvonnan pääosasto III myös koordinoi vähemmän merkittävien laitosten luettelon tarkistuksia kansallisten valvontaviranomaisten ilmoitusten pohjalta tapauksissa, joissa laitoksen tilanne muuttuu tai laitos on luokiteltava uudelleen erityisten poikkeuksellisten olosuhteiden (kuten luottolaitosten sulautumisen) vuoksi.

Laitosten prioriteettiluokitus

Vähemmän merkittävät laitokset jaotellaan prioriteettiluokkiin sen mukaan, miten riskipitoisia ne ovat ja miten suuren uhan ne muodostavat rahoitusvakaudelle. Luokituksen perusteella määräytyy, mitä laitoksia valvotaan tarkimmin ja paljonko EKP:n ja kansallisen valvontaviranomaisen resursseja niiden valvontaan varataan. Näin varmistetaan, että EKP voi hoitaa välillistä valvontaa mahdollisimman tehokkaasti ja sopivimmalla tavalla: mitä tarkemmin valvottavaksi laitos on luokiteltu, sitä intensiivisemmin EKP:n mikrovalvonnan pääosasto III seuraa sitä. Mikrovalvonnan pääosasto III ja kansalliset valvontaviranomaiset määrittävät

vähemmän merkittävien laitosten prioriteettiluokituksen yhdessä vähintään vuosittain. Kansalliset valvontaviranomaiset käyvät pääosaston kanssa myös jatkuvaa dialogia ja osallistuvat yhteisten luokittelumenetelmien määrittämiseen.

Valvojan arviointiprosessi

Vähemmän merkittävien laitosten kohdalla valvojan arviointiprosessi on kansallisten valvontaviranomaisten vastuulla: ne muun muassa määrittävät laitosten pisteluokitukset, arvioivat niiden ICAAP- ja ILAAP-menettelyt ja tekevät lopulliset valvonta-arviopäätökset. Jotta valvontaa harjoitettaisiin koko yhteisessä valvontamekanismissa koordinoitusti ja tiukkoihin laatuvaatimuksiin perustuvan yhteisen näkemyksen pohjalta, on kuitenkin tärkeää, että kansalliset valvontaviranomaiset noudattavat arvioinneissaan yhtenäisiä menetelmiä. Vähemmän merkittäviin laitoksiin sovellettavat valvojan arviointiprosessin menetelmät onkin kehitetty merkittävien laitosten arviointiprosessin pohjalta. Niiden kehittämisessä on kuitenkin otettu huomioon suhteellisuusperiaate ja jätetty tilaa kunkin laitoksen ominaispiirteiden huomioimiselle: menetelmiä voidaan pelkistää sen mukaan, miten tarkasti valvottavaksi laitos on prioriteettiluokittelussa luokiteltu.

Järjestelmätason riskien ja heikkouksien määrittäminen

EKP:n mikrovalvonnan pääosasto III analysoi lakisääteisestä valvontaraportoinnista tai muista tiedonkeruista ja tilastotietokannoista saatavien tietojen pohjalta vähemmän merkittäviin laitoksiin liittyviä riskejä ja heikkouksia ja kehittää järjestelmää niiden tunnistamiseksi. Se pyrkii tunnistamaan valvontatietojen perusteella ne vähemmän merkittävät laitokset tai niiden ryhmät, joiden riskit ovat tavanomaista suuremmat. Se tekee niiden vallitsevasta riskitilanteesta säännöllisesti määrällisen arvion useiden eri indikaattorien, raporttien ja tilastollisten mallien pohjalta.

Tietoja käytetään moniin tarkoituksiin, ja analyyseissa otetaan huomioon myös muista mikrovalvonnan pääosaston III toiminnoista kuten sektorikohtaisesta yleisvalvonnasta saadut tiedot. Vastavuoroisesti analyyseja hyödynnetään myös erilaisten politiikkateemojen käsittelyssä ja mikrovalvonnan pääosaston IV ja makrovakaustalouden ja rahoitusjärjestelmän vakauden pääosaston makrovakaustyössä.

5.4

Laitos- ja sektorikohtainen yleisvalvonta

YVM-asetuksen artikla 6, artiklan 12 kohta 1 ja artiklan 31 kohta 2

YVM-kehysasetuksen artiklat 96–98

EKP:n suuntaviivat merkittäviä ja vähemmän merkittäviä laitoksia sisältävien laitosten suojajärjestelmien arvioinnin koordinoitiperiaatteista (EKP/2016/37)

EKP:n suuntaviivat vakavaraisuushallinnassa käytettäville laitosten suojajärjestelmille tehtävistä hyväksyttävyyssarvioinneista (EKP/2016/38)

Vähemmän merkittävien laitosten valvontatyössä EKP:n mikrovalvonnan pääosasto III vastaa laitos- ja sektorikohtaisesta yleisvalvonnasta. Se siis seuraa riskiperusteisesti, miten kansalliset valvontaviranomaiset hoitavat suoraan valvontatehtäväänsä, ja pyrkii siten saamaan perusteellisen ja ajantasaisen kuvan yhteisen pankkivalvonnan toiminnasta. Se myös ottaa kantaa yksittäisiin valvontatapauksiin, joissa valvottavan laitoksen taloudellisen tilanteen on ilmoitettu heikentyneen, sekä yhteisiin menettelyihin. Mikrovalvonnan pääosasto III tekee yleisvalvontatehtävissään läheistä yhteistyötä kansallisten valvontaviranomaisten kanssa ja nojautuu niiltä saataviin tietoihin. Yleisvalvonnan tarkoituksena on auttaa varmistamaan valvontatuloksien yhtenäisyys ja pankkisektorin vakaus kaikissa yhteiseen valvontamekanismiin osallistuvissa maissa. Mikrovalvonnan pääosasto III laatii myös aihekohtaisia selvityksiä ja pyrkii edistämään laadukkaiden valvontakäytäntöjen noudattamista. Se hoitaa tehtäviään pääosin EKP:n tiloissa, mutta erikoistapauksissa se voi myös osallistua paikalla tehtäviin tarkastuksiin.

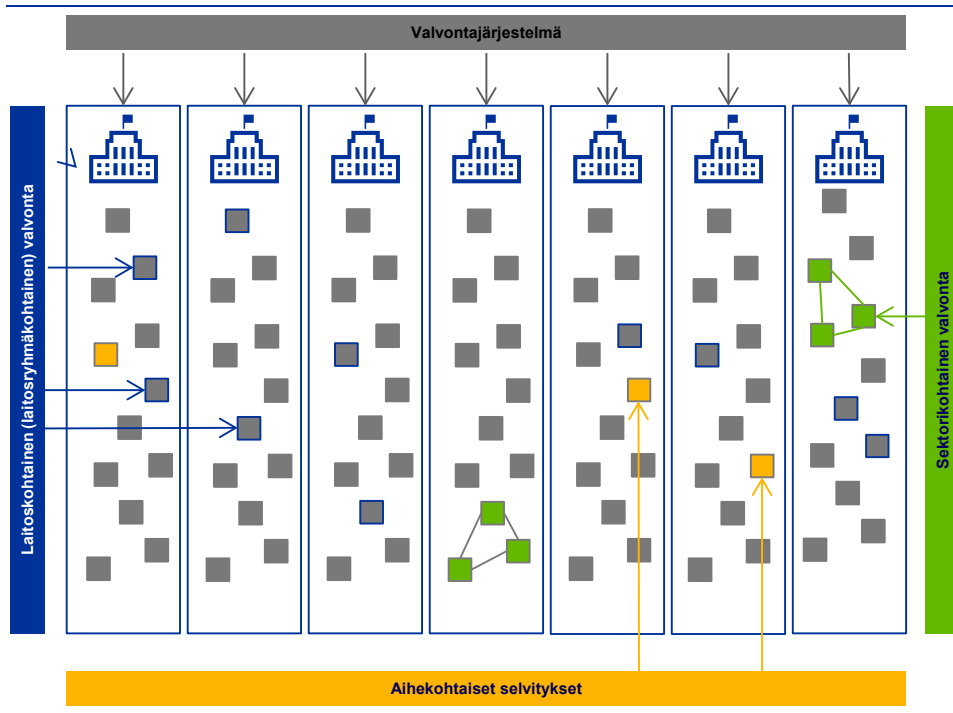
Laitos- ja sektorikohtaisen yleisvalvonnan intensiteetti määräytyy suhteellisuusperiaatteen mukaisesti riskien pohjalta. Niihin laitoksiin ja sektoreihin, jotka on prioriteettiluokittelussa määritetty riskiensä ja järjestelmäriskivaikutuksensa perusteella tarkimmin valvottaviksi, kohdistetaan siis eniten yleisvalvontaresursseja. Yleisvalvonta muodostuu säännöllisistä arvioinneista, joita tehdään tiiviissä yhteistyössä kansallisten valvontaviranomaisten kanssa synergiaetujen hyödyntämiseksi. Tarkimmin valvottaviksi luokiteltujen laitosten kohdalla EKP arvioi lisäksi kansallisten valvontaviranomaisten olennaiset valvontamenettelyt sekä merkittävät päätösluonnokset.

Kaaviosta 21 näkyvät vähemmän merkittävien laitosten yleisvalvonnan kolme muotoa: laitoskohtainen yleisvalvonta, sektorikohtainen yleisvalvonta ja aihekohtaiset selvitykset.

Tapauksissa, joissa vähemmän merkittävä laitos on kriisissä, kansallisen valvontaviranomaisen ja mikrovalvonnan pääosaston III välistä yhteistyötä voidaan tiivistää erillisellä päätöksellä sen varmistamiseksi, että laitoksen kriisinhallinnasta vastaava kansallinen valvontaviranomainen ryhtyy ajoissa tarvittaviin toimiin ja että on mahdollista luoda koko valvontamekanismin laajuudella yleiskuva kriisin mahdollisista vaikutuksista muihin laitoksiin.

Kaavio 21

Vähemmän merkittävien laitosten yleisvalvonnan kolme muotoa

Lähde: EKP:n pankkivalvonta.

Laitoskohtainen yleisvalvonta

Yleisvalvontatehtävässään EKP arvioi kansallisilta valvontaviranomaisilta ja muista lähteistä saamiaan tietoja kustakin vähemmän merkittävästä laitoksesta. Suurin huomio kiinnittyy laitoksiin, jotka on luokiteltu tarkimmin valvottaviksi tai joiden taloudellisen tilanteen on todettu heikentyneen. Yleisvalvonnan tavoitteena on varmistaa, että kansalliset valvontaviranomaiset puuttuvat valvomiensa laitosten olennaisiin riskeihin poikkeuksetta varovaisuusperiaatteen pohjalta. Yleisvalvonnan kautta tarjoutuu myös mahdollisuus antaa palautetta vakavaraisuusvalvonnan ja sen tulosten tehokkuudesta yhteisessä valvontamekanismissa ja osallistua siten yhteisten standardien tai valvontakäytäntöjen kehittämiseen. Mikrovalvonnan pääosasto III tuottaa kansallisiin valvonta-arvioihin lisäarvoa tuomalla niihin koko valvontamekanismin näkökulman.

Kun EKP hoitaa yleisvalvontatehtäväänsä tiiviissä yhteistyössä suorasta valvonnasta vastaavien kansallisten valvontaviranomaisten kanssa, se pystyy varmistamaan, että synergiaeduista saadaan kaikki hyöty.

Sektorikohtainen yleisvalvonta

Läheskään kaikkia vähemmän merkittäviä laitoksia ei ole luokiteltu tarkimmin valvottaviksi. Ne eivät siis yksittäin muodosta kovin suurta riskiä maansa

rahoitusjärjestelmälle, mutta yhdessä sektorina niillä voi jo olla vaikutusta rahoitusjärjestelmän vakauteen. Sektorikohtaisen yleisvalvonnan tarkoituksena on havaita ongelmien leviäminen sekä arvioida, toteutuuko sektorijärjestelyllä tai muulla hyödylliseksi aiotulla valvontajärjestelyllä tavoiteltava tuki tai taakanjako käytännössä. Sektorikohtainen yleisvalvonta on jatkuvaa.

Sektorikohtaisessa yleisvalvonnassa tarkastellaan pankkeja, jotka eivät muodosta pankkiryhmää mutta ovat keskenään muuten läheisesti sidoksissa ja joiden riskejä voi sen vuoksi olla tarpeen arvioida koko rahoitusjärjestelmän näkökulmasta. Läheinen sidos voi aiheutua esimerkiksi yhteisten keskitettyjen palvelujen käytöstä, keskinäisistä tukijärjestelyistä tai muunlaisista yhteistyöjärjestelyistä. Kun sektorit on määritetty, on tärkeää määritellä, miten laajoja tietoja niistä ja erityisesti niiden riskeistä on tarpeen saada kattavan käsityksen muodostamiseksi. Tällaisia tietoja voivat olla esimerkiksi laitosten väliset sopimukset, joilla luodaan osallistujapankkien välille tuki- tai taakanjakojärjestelyjä.

Mikrovalvonnan pääosasto III tuo kansallisiin valvonta-analyysihin koko valvontamekanismin laajuisen näkökulman ja vertailun sekä tiedot havaitsemistaan sektori- ja järjestelmäriskeistä.

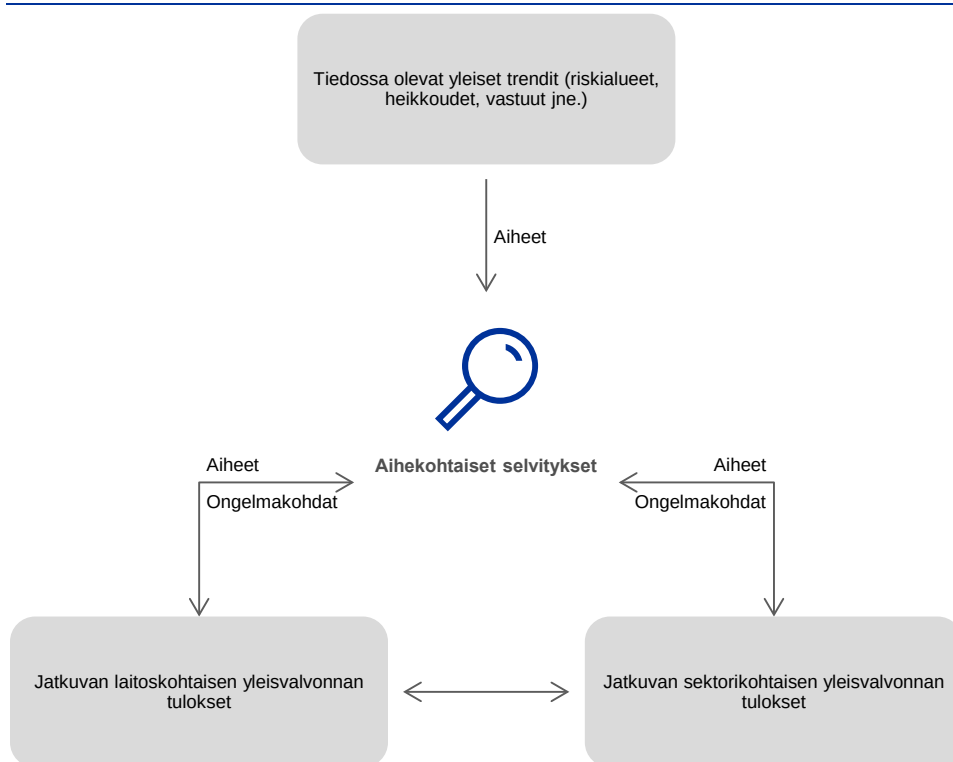
Tapauksissa, joissa laitokset ovat läheisesti sidoksissa keskenään esim. laitosten suojajärjestelmän (ks. osa 4.11) välityksellä muodostamatta kuitenkaan pankkiryhmää, sektorikohtaisella yleisvalvonnalla on suuri merkitys sen varmistamisessa, että valvontajärjestelmän toiminta on tehokasta ja yhtenäistä.

Aihekohtaiset selvitykset

Säännöllisen laitos- ja sektorikohtaisen valvonnan täydennykseksi voidaan toteuttaa tarpeen mukaan aihekohtaisia selvityksiä. Niissä pureudutaan johonkin tiettyyn riskityyppiin tai erityisaiheeseen, joka koskee kaikkia tai joitakin pankkeja yhdessä tai useammassa maassa. Mitä useamman maan selvitys kattaa, sitä helpompi on tehdä vertailuja valvontamekanismin osallistuvien maiden välillä. Näitä perusteellisia tutkimuksia voidaan suorittaa joko valvojan tiloissa tai erityistapauksissa myös pankkien tiloissa. Aihekohtaiset selvitykset suunnitellaan ja toteutetaan tiiviissä yhteistyössä kansallisten valvontaviranomaisten kanssa. Niiden toteutuksessa hyödynnetään sektorikohtaisesta yleisvalvonnasta saatavia synergiaetuja.

Kaavio 22

Aihekohtaiset selvitykset

Lähde: EKP:n pankkivalvonta.

Kansallisten valvontaviranomaisten ilmoitusten arviointi

Kansalliset valvontaviranomaiset ilmoittavat EKP:lle olennaisista valvontamenettelyistään ja -päätöksistään, jotta EKP voi täyttää valvontajärjestelmän yleisvalvontatehtävänsä ja varmistaa, että valvonta on yhtenäistä, sekä edistää tiukkojen laatuvaatimusten noudattamista alusta pitäen olennaisissa valvontamenettelyissä ja päätösluonnoksissa. Ilmoitukset ovat myös osa laitos- ja sektorikohtaisessa yleisvalvonnassa käytettävää tietoaaineistoa (ks. edellä).

EKP hoitaa yleisvalvontaa suhteellisuusperiaatteen mukaisesti: tarkimmin valvottavat laitokset määritetään prioriteettiluokittelussa sen mukaan, miten suuria laitoksen riskit ja vaikutus rahoitusjärjestelmään ovat.

EKP tarkastaa kansallisten valvontaviranomaisten ilmoittamat olennaiset päätösluonnokset ja kommentoi niitä tarvittaessa varmistaakseen, että valvonta on yhtenäistä ja laadukasta. Se voi myös kehottaa kansallisia viranomaisia tarkistamaan olennaisia valvontamenettelyjään tietyin osin. Sitä varten kansalliset valvontaviranomaiset ilmoittavat mikrovalvonnan pääosastolle III ennakkoon kaikista tarkimmin valvottavia laitoksia koskevista olennaisista menettelyistään ja olennaisista päätösluonnoksistaan. Muiden laitosten kohdalla ilmoitus EKP:lle on vapaaehtoinen.

Kansalliset valvontaviranomaiset raportoivat mikrovakauden pääosastolle III valvontasuunnitelmistaan ja -prioriteeteistaan, toteuttamistaan valvontatoimista sekä siitä, miten ne valvovat vähemmän merkittäviä laitoksia. Raportointi on hoidettava prioriteettiluokitukseen katsomatta. Prioriteettiluokitus otetaan kuitenkin huomioon raportointivaatimusten laajuutta määritettäessä. Vaadituista raporteista, kertaluonteisista tietopyynnöistä ja valvontakäynneistä kertyneiden tietojen pohjalta EKP arvioi, noudatetaanko valvonnassa johdonmukaisesti tiukkoja laatuvaatimuksia ja seuraako samanlaisista tilanteista samankaltaisia valvontatuloksia kaikkialla yhteisen valvontamekanismin piirissä. Näiden tietojen pohjalta mikrovalvonnan pääosasto III raportoi kunkin vähemmän merkittävän laitoksen valvonnasta asiaankuuluvalla kansallisella valvontaviranomaisella sekä valvontaelimelle painottaen erityisesti edistymistä laadukkaiden valvontakäytäntöjen johdonmukaisessa noudattamisessa.

Kansallisten valvontaviranomaisten on tehtävä ilmoitus myös silloin, kun ne toteavat vähemmän merkittävän laitoksen taloudellisen tilanteen heikentynen nopeasti ja merkittävästi, kun ne määräävät vähemmän merkittävälle laitokselle hallinnollisia seuraamuksia, kun ne arvioivat erikseen jonkin vähemmän merkittävän laitoksen merkittävyyden tai kun vähemmän merkittävien laitosten luetteloon tehdään erikseen muutoksia.

Nämä ilmoitukset on tehtävä aina riippumatta siitä, mikä laitoksen prioriteettiluokitus on. Taloudellisen tilanteen nopeaa ja merkittävää heikkenemistä sekä merkittävyysarviointia koskevat ilmoitukset on toimitettava tapauskohtaisesti, kun taas hallinnollisia seuraamuksia koskevat ilmoitukset toimitetaan vuosittain.

EKP:n rooli vähemmän merkittävien laitosten kriisinhallinnassa

Vastuu vähemmän merkittävien laitosten kriisinhallinnan järjestämisestä ja toteuttamisesta on kunkin maan kansallisilla valvontaviranomaisilla ja muilla asiaankuuluvilla viranomaisilla.

Vähemmän merkittävän laitoksen kriisitilanteen hallinta edellyttää tehostettua tietojenvaihtoa ja koordinoitua yhtäältä laitoksen suorasta valvonnasta vastaavan kansallisen valvontaviranomaisen ja toisaalta yleisvalvonnasta ja päätöksenteosta yhteisissä menettelyissä vastaavan EKP:n kesken. Vaikka kansallinen valvontaviranomainen siis vastaa kriisiytyneeseen laitokseen liittyvistä valvontapäätöksistä ja -toimista, sen on tehostettava yhteistyötä ja tiivistettävä koordinoitua EKP:n kanssa laitoksen lähestyessä toimintakyvyttömyyttä. Tällöin voi nimittäin olla tarpeen harkita laitoksen saattamista selvitystilaan tai purkamista, päättää toimiluvan peruuttamisesta, arvioida merkittävän omistussuuden hankkimis- tai kasvattamisaikeita tai myöntää uusia toimilupia (esim. omaisuudenhoitoyhtiölle).

Tehostetulla yhteistyöllä helpotetaan EKP:n ja kansallisen valvontaviranomaisen kriisinhallintatehtävien hoitoa ja varmistetaan, että kaikki tarvittavat tiedot ovat saatavilla tilanteissa, joissa on tehtävä kiireellisiä päätöksiä.

Tietojenvaihto ja yhteistyö EKP:n ja kansallisen valvontaviranomaisen välillä mitoitetaan sen mukaan, miten suuria riskejä kriisilaitoksesta aiheutuu ja millaisia laitosten omia ratkaisuja kansallinen valvontaviranomainen on mahdollisesti havainnut (esim. laitosten suojajärjestelmän, osuuskuntien keskinäisten avunantosopimusten tai erilaisten vapaaehtoisten rahastojen muodossa).

EKP ja kansalliset valvontaviranomaiset tekevät yhteistyötä ja jakavat tietoa yhteisen kriisintarkkailuneuvoston ja kansallisten kriisintarkkailuviranomaisten kanssa siinä laajuudessa kuin niiden tehtävien suorittaminen (mm. vähemmän merkittävien laitosten valvonta ja päätöksenteko yhteisissä menettelyissä) edellyttää YVM-asetuksen ja yhteisestä kriisintarkkailumekanismista annetun asetuksen mukaisesti. Vähemmän merkittävien laitosten kriisinhallinnasta johtuvissa yhteisissä menettelyissä EKP tekee yhteistyötä asiaankuuluvien kriisintarkkailuviranomaisten kanssa (ks. osa 1.4.5 ja osa 3).

Kaavio 23

EKP:n ja kansallisten valvontaviranomaisten yhteistyö vähemmän merkittävien laitosten kriisinhallinnassa

Lähde: EKP:n pankkivalvonta.

Osallistuminen paikalla tehtäviin tarkastuksiin

Kansalliset valvontaviranomaiset suorittavat vähemmän merkittävissä laitoksissa paikalla tehtäviä tarkastuksia EU:n lainsäädännön (ja tarvittaessa sen kansallisten täytäntöönpanosäännösten) ja kansallisen lainsäädännön sekä EPV:n ohjeiden ja menetelmien mukaisesti ja noudattaen yhteisen valvontamekanismin normeja ja menettelyjä.

EKP:n mikrovalvonnan pääosasto III tekee kansallisten valvontaviranomaisten kanssa yhteistyötä paikalla tehtävissä tarkastuksissa YVM-asetuksen mukaisesti.

Näin se pyrkii edistämään laadukkaiden valvontakäytäntöjen johdonmukaista noudattamista ja tehostamaan vähemmän merkittävien laitosten yleisvalvontaa. EKP voi tarpeen mukaan tuoda panoksensa vähemmän merkittävässä laitoksissa tehtäviin tarkastuksiin joko lähettämällä edustajan tarkastusryhmään, ehdottamalla tarkastusryhmän kokoamista useampien kansallisten valvontaviranomaisten valvojista tai eräissä poikkeustapauksissa jopa suorittamalla itse tutkimuksia.

Osallistumalla paikalla tehtäviin tarkastuksiin EKP pystyy muodostamaan kattavamman käsityksen tarkastettavasta laitoksesta, selvitettävästä aiheesta tai vähemmän merkittäviin laitoksiin liittyvistä riskeistä, mikä auttaa myös syventämään vertailuanalyyssejä. Siten EKP:n on myös helpompi muodostaa käsitys kansallisten valvontaviranomaisten valvontatyöstä. Osallistuminen paikalla tehtäviin tarkastuksiin edistää myös henkilöstövaihtoa ja auttaa vähemmän merkittävien laitosten valvojien verkoston luomisessa. Lisäksi se auttaa kehittämään EKP:n yhteistyötä kansallisten valvontaviranomaisten kanssa ja varmistamaan, että paikalla tehtävissä tarkastuksissa noudatetaan tiukkoja laatuvaatimuksia ja käytetään parhaiten soveltuvia resursseja.

Sanasto

Pankkiunioni

Pankkiunioni on yksi kulmakivistä, jota ilman talous- ja rahaliitto ei ole täysin valmis. Pankkiunionin yhdenmukaisuus rahoitusmarkkinajärjestelyihin kuuluvat yhteiset mekanismit pankkivalvontaa ja pankkien kriisintarkkailua varten sekä yhteinen sääntökirja, johon kirjattujen yhdenmukaista talletussuojaa koskevien sääntöjen pohjalta voi vielä kehittyä myös yhteiseurooppalainen talletussuojajärjestelmä.

Vakavaraisuusasetus ja vakavaraisuusdirektiivi

[Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus \(EU\) N:o 575/2013 luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusvaatimuksista](#) (vakavaraisuusasetus) ja [Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2013/36/EU oikeudesta harjoittaa luottolaitostoimintaa ja luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusvalvonnasta](#) (vakavaraisuusdirektiivi).

EKP:n valvontapäätös

Valvontapäätökset ovat säädöksiä, joita EKP antaa YVM-asetukseen perustuvien tehtäviensä ja valtuuksiensa nojalla. Valvontapäätös voidaan osoittaa yhdelle tai useammalle valvottavalle yhteisölle tai valvottavien yhteisöjen ryhmälle taikka yhdelle tai useammalle henkilölle. Valvontapäätökset eivät ole yleisesti sovellettavia säädöksiä vaan koskevat vain niitä, joille ne on osoitettu.

Valvontapäätösten täytäntöönpanoon ja seuraamuksiin liittyvät valtuudet

EKP:llä on valtuudet pakottaa valvottava yhteisö tai henkilö noudattamaan vakavaraisuusvaatimuksia (valvontapäätösten täytäntöönpanovaltuudet) sekä rangaista valvottavaa yhteisöä vakavaraisuusvaatimusten noudattamatta jättämisestä määräämällä taloudellisia seuraamuksia.

Euroopan pankkiviranomainen (EPV)

Euroopan pankkiviranomainen on 1.1.2011 perustettu riippumaton EU:n viranomainen, jonka tarkoituksena on varmistaa pankkisektorin vakavaraisuussääntelyn ja -valvonnan yhdenmukaisuus koko EU:ssa. Pankkiviranomaisen tärkeimpänä tehtävänä on osallistua pankkitoimintaa koskevan yhteisen sääntökirjan laadintaan. Siihen kirjataan yhteiset vakavaraisuussäännöt, joita sovelletaan yhdenmukaisesti koko EU:ssa. Euroopan pankkiviranomainen on myös tärkeässä asemassa valvontakäytäntöjen yhtenäistämässä EU:ssa, ja sille on annettu tehtäväksi arvioida EU:n pankkisektorin riskejä ja heikkouksia.

Kykenemätön tai todennäköisesti kykenemätön jatkamaan toimintaansa

Kriisintarkkailuviranomaiset määrittävät kolmen kriteerin perusteella, onko luottolaitoksen suhteen ryhdyttävä kriisintarkkailutoimiin. Yksi kriteereistä on se, onko laitos kykenemätön tai todennäköisesti kykenemätön jatkamaan toimintaansa. Pankkien elvytys- ja kriisintarkkailudirektiivin artiklan 32 kohdassa 4 on määritelty, milloin valvonta- tai kriisintarkkailuviranomaisen on katsottava luottolaitoksen olevan kykenemätön tai todennäköisesti kykenemätön jatkamaan toimintaansa.

Luottolaitosten sisäiset pääoman riittävyyden arviointimenettelyt (Internal Capital Adequacy Assessment Process, ICAAP)

Pankeilla on oltava strategiat ja menettelyt, joiden avulla ne arvioivat jatkuvasti sisäisen pääomansa määrää, lajeja ja jakautumista sekä pitävät ne sellaisina, että pääoma riittää kattamaan sen luonteiset ja tasoiset riskit, joita pankkeihin kohdistuu tai saattaa kohdistua. Toimivaltaiset viranomaiset arvioivat ICAAP-menettelyn osana valvojan arviointiprosessia.

Luottolaitosten sisäiset likviditeetin riittävyyden arviointimenettelyt (Internal Liquidity Adequacy Assessment Procedure, ILAAP)

Pankeilla on oltava strategiat, periaatteet ja prosessit, joiden avulla ne seuraavat ja hallitsevat likviditeettiriskejään ja rahoitustilannettaan. Toimivaltaiset viranomaiset arvioivat ILAAP-menettelyn osana valvojan arviointiprosessia.

Sisäinen malli

Sisäiset mallit ovat riskien mittaamiseen ja hallintaan liittyviä menetelmiä, joita käytetään omien varojen vaatimusten laskennassa. Sisäiset mallit ovat luottolaitoskohtaisia, ja niiden käyttöön on saatava toimivaltaisen viranomaisen ennakkolupa vakavaraisuusasetuksen kolmannen osan mukaisesti.

Yhteinen valvontaryhmä

Kunkin merkittävän valvottavan yhteisön ja merkittävän valvottavan ryhmittymän valvonnasta vastaava ryhmä, johon kuuluu valvojia sekä EKP:stä että kansallisista toimivaltaisista viranomaisista.

Kansallinen toimivaltainen viranomainen

Kansallinen toimivaltainen viranomainen (tässä asiakirjassa myös ”kansallinen valvontaviranomainen”) on lailla tunnustettu viranomainen tai elin, jolla kansallisen lainsäädännön nojalla on valtuudet valvoa luottolaitoksia osana kotijäsenvaltionsa valvontajärjestelmää.

Vastustamattajättämismenettely

EKP:n pankkivalvontapäätökset tehdään YVM-asetuksen nojalla noudattaen ns. vastustamattajättämismenettelyä. Siinä valvontaelin laatii EKP:n neuvoston hyväksyttäväksi valmiit päätösluonnokset, jotka katsotaan hyväksytyiksi, jos EKP:n neuvosto ei vastusta niitä tietyn ajan (enintään 10 päivää) kuluessa.

Sijoittautumisoikeuden käyttöön liittyvät menettelyt

Luottolaitos, joka on saanut toimiluvan yhden EU:n jäsenvaltion toimivaltaisilta viranomaisilta ja on niiden valvonnassa, saa vapaasti sijoittautua toiseen jäsenvaltioon ja tarjota toisessa jäsenvaltiossa niitä palveluja, jotka sen toimilupa käsittää (vakavaraisuusdirektiivin artikloissa 33–46 säädetyllä tavalla).

Merkittävä omistusosuus

Merkittäväksi omistusosuudeksi toisesta luottolaitoksesta katsotaan ns. määräosuus, joka kattaa vähintään 10 % kyseisen laitoksen pääomasta tai äänioikeuksista tai jonka nojalla on mahdollista vaikuttaa huomattavasti laitoksen johtamiseen.

Merkittävyys

Merkittävyysskriteerillä määritetään, onko vastuu yhteisön suorasta valvonnasta

yhteisessä valvontamekanismissa EKP:llä vai kansallisilla valvontaviranomaisilla. Merkittävyysskriteerit on määritetty YVM-asetuksessa, ja niitä on täsmennetty YVM-kehysasetuksessa.

Yhteinen kriisinratkaisumekanismi

Yhteisen kriisinratkaisumekanismiin avulla luottolaitosten kriisinratkaisu pankkiunionissa hoidetaan yhdenmukaisin säännöin ja menettelyin. Yhteinen kriisinratkaisumekanismi aloitti täysipainoisen toimintansa 1.1.2016. Mekanismiin keskiössä on yhteinen kriisinratkaisuneuvosto, joka toimii yhteiseurooppalaisena kriisinratkaisuviranomaisena tiiviissä yhteistyössä mekanismiin osallistuvien jäsenvaltioiden kansallisten kriisinratkaisuviranomaisten kanssa. Kriisinratkaisua varten mekaniismissa on yhteinen kriisinratkaisurahasto.

Yhteinen sääntökirja

Pankkitoimintaa koskevaan yhteiseen säännöstöön on kirjattu vakavaraisuussäännöt, joita luottolaitosten on noudatettava kaikkialla EU:ssa. Euroopan pankkiviranomaisella (EPV) on valtuudet edelleen kehittää yhteistä sääntökirjaa Euroopan parlamentin ja EU:n neuvoston antaman (ja Euroopan komission valmisteleman) lainsäädännön täydennykseksi ja seurata sen täytäntöönpanoa.

Yhteinen valvontamekanismi

Yhteinen valvontamekanismi huolehtii EKP:lle annetuista valvontatehtävistä. Sen muodostavat EKP ja mekanismiin osallistuvien EU:n jäsenvaltioiden kansalliset toimivaltaiset viranomaiset. EKP vastaa valvontamekanismin tehokkaasta ja yhdenmukaisesta toiminnasta osana pankkiunionia.

YVM-kehysasetus

YVM-kehysasetukseen on kirjattu erityisesti YVM-asetuksen artiklassa 6 edellytetyt käytännön järjestelyt (ns. kehys), jotka ohjaavat EKP:n ja kansallisten toimivaltaisten viranomaisten yhteistyötä yhteisessä valvontamekanismissa.

YVM-asetus

YVM-asetuksella annettiin EKP:lle luottolaitosten vakavaraisuusvalvontaan liittyvää politiikkaa koskevia erityistehtäviä ja perustettiin yhteinen valvontamekanismi euroalueen (ja mahdollisesti muidenkin EU:n jäsenvaltioiden) luottolaitosten valvontaa varten ja yhdeksi pankkiunionin kulmakivistä.

Valvontaohjelma

EKP laatii valvomilleen merkittävälle laitoksille vakavaraisuusdirektiivin artiklan 99 mukaisesti vuosittain valvontaohjelmat. Valvontaohjelmassa määritetään tärkeimmät laitoksen riskien seurannassa ja havaittujen heikkouksien korjaamisessa käytettävät valvontatoimet. Jos laitos aiotaan ottaa laajennettuun valvontaan, se kirjataan valvontaohjelmaan. Merkittävien laitosten valvontaohjelmat sisältävät jatkuvaan valvontaan, paikalla tehtäviin tarkastuksiin ja sisäisten mallien arviointiin liittyvät valvontatoimet.

Valvontakäsikirja

Valvontakäsikirjaan on koottu merkittäviksi ja vähemmän merkittäviksi katsottujen

luottolaitosten valvonnan peruseriaatteet, prosessit, menettelyt sekä metodologia yhteisen valvontamekanismin toimintaperiaatteiden mukaisesti. Käsikirjassa kuvataan myös yhteistyömenettelyjä ulkopuolisten viranomaisten kanssa.

Valvojan arviointiprosessi

Valvojan arviointiprosessi ohjaa merkittävistä ja vähemmän merkittävistä luottolaitoksista tehtävää valvonta-arviota, jonka pohjalta määritetään, onko laitokselle tarpeen esittää vähimmäisvaatimukset ylittäviä lisävaatimuksia (kuten omia varoja koskevia vaatimuksia, tiedonantovaatimuksia tai maksuvalmiusvaatimuksia) tai vaatimuksia muista tarvittavista toimenpiteistä.

Lyhenneluettelo ja säädösviitteet

AT1	Ensisijainen lisäpääoma (Additional Tier 1)
CET1	Ydinpääoma (Common Equity Tier 1)
COREP	Vakavaraisuusraportointi
EIOPA	Euroopan vakuutus- ja lisäeläkeviranomainen
EJRK	Euroopan järjestelmäriskikomitea
EKP	Euroopan keskuspankki
EKPJ	Euroopan keskuspankkijärjestelmä
EPV	Euroopan pankkiviranomainen
EU	Euroopan unioni
EVM	Euroopan vakausmekanismi
FINREP	Tilinpäätösraportointi
FSB	Finanssimekanismin vakauden valvontaryhmä
ICAAP	Sisäisen pääoman riittävyyden arviointimenettely (Internal Capital Adequacy Assessment Process)
ILAAP	Sisäisen likviditeetin riittävyyden arviointimenettely (Internal Liquidity Adequacy Assessment Process)
SREP	Valvojan arviointiprosessi (Supervisory Review and Evaluation Process)
T2	Toissijainen pääoma (Tier 2)
TSCR	SREP:n (valvonta-arviopäätöksen) mukainen kokonaispääomavaatimus (total SREP capital requirement)
Finanssiryhmittymädirektiivi	Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2002/87/EY, annettu 16 päivänä joulukuuta 2002, finanssiryhmittymään kuuluvien luottolaitosten, vakuutusyriyten ja sijoituspalveluyritysten lisävalvonnasta sekä neuvoston direktiivien 73/239/ETY, 79/267/ETY, 92/49/ETY, 92/96/ETY, 93/6/ETY ja 93/22/ETY ja Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivien 98/78/EY ja 2000/12/EY muuttamisesta
Talletusten vakuusjärjestelmistä annettu direktiivi	Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2014/49/EU, annettu 16 päivänä huhtikuuta 2014, talletusten vakuusjärjestelmistä
Vakavaraisuusasetus	Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 575/2013, annettu 26 päivänä kesäkuuta 2013, luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusvaatimuksista ja asetuksen (EU) N:o 648/2012 muuttamisesta
Vakavaraisuusdirektiivi	Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2013/36/EU, annettu 26 päivänä kesäkuuta 2013, oikeudesta harjoittaa luottolaitostoimintaa ja luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusvalvonnasta, direktiivin 2002/87/EY muuttamisesta sekä direktiivien 2006/48/EY ja 2006/49/EY kumoamisesta
YVM-asetus	Neuvoston asetus (EU) N:o 1024/2013, annettu 15 päivänä lokakuuta 2013, luottolaitosten vakavaraisuusvalvontaan liittyvää politiikkaa koskevien erityistehtävien antamisesta Euroopan keskuspankille
YVM-kehysasetus	Euroopan keskuspankin asetus (EU) N:o 468/2014, annettu 16 päivänä huhtikuuta 2014, kehyksen perustamisesta YVM:n puitteissa tehtävälle yhteistyölle EKP:n ja kansallisten toimivaltaisten viranomaisten välillä sekä kansallisten nimettyjen viranomaisten kanssa (YVM-kehysasetus)

© Euroopan keskuspankki, 2018

Postiosoite 60640 Frankfurt am Main, Germany
Puhelin +49 69 1344 0
Internet www.bankingsupervision.europa.eu

Kaikki oikeudet pidätetään. Kopiointi on sallittu opetuskäyttöön ja ei-kaupallisiin tarkoituksiin, kunhan lähde mainitaan.

PDF ISBN: 978-92-899-3727-6, doi: 10.2866/273994, EU:n luettelonumero: QB-04-19-099-FI-N